

తండ్రివిల్లాపము:—“పండిట్”, చుదరాను.

లొంగుటకు గాఢీయైతను నివాసులను కోర్కె కట్టలను బాధలు దీర్చి నిలుచుండ నిచ్చిరి. అంతయు సిద్ధమయిన పిమ్మట పోలీసు యుద్ధానికి వల్లభయి గారిని మోటార్లకుమని సమర్థుడగా నాహ్వానించెను. మర్యాద ప్రతిమ ర్యాదచే గౌరవింపబడెను. మోటారు మెల్లగా నడువగా, నిరప్రకటన నిలిచియున్నవారు నిర్భయమున వీడ్చిలాసంగిరి. గాంధీజీహాత్యుని కత్తింతును నానందము గన్గెనని నామిత్యుడు డెలపుచున్నాడు. తన్నుకూడ అరెస్టు జేయదు రని యాతడు ప్రతిదినము నెదురుజూచుచుండెను. అయినను, యిరుపడుములవారు నాయక బద్ధులై సంఘటింపిన యాపరాధముయొక్క కఠినస్వరూప మంతగా ప్రాముఖ్యతను బడయ జాలరని యాతడు విక్కిలిగా నమ్ముచుండెను. ఇక కష్టములతో నాని ననభించుటతో నాకు సంతోషముతో సంసిద్ధులగు నుండిరి.

నామిత్యుడీయుత్తరమును వ్రాసినదనివాత, పయియాళ లన్నిటిని నడిచాళల గావించు సభవములు చాల జగియున్నవి. అయినను, విశాలభావమును ప్రకటించు ప్రవర్తనయండి బహిర్గతముగాగల జ్యోతి గనుపింపక పోలేదు. అల్లరులనుగూర్చి ప్రతికలలో గౌరంతలు కొండంతలు జేయుచుండినవి. స్వచ్ఛందసేవలయొక్క యదృతమగు ప్రార్థనాపాసములను, నారి యొక్కను మాత్రము ప్రకటింపబడలేదనే నడవచ్చును. గాంధీజీహాత్యునికి పలుకబడిన ప్రదేశములలో శాంతియుత్తమును ప్రతిఘటనలను ప్రజలు సాధ్యమును నంతవరకు ముందుకు సాగించి, నూతన ఘట్టిగల యీ పాపాటమునకు సంబంధించిన కష్టములను విడుదలచేయడం పంతోషముతో భరించుచున్నాడు.

అంగ్లేయోద్ధోగియొక్క సహేతుకముగ ప్రశ్న ఈ క్రింది కథనము గాంధీజీహాత్యుని 'ఎంబెడెయి' వారపత్రికనుండి గ్రహించబడినది. మహాశవదేహాయ తమరర్థంభమును గూర్చి వివరములను డెలపుచున్నాడు.

"విచారణ పూర్తియైనది. నన్ను జైలులుబండిలో నెక్కించిరి. వెనుక అంగ్లేయోద్ధోగి యొకడుండెను. నలుప్రక్కలను గొప్పగుంపుండెను. ఎప్పుటనుండియో నున్నట్లుండి రాయయొకటి వివరబడెను. ఉద్ధోగియొక్క గడ్డయై వారాయు తిలి, గాయముకలిగెను. 'జూడుము! తుమ్మలగు మీమనుష్యు లేమిచేయుచున్నారో; వారు దౌర్జన్యమునకు బూనకున్నవో, వారిని మేమేమియు ననయవసరముండదు. కాని, యీ ప్రవర్తనను తిలకింపుము! దౌర్జన్య విరహితులుగా నుండజాలనివా రీయద్యుమనుండి తొలగిన మంచిది. లేమన్న వారసకాలములోనే దానిని పాడుజేయగలరు! అని యాయోద్ధోగి ఆరచెను.

నేను వెంటనే నావిచారమునుడెలిపి, బండిని నిలిపినవో జనులతోమాట్లాడి, వారు నిగ్గుతో తలవంచుకొనునట్లు గావించెదనని నుడివిరిని. కాని, యోద్ధోగిగనుడు సమ్మతింపక, మరల యసంతుష్టిని ప్రకటింపసాగెను. బండిలో నిర్బంధింపబడియున్న నేనెవచేయగలుగుదునని నేనాతని నడిగితిని. ఈ సంభవమునకు చాల నొచ్చుకొనుచున్నాననియు, మార్గమే దెలిసినవో, ప్రాయశ్చిత్తమును గావించుకొనెదననియు బల్కిరిని.

రాష్ట్రంకను వచ్చుచుండెను. రాతితోగాని, కట్టతోగాని నమ్మకొట్టలయననియు, ప్రాయశ్చిత్తముగా భావించి దానిని నే ననభించెద ననియు నాతనితో నుడివిరిని. అట్లు జరుగలేదని యాతడు జవాబింపగెను. కాని, కొంతసేపటికాతడు మరల నొచ్చుకొనసాగెను. నాతో నిట్లు బల్కెను చూడుము! యీ ఉచ్చు లెట్టి పనిజేయుచున్నారో! పిషాచు నృత్యమును గాంచుడు! ఇటువంటి మనఃస్థులు యదృశ్యములతోనండి యేల తొలగినిలువరు? నీవు చెప్పినది సరియని నే యోద్ధోగియతో బల్కిరిని. పరిస్థితుల మేము జన్మింపసారంభించితిమి కాని, మరల నాతడు రాతిపై దృష్టిని బరచి యిటుల నుడిచెను. దీనిని జ్ఞాపకవిష్ణుముగా దాచెదను. దానిని వివరించే వలయు నని నే నాతని నేడితిని. ఈ నాప్రార్థన యాతనిహృదయమున నాటెను. వెంటనే, యాతడాయననే యత దా రాతిని విసరివైచెను."

ఇంకను యాశయున్నది

ఇటువంటి ఫలితములకింకను యవకాశమున్నపుడు, నుహ్మ ద్యావెమువలన స్థితిగతులు చక్కబడజాలవని నుడువ వీలులేదు. అయినను, మన వ్యవస్థాపమునుజేర్చి లోజుకుజోజూ ప్రజలయొక్కయు, పోలీసులయొక్కయు కఠినపరీక్ష దుర్భరమేమగును. అనేక సందర్భములలో పోలీసులు సహనమును బొత్తిగా గోల్పోయిరనటలో సందేహము లేదు. ఇట్లునటకు తగిన సాత్వ్యము యుత్తరముద్వారా నాకు జేయున్నది. ప్రజలుకూడా తీవ్రచర్చకు గడంగియున్నారు. అయినను, దౌర్జన్యమని నుడువుటకు వీలగు కార్యములను గాంధీజీహాత్యుని యనుచరులు విక్కిలితత్వముగ నే యెంచియున్నాడు. వీరెల్లరిసానుభూతి నిబడయుచున్నారనుట ప్రతివారము మనకు వచ్చెడి తపాలన మురిమరి విదితమగుచున్నది. గ్రామస్థలలో నత్యధికసంఖ్యాకులు గాంధీజీహాత్యుని వీయొక రాష్ట్రమునందో గాక ఇండియా యందలి యన్ని రాష్ట్రములలోనూ శాంతియుత మగు విప్లవము ప్రారంభమయినది.

అసియా ఖండములో దౌర్జన్యవాతావరణము దౌర్జన్యమునకు దారిమార్పు చేస్తులు నేడు అసియాఖండములో నత్యంతబలయుతములై యున్నవి. రషియా చీనాదేశములలో సత్తా గ్రహోద్యమముయొక్క యాత్మకేత్రీక యవకాశము చాల తక్కువ. స్వచ్ఛములను సమ్మకొని యున్నాడని గాంధీని బహిరంగముగా నపహసించుచున్నారు. అయినను అతిదీర్ఘద్యమనకు యాధ్యాత్మికముగా సరియగు పద్ధతిని కనిపెట్టియున్నాడేమో (నేపథ్య ప్రకట)

ఘనసారచందిని

నెగరోగములకును, స్త్రీల కుమారువ్యాధులకును, శ్రేష్టమయినది. ఎరుపు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంతు నెగరోగములను, స్త్రీలకు సంభవించు కుమారు రోగములను, నిర్మాలుము గావించును. సీసా 1-కి రు 1-8-0. దీనికి అనుపానముకై చందిని అత్తరు నుపయోగించుట ఉత్తము. చందిని అత్తరు సీసా 1-కి రు 1-4-0. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. పి. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం- పెరిదేపి, నెల్లూరుల్లా

శుక్లబంధు

ఎంత దుగ్ధులమైన పిగ్గమునైనను గట్టిపరచి ఒక్కగంటలోనే అయ్యుతమైన ప్రభావమును మాపును. పిక్కుకష్టమును కట్టుటలో శేరుపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిరతికేయ ప్రేమను కలిగించుటకు దీనిని మించిన ఔషధములేదు. 25 మా 2-8-0 కేటాగుడు చితము. 17-3 శ్రీపురసుందరీ వైద్యశాల, మహేంద్రనాథ-నాథుని ప్రభురంహాస్ట్రు, గోదావరిజిల్లా.

కాంగ్రెసు కమిటీ లోని లింగియున్నప్పుడు ఒక లాభకరమైన పని

కాంగ్రెసు కమిటీమైంది నిర్మాణకార్యక్రమము విజేయ భూకంపెనీల బహిష్కారము ఇండియా ఈక్విటబిల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్. యీను తీరుబడియున్నప్పుడు మీ శక్తికొలది చేయవలసి ధృ 1 నుండి ధృ 10 ల వరకు నొసగును. వివరములకు ఈదిగువవిలాసమునకు వ్రాయుటెను. Dr. A. LAKSHMIPATHI B.A., M.B., & C.M., Managing Director, Madras Branch, 43, Harris Road, Mount Road, P. O. Madras.

ఆచందబోధిని.
చిత్రపటములతో వెలువడు చతుకమాసపత్రిక ఇందు కథలు, పద్యములు, సాంఘిక కళా రహస్యములు, హాస్యము, వేదాంతము, కళల ప్రపంచవార్తలు మున్నగునన్నియు ప్రకటింపబడును. ఈ మాసపత్రిక ఆకృతి, మార్పు ముద్రలు చూటగట్టనటు లుండును. మాదిరిపత్రికకు వ్రాయుడు.
నం॥ చందారు. 1 మాత్రమే.
ఆచందబోధిని కార్యాలయము, పోస్టువాక్సు నం. 167, మదరాసు.

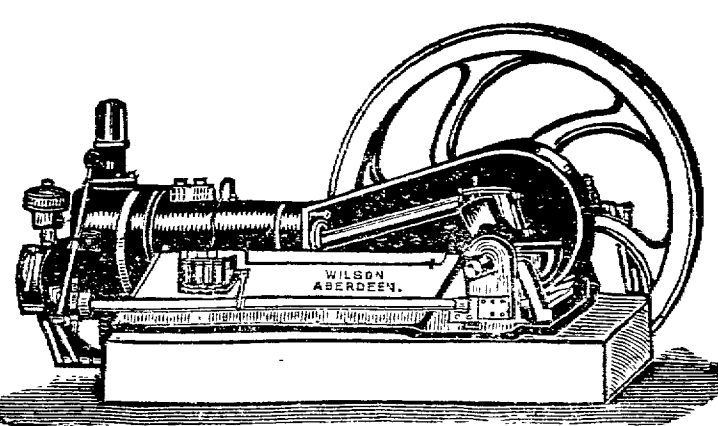
అందమైన
తలనూ నె
అన్ని ఋతువులకు
మరియు
అన్ని వయస్సులకు
కుంతల
కౌముది

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామకృష్ణలవారి శ్రీ రవర్ధని యిది 1-కి రు 1-4-0. తల్లలకు చనుకొను వృద్ధిచేయును. అన్ని వయస్సులలో శోరకము. ఆయుర్వేద విలయము (కెనెడ) బెంగళ.

హిస్టరీ.
ఈ గ్రంథమును పాఠశాలలు అలాగే అధ్యాపకులు, మార్పు కార్మికులు వినిపించి, పాఠశాలలకు మరలవచ్చి, తెలియజేయుచున్నప్పుడు, ముద్రలు, మొదలగు భయంకర దుష్కృత్య శిక్షల నొసగును. వెల డబ్బు 1 కే. రు. 6 పాఠశాలలు.

కోల్డుస్టారింగు- 'విల్సను' క్రూడాయిలు షెమిడీశలు యింజనులు

మెకానిజము అతిసులభము—రెండేనిమిషములలో స్టార్టగును—వేపరైజరు లేదు

క్రూడాయిలు ఖర్చు యితర యింజనుల కన్న చాలా తక్కువని అనేక యోగ్యతాపత్రములు పొందినవి. యెంతయిది క్రూడాయిలు తొలినను అతి త్వస్తికరముగా పనిచేయును. ఇంజనులకు వలయు యావత్తు స్వేరు సామానులు సిద్ధముగా నున్నవి.

ధరలు బహు సరసము

సోల్ ఏజెంట్లు:—ది ఎంపైరు యింజనీరింగు కంపెనీ, 308 లింగిచెట్టికే ధి, మద్రాసు.
ట్రాంచి ఆఫీసు:—బెజవాడ యూనైటెడ్ మంజో బిల్డింగు.

చెన్నపురి కార్పొరేషన్

బ్రిటిషు సామగ్రిలను కొనవలసిన కమిషనరును కోరుటకు నడవారికి హక్కుగలదా యనునశ్చ

అధ్యక్షుడు తనవిధ్యయమును నిలుపుజేయుట

చెన్నపురి, ఆగష్టు 13:—చెన్నపురి కార్పొరేషన్ యొక్క సాధారణసమావేశ ముండు నిన్నటి సాయంత్రము 5-15 ఘంటలకు శ్రీ వీ రామస్వామిమొనలియారు గారి యధ్యక్షతన జరిగెను. ప్రశ్నోత్తరములు కొంతసేపు జరిగెను.

శ్రీ గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారి సభ్యత్వమును నిలుపుట

వరుసగా మూడుసార్లు పరస్పర శ్రీయత గద్దె రంగయ్యనాయుడు గారు సభలకు రాతేరు. కాన వారు తమ సభ్యత్వమునని గోల్పోయిన కమిషనరు నివేదించెను. శ్రీయత చక్కరై చెట్టి గారి ప్రతిపాదనపై శ్రీ రంగయ్యనాయుడుగారి కింకనూ సభ్యత్వముండవలయునని సభనా లేకగ్రీవముగా నిర్ణయించిరి. ఆలోచ్యకాళి స్థాపించు కమిటీ సభ్యత్వముకూడ శ్రీ నాయుడుగారు పోగొట్టుకొనరు.

నగరపీఠులలో ఎలెక్ట్రిక్కు దీపముల యేర్పాటు

అభివృద్ధిపరచుటకు ఋణము

1931-32 సంవత్సరములో ప్రభుత్వమువారినుండి ఋణములను బడయుటకు ఆగష్టునెలలోనే దరఖాస్తులు గావించవలయును గాన, చెన్ననగర పీఠులలో ఎలెక్ట్రిక్కు దీపముల ఏర్పాటు సభివృద్ధి పరచుటకై 11 (పదకొండు) లక్షల రూప్యముల ఋణము నొసంగవలయునని ప్రభుత్వమువారిని యాసంవత్సరమే కొరవలయునా, లేదా యనుటను సభవారు నిర్ణయింపవలయునని కమిషనరుగారు వారిని కోరియుండిరి. ఈ యవసరమున కమిషనరుగారు కార్పొరేషన్ వారికి ఋణమునుజేయుటకు యంతమట్టుకు హక్కుగలదనటయు, ముందాఋణములను దీర్చుటకు యావకాశము లేంతమట్టుకున్నవనటయు మొదలగు సంగతులను వివరించిరి. ఈ సంవత్సరమున యనేకయవసరములకొరకై మొత్తము 48.81 లక్షల రూప్యములు (నలుబది యొనిపది లక్షల, ఎనుబదియొక్క శేలు) ఋణమును, 6.76 లక్షల రూప్యములు (ఆరులక్షల డెబ్బదియారు శేలు) గ్రాంటును కావలసియుండును. దీపములనుభివృద్ధికై కొరవడు ఋణము దీనిలో నొకభాగమే.

శ్రీయత ఎన్. సత్యమూర్తిగారు కమిషనరుగారి నివేదికపై ముచ్చటించుచు, యిదివరకే సభవారు ఎలెక్ట్రిక్కు దీపముల యేర్పాటు సభివృద్ధిపరచుటకై ప్రభుత్వమువారి నీయే దాదీయే ఋణమును గొనవలయునని తీర్మానించి యుండిరిని యు, యజ్ఞేయుటయే యుచితమనియు నుడివీరి. రాగల సంవత్సరములలో కార్పొరేషనువారికి పలువిధముల యాదాములు చేచ్చును. నైపునకమిషనరువారికి దనవిషయములలో సలహా దారుడుగా నుండిన లెయిలెన్ గారు టెర్మినల్ ట్యాంక్ (చెన్ననగరముజేరు బ్రయాణికులపై పన్ను విధించుట) నామోదించియుండిరి. ఈపన్నును పట్టికొనుగా గావించబడిన వాదనల కన్నిటికిని వారు పరియన ప్రత్యుత్తరముల నొసగియుండిరి. ఈపన్నునందు కార్పొరేషన్ వారు భాగము కోరుదురు. దీపముల అభివృద్ధి ప్రకాశికను ఎలెక్ట్రిక్కు ఎంజినును వెనుక యామోదించియుండిన. ఇందులన ముందుముందు కొరకై సమస్య యుండునావకుండునని యాయుధి కారి యభిప్రాయపడిన. ఇంతకు ఈ ప్రశ్నను మరల చర్చించుటకు సభవారికి యధికారము గలదాయని సత్యమూర్తిగారు బ్రష్టించిరి. ఇతర యంతములకు ముందీయంతమునకే ఋణమును కొనవలయునని సభ్యులు ప్రతిపాదించిరి. శ్రీయత టి. యన్ రామస్వామి ఆయ్యగారు వైతిర్యానమును బలపరచుచు, యాస్మిములను కార్పొరేషనుకు లాభిమీ పాపవలయు, యితరపాలు వేచియుండ వచ్చుననియు నుడివీరి.

శ్రీయత చక్కరై చెట్టి గారు సత్యమూర్తి గారి యాశీలు ఫలింపజూచుచున్నాయు, ఇందుల ప్రభుత్వమువారు టెర్మినల్ ట్యాంక్ నింపవలయునామోదించుటకు నిరాకరించుచునే యున్నారనియు నుడివీరి.

తుదకు సత్యమూర్తిగారి ప్రతిపాదన సభవారిచే నామోదించబడిన.

పీఠులను వెడల్పుజేయుట

పీఠులను వెడల్పుజేయు నిమిత్తము 1931-32 సంవత్సరములో సాధారణముకొరకై మూడులక్షల ఋణము కావలసి యుండునని కమిషనరుగారు నూచించిరి ఈ యంతమునుగూర్చి ముచ్చటించుచు, యా మొత్తము సలములను కొనుటకుకూడనా యని చక్కరై చెట్టిగారు ప్రశ్నించిరి. బ్రాజ్మేను వెడల్పుగా జేయవలయునని యొక కేటాబునుగా నాలోచింపబడుచుండును. వీరికి జవాబొసంగుచు, కమిషనరుగారు వివరముల నూచించిరి.

మరికొంతసేపు చర్చ జరిగినపిమ్మట యా సంవత్సరపు ఋణములను నూచించెడి కమిషనరుగారి నివేదిక సభవారిచే నామోదించబడిన.

అవసర తీర్మానములు

తిరువల్లి క్లబ్బియందు 'నుంకువార్ బ్రిడ్జి' యని ప్రస్తుతము వ్యవహార నామమును బరివర్తించు వంటెను గూర్చియు బ్రిటిషు సామగ్రిలను సాధ్యమయినంతవరకు కొనరాదని కమిషనరుకు ముదలనొసంగుటకు గూర్చియు తాము బంపియుండిన తీర్మానములను సభవారు మొదట జర్జింపవలయునని శ్రీయత ఎన్. సత్యమూర్తిగారు ప్రతిపాదించిరి శ్రీయత కే. శ్రీరాములు నాయుడుగారి ప్రతిపాదనను బలపంచిరి ఓటునకు చెట్టిగారి ప్రతిపాదనకు యనుకూలముగా పందొమ్మిది నుండియు, పట్టికొనుగా పదునొకండు నుండును నుండిరి. ఇరువురు తలుపులుగా నుండిరి ప్రతిపాదన నెగ్గెను.

అంతట శ్రీయత సత్యమూర్తిగారు తిరువల్లి క్లబ్బి యందలి నుంకువార్ బ్రిడ్జికి, పార్లమెంటు వ్యాపి బ్రిడ్జియను నామనామకరణ మొనరింపవలయునని తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి.

శ్రీయత మునుస్వామి నాయుడుగారి తీర్మానమును ప్రతిఘటించుచు నుంకువారిది గొప్పవంతముగాన నికముంచుచు వారి చేరుతోనే యావంతెన వ్యవహారంపబడవలయు ననిరి.

దేవున కిట్టి నామకరణములు యావత్కాలకై లేదనియు వెనుకటిచేకే నిలువవలయుననియు శ్రీయత చక్కరై చెట్టిగారి రభిప్రాయపడిరి.

వాగ్యుద్ధము

శ్రీయత పి. రంగనాథం చెట్టిగారు:—సత్యమూర్తిగారికి యీ యాహు యేల జనించినదో.

అధ్యక్షులు:—ఆ ప్రాంతమునందలి పురజను లిట్లు మాతన నామకరణమును గావించవలయునని నాకుకూడ ప్రాసియున్నారు. కావున ఇది సత్యమూర్తిగారికిమాత్రమే జనించిన యాహుగాదు.

శ్రీ పి. రంగనాథం చెట్టిగారు:—సంతకములను సంపాదించుటలో నేనున్నది. కావలసినంతమట్టుకు సభ్యులకు సంపాదించవచ్చును.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు:—(యద్వేగముతో) అది రంగనాథం చెట్టిగారి పద్ధతిగాని, నాపద్ధతిగాను.

శ్రీ పి. రంగనాథం చెట్టిగారు:—సత్యమూర్తిగారికి నీటి పనులు జేయుదురు.

అధ్యక్షులు:—అసలీనూచన అధికారరీత్యానే గావించబడియుండినది. త్వరలో నావం తెనయొక్క ప్రారంభోత్సవము జరుగనున్నదిగాన నేను సత్యమూర్తిగారికి యవకాశ మొసంగితిని. కాన వారు సంతకములకొరకు యత్నించినట్లుకు యాధారములేదు.

ఒకరు:—నుంకువార్ బ్రాహ్మణులూ, బ్రాహ్మణేశకులూ? (నవ్వు)

శ్రీ పి. రంగనాథం చెట్టిగారు:—వారు వైఖ్యులు. గొప్పనంతమువారు. సత్యమూర్తిగారి కేమిచేసిరో నాకు తెలియదు.

ఇట్లు వృధాగా కాలహరణమేల యొనర్చుటయని జి. పి. నలేశ్వర్ గారు బ్రష్టించిరి. లేనిపోని యుద్దేశ్యముల నాలో పించుట పాడిగాదనిరి.

శ్రీయత సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు, తదితర సభ్యులను కూడ తీర్మానముపై మాట్లాడిరి. తీర్మానము నెగ్గెను.

బ్రిటిషు సామగ్రిల బహిష్కారము

శ్రీయత సత్యమూర్తిగారు బంపిన యీ క్రింది తీర్మానము పిమ్మట చర్చకు వచ్చెను:—“కొనక విధి లేనప్పుడును, యితర స్థలములందు దొరకనప్పుడును తప్ప కార్పొరేషనువారి యవసరములకు బ్రిటిషుసామగ్రిలను వేసిని కొనగూడదని కమిషనరుకు చెప్పబడవలయునో” ఈ తీర్మానము చెన్ననగర మునిసిపాలిటీ చట్టము ప్రకారము సక్రమ మగునాయని అధ్యక్షులు ప్రశ్నించిరి.

తీర్మానము సక్రమము గానేరదని యాలోచియను సభ్యులగు శ్రీయత ఎన్. ఇ. శేషమ్మ గారు రాక్షేపించిరి సత్యమూర్తిగారి తీర్మానము కమిషనరు 'కాబ్జాపింపవలె' ననుచుండినను, చట్టములో కమిషనరుయొక్క యధికారము స్పష్టముగా గూచింపబడియుండును. ఈ తీర్మాన మీయధికారమును సంకుచితమొనర్చు యత్నించుచుండెనుగాన నిది సక్రమముగాదని సభ్యులు నుడివీరి.

అధ్యక్షులు ముచ్చటించుచు, చట్టము ప్రకారము ధనవ్యయవిషయములో కమిషనరు యధికారమునకు పరిమితియున్నను, తదితరవిషయములో నాతనికి సర్వాధికారము గలదనిరి.

పదివేలరూపాయలవరకు కమిషనరు స్వతంత్రించి ఖర్చు జెట్టవచ్చును. పదినుండి 50 వేలవరకు స్థాపించుకమిటీవారికి యధికారముండెను. పిమ్మట యధికారము సభవారికిగలదు. కాన 50000 లోపు ఖర్చువిషయములో కమిషనరుయొక్కయు, స్థాపించు కమిటీయొక్కయు యధికారము నరీ కట్టుటకు తీర్మానము యత్నించుచున్న నాయనటు ముఖ్యవిషయము. తాము సభ్యుల యభిప్రాయముల తెలియగోరిరి. శ్రీయత టి. పి. మీనాక్షిసుందరంబెట్టిగారు తీర్మానము సక్రమమని యిటుల వాదించిరి. మునిసిపాలిటీయొక్క అయవ్యయములకు సంబంధించిన నూత్రములను సభవారే నిర్ణయింపవలయును. కార్పొరేషన్ ఆద్యోగములకు ఖర్చు సప్తయిం చేయవలయునని సభనా నిదివరలో నిర్ణయించియుండిరి. సామాన్యచరణలలో కమిషనరును నిబంధించుటకు గల యధికారమును సంకుచిత మొనర్చుటలేదు.

యింపవలయును. కార్పొరేషన్ ఆద్యోగములకు ఖర్చు సప్తయిం చేయవలయునని సభనా నిదివరలో నిర్ణయించియుండిరి. సామాన్యచరణలలో కమిషనరును నిబంధించుటకు గల యధికారమును సంకుచిత మొనర్చుటలేదు.

సామగ్రిలను కొనువిషయములో కమిషనరును నిబంధనలను నూచించుటకు సభవారికి హక్కుగలదని శ్రీయత బుట్టా సత్యకారాయణగారు వాదించిరి. ఇందులన ధనవ్యవహారములలో నాతనికి గల యధికారమునకు భంగము వాటిల్లనేరదు.

పిన్సమైన వస్తువులను కొనవలసినది నూచించుటకు కార్పొరేషన్ వారికి హక్కుగలదని జి. పి. నలేశ్వర్ గారు నుడివీరి.

అధ్యక్షులు:—మీరు చెప్పునంతవర కీ తీర్మానము జెట్టులేదు అంతకన్నను ముఖ్యముత్రము లిందిపడియున్నది. ఈ తీర్మానము కేవలము పురపాలనమునకు సంబంధించిన విషయమేనా, లేక యందు స్పష్టముగా రాజకీయ ప్రశ్న యుపియున్నదా? న్యాయస్థానము తీర్మానము నామోదించునా? ఇవి ముఖ్యప్రశ్నలు. సభవారు వీనినిగూర్చి యాలోచింపవలయును.

జి. పి. నలేశ్వర్ గారు:—ఈయాక్షేపణలన సభవారి హక్కులకు మిక్కిలి యపాయము వాటిల్లవచ్చును.

తీర్మానము స్పష్టముగా లేదనియు, యాతీర్మానము గావించబడిన కమిషనరునకు, స్థాపించు కమిటీలకును ప్రతివిషయమును వివరముగా తరీఖింపవలసిన బాధ్యత యుదయించుననియు చక్కరై చెట్టిగారు నుడివీరి.

శ్రీయత సత్యమూర్తిగారు:—ముచ్చటించుచు, తమ తీర్మానమునకు గొనిరాబడిన యాక్షేపణలు దానియొక్క గుణాగుణములకు సంబంధించినవేగాని, కాస్త్రు రీత్యా అయ్యది సక్రమమగునా యను ప్రశ్నకు సంబంధించినవిగానని నుడివీరి తమ తీర్మానము సక్రమ మనుటకు మూడు కారణములు గలవు. వెనుకటి యాచార మొకటి. ఫోర్డు లాల్ లు, ఖర్చు మొదలగు వస్తువులను కొనుటలో నాయాచారము గాన నయ్యెను. ఈ విషయములలో కమిషనరుగారి నూచనలు గావించబడియుండెను. చట్టముయొక్క 28 వ నెక్సను ప్రకారము నగరముయొక్క మునిసిపలు పరిపాలనాధికారము సభవారికే చెందును. కమిషనరుయొక్క ధన వ్యయాధికారము నరీకట్టనంతవరకు, వివరములకు సంబంధించిన యెట్టి తీర్మానమునైనను వారు గావించవచ్చును.

అధ్యక్షులు:—తీర్మానము సభవారి యధికారమును మీరియున్న దనుకొనుదు. ఆ తీర్మానమునకు గలయుద్దేశ్యములు రాజకీయములకు సంబంధించినవిగానీ, పురపాలనను సంబంధించినవిగా లేనప్పటి, తీర్మానము ఆకాస్త్రియముగానేరదా? కలకత్తా కార్పొరేషనులో నిటువంటి ప్రశ్న యుదయించియుండినది.

సత్యమూర్తిగారు:—తీర్మానమునకునుకూలముగా నేను నుడువబోవు సంగతులిట్లుండునని మీరు ముందుగనే చెప్పటకు వీలులేదు.

అధ్యక్షులు:—సభవారియధికారమును సదుద్దేశ్యముతో వినియోగించుట యగునా యనవదియే ప్రశ్న.

సత్యమూర్తిగారు:—ఇవి న్యాయకాస్త్రమునకు సంబంధించిన ప్రశ్నలు ఒకతీర్మానము సక్రమమయినదేగావచ్చును. కార్పొరేషన్ వారి తీర్మానములనునైనను నష్టము వాటిల్లనిచో, ఇతరవిధమున సక్రమమయినచో నా తీర్మానమున కనుజ్ఞ నొసంగవలసి యుండును.

అంతదనుక చర్చింపబడినవిషయములకు కమిషనరుయొక్క సవనియు వానినిగూర్చి బాగ్రత్తగా నాలోచింపవలసి యుండుననియు అధ్యక్షు లభిప్రాయపడిరి. తమ నిర్ణయమును ముందు జరుగగల సభలో తెలిపెదమనిరి. పిన్ని కలవరకు యీ విషయముపై నిర్ణయ మొసంగరాదని తమయుద్దేశ్యము గాదు. (నవ్వు) ఆ లోత్రుగనే సభ జరుగును.

పారశాల అట్రాడెచ్చు కమిటీ

ఈ సంఘమునకు సంబంధించిన నిబంధనలు కొన్ని చర్చింపబడినవికూడ నాటివిధి ముగిసెను.

స్థాపితము. సీమవెండిసామానులకు 1899.

వీకంసి చబిల్ దాస్ అందు సన్యు

సీమకమలములు, నగలవర్తకులు

2 112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

“సీమ ఇంజను డ్రైవరుల బుక్”
 (తెలుగుది) నెల రూ. 2-0-0.
 నలయువారు:—కోట యజ్ఞరామశర్మ,
 మెకానికల్ ఇంజనీరు. (ఆ. బా. ప.)
 చింత్రంబుపాలెం, చందరు.
Masulipatam M. & S. M. Ry.
 కొలది ప్రతులు మాత్రమే ఉన్నవి.

వద్యానులో నిరంకుశత్వము

ప్రజలందఱును లేచిపోవుట

రాన్మూరు, ఆగస్టు 11:—వాద్యానులో అయిదుగురు వర్తకులు సత్యాగ్రహమున పాల్గొనిన కారణమున వారు ఏజన్సీసరిహద్దులోని సుందరగూడెను ఏజెంటు ఆజ్ఞాపించెను. ఇది అక్రమము. వద్యాను శాంపులోని ప్రజలందఱుగూడ నాక్షేపించిరి. అంతట సమాధానమును కలిగించుటకు సాలీబికలు యేజెంటు నాయకులను పిలిచెను. ప్రజలు జాతీయగీతములను పాడచు డడని యేజెంటు నాయకులతో తేలిపెను. అందులకు ప్రజలంగీకరింపలేదు కావున వారందఱుగూడ ఆస్థలమునుండి నిడలిపోని వారంభించిరి. వద్యాను పంపానములోనే యున్న ను ఏజెన్సీసరిహద్దుకు వెలుపలకు జోరజోరనగడకు ప్రజలందఱును వెల్లిపోయిరిని తేలియున్నది. యేజెన్సీ ఉద్యోగులకు ప్రజలు బహిష్కరించుచున్నారు.

కొలలబాయి కొలలే పరిగోనిందపాండ్యగారు పన్నులు చెల్లించవద్దని రాన్మూరులో బోధించిరిని వారి నిద్దరిని అరెస్టు చేసిరి. తాముటల బోధింపలేదని వారు తెలుపగా వారిని జామీను మీద వదలిరి. వీరిని ఆరెస్టు చేసినందులకు రాన్మూరు లో వారరటాణును పూకేగింపును జరుపబడెను. (ప్రీ ప్రెస్)

ఒక స్త్రీదరును సస్పెండుచేయుట

కోయగంజి, ఆగస్టు 11:—గాంధీమహాత్ముని అరెస్టు చేసిన రోజున కోర్టుకు రాలేదను కారణమున కోయగంజి వ్యాయనాదు లందరిలోను మిక్కిలి వృద్ధుడగు కైలాసచంద్ర చక్రవర్తిగారిని జిల్లాజడ్జి సస్పెండుచేసెను. (ప్రీ ప్రెస్)

పిత్తెటింగు చేసినందులకు శిక్ష

తంగి, ఆగస్టు 11:—సారానాథములవద్ద పిత్తెటింగుచేసినందులకు ఆమరేంద్రుగారు, దాశరథాదరి, చారురాయి గార్లకు పీల్ కోర్ 117 క్రింద చెరియొక వత్సరము కఠినశిక్ష నేయబడెను. (ప్రీ ప్రెస్)

జోరబాగను కాంగ్రెసు కార్యదర్శికి శిక్ష

కలకత్తా, ఆగస్టు 11:—జోరబాగను కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శియగు హృషీకేశిసింహగారికి పీల్ కోర్ 157 క్రింద 6 నెలలు కఠినశిక్ష నేయబడెను. (ప్రీ ప్రెస్)

మధ్యరాష్ట్రములలో ప్యూనిటివు పోలీసు

జబ్బలోపూరు అమరొత్తిజిల్లాలలో

కొన్నిచోట్ల నుంచదలచుట, ప్రభుత్వప్రకటన

నాగపూరు, ఆగస్టు 12:—“మధ్యరాష్ట్రములలో చాల చోట్ల ముఖ్యముగా జబ్బలోపూరు అమరొత్తి జిల్లాలలో సత్యాగ్రహ సందర్భమున చాల దౌర్జన్యములు జరిగినవి. అవి యొక ను ఒక లేదు. అడవుల సత్యాగ్రహ మను వ్యాజ్యమున కొంత మంది ప్రజలు చాల విలువగల అడవులను పూర్తిగా ఖంస మొనరించుచున్నారు. దొరతనమువారి అడవులకు మిక్కిలి అధికముకు నష్టము కలిగినది. ఒక్కప్రదేశమునందే 6000 రూపాయలు నష్టముకలిగినపుడు మొత్తముమీద కలిగిన నష్ట ము తృణికుమని వేరుగా చెప్ప నవసరమేలేదు. అచటికి పోలీసువారు వెళ్లగా ప్రజలు దౌర్జన్యమునుగూడ నొనర్చిరి. కావున ఆరు నెలలవరకును జబ్బలోపూరు అమరొత్తిజిల్లాలలో ప్యూనిటివు పోలీసువారి నుంచుటకును అందులకు వ్యయమును ప్రజలవలన వసూలుచేయుటకును దొరతనమువారు నిశ్చయించిరి. (ఆ. ప్రెస్)

అహమదాబాదులో జాతీయ వారము

పోలీసువారు 15 మంది వలంటీరులను అరెస్టు చేయుట

అహమదాబాదు ఆగస్టు 12:—

నిన్నటిరోజున నిచట జాతీయవారము ప్రారంభింపబడెను. నేడు రెండవరోజుగాన చాలమంది వలంటీరులు పిథుల వెంట తిరిగి స్వరాజ్య లభణమును విక్రయించిరి. వారొక చిన్న బండిలో వుప్పువేసికొని వలంటీరు శిబిరమువద్దనుండి బయలుదేరిరి. వలంటీరులు ఆబండిచుట్టును నిలువబడిరి. పోలీసు నూపరింటెండెంటును ఆయుధపాణులను కొందరు పోలీసు కనిపేయలును వచ్చి రణవోడులాలు పాంటునువద్ద వలంటీరులను నిలిపివేసి ఆవుపుసు తీసికొని పోయిరి. ఆగలభాలో వలంటీరులకు కొందరికి బెట్టులు తగిలెను. 15 మంది వలంటీరులను అరెస్టు చేసిరి. అచట చాలమంది ప్రజలుచేరిరి. అచటనున్న దుకాణములు మూసివేయబడెను. (ఆ. ప్రెస్)

చూడ సాగనైనవి!

హట్టిన్స్ అండ్ కో, గ్రామఫోను వర్తకులు, 185, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

“హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్” విన సాగనైనవి!!

గ్రామఫోనులు, రికార్డులు.

గ్రామఫోనులు మిక్కిలి సాగనైనవి, సమ్మతమైనవి పలురకములలో వివిధ ధరలందు మావద్ద విక్రయమునకు సిద్ధముగానున్నవి.

రికార్డులు ఆంగ్ల, ప్రవిడ, కన్నడ, హిందూస్తాని మొదలగు పలుభాషలలో పలురకము రికార్డులు గలవు. వాటిని విని తీరవలయునోగాని వ్రాయవలసికాదు.

ఒక పర్యాయము మావద్దకువచ్చి వినిన సర్వము మీకే తెలియగలను.

1930 సంవత్సరమునకు గాను కొత్తరకములుగా తయారుచేసిన ఆభరణములు

నాణ్యమైన, వెండిసామానులు
సమ్మతమయిన సవరపు బంగారు నగలు
రాళ్లు చెక్కిన ఆభరణములు
మేలైన

సీమకమలములు
స్వల్పమైన మావద్దదొరకును.

తేనిది ఆర్డర్ల మీద తయారుచేసి పంపబడును. ధరల జాబితా కేటలాగుకు నేడే వ్రాయును.

వసుమర్తి. కన్నయ్యకెట్టి అందునకో నెం 10 నుబ్బరాయనాయకకో నందు, చై నాబజారుకో ను చూడు.

స్వల్ప ధర! ఫలమందికము!! పూర్తి తృప్తి!!

100 కి 100 గురు సంత్సర్తి చెందియున్నాది

లోకమయమార కస్తూరిమాత్రలు

మిల్లులు చెందిలు ముదిరివారివరకు అందరి ముదిమా, ముదిగడ్డము, వడిసెము, ఎడ్డి, నూనెలు, తిల-ముచే కాళ్లు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపుకొప్పి, నక్కలయందు కొప్పి, గజారతేల్ల కొలుకుడు రుణప్పి, పిల్లివరము, బియ్యము, ప్లేగు, ఇత్యాయంబా ఇంకను అనేక వ్యాధులను నలువరచును. స్త్రీలు ప్రదహించిన వారు, ప్లానమవారు (కస్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 కెములపాకులలో నుంచి ముదిగడ్డము, పాండ్రామిక రోగులలో నుండవలసినవారు, వీరము 1-2 మాత్రలను నీనించిన ఆరోగ్యవృద్ధులకు లభించును. ఈమాత్రల సీసాలోగల అనుపావత్రమును చూడును. 200 మాత్రలగల సీసా 1-2 కెలపాకులకును ప్రతి 50 మాత్రలగల సీసా 1-2 కెలపాకులకును పోవును. పోస్టు మాలముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 3-8-0.

సారస్వతానవం:— మొదటను జలమును కలిగించి, బ్రాహ్మకత్తిని వృద్ధిచేయును కావున, మొదటను దుష్టలములను గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను వరిమారించి సరములకు ముదిగడ్డమును కర్మవృద్ధిని కలుగజేయును. పంశితపాటకుల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురశబ్దము కలుగును. పొడనుపొడను ఉత్సాహమునొత్తును. తలనొప్పివలన క్రింద నెత్తినడుగు (నెత్తివీర చాం పెత్తనానుండుటలను) తొట్టాడను నడుననుకాని మిల్లమును పంశితపాటకులకు, కంఠమున సీసా 1-2 రు 1-0-0. ఈమాత్రులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్, బందరు.

స్థాపితము—1923. హైదరాబాదు బ్రాంచి

కొందరి హైదరాబాదు పాఠశాల ప్రాధ్యాపకులమీద ఆపట్టణముందు యీ బ్యాంకు బ్రాంచి నొకదానిని యీ మాసాంతములోగా ప్రారంభించుటకు నిశ్చయింపబడినది. నిజాంరాష్ట్రములందుండెడి జనులు యీ బ్యాంకు తమ దిగనే భావింతుకొని దాని అభివృద్ధికి తోడ్పడగలందులకుగాన, 200 షేర్లు వారలకిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది. బందరు నందు షేరు 1 కి 100 రూపాయలు వసూలు చేయబడినది. యిప్పు డీ షేర్లను కావలసినవారు రు 150 లు యిచ్చెద మన్నను అమ్మవారు కనబడరు. అయినను హైదరాబాదు బ్రాంచి షేర్లు ప్రెకారణమువలన మామూలు ధరకే (at par) యివ్వబడును. షేరు 1 కి ప్రస్తుతము రు. 50 లు వసూలు చేయబడును.

రావుబాద్దాగు కెడింబి హనుమంతరావు పంతులు, యితర నివరములకు:—

మేనేజింగు డైరెక్టరు, } ఏజెంటు:—ఆంధ్ర బ్యాంకు, లి మి టెడ్,
డి. యస్. తాత్రీ, యం. ఎ., కైకటూరి. } 877 రెసిడెన్సీరోడ్డు, హైదరాబాదు-ఆని వ్రాసిన బడయగలరు.

గృహలక్ష్మి దసరాసంఛిక

పప్పుకోరిని ఆక్టోబరుమాసమున గృహలక్ష్మి దసరాసంఛిక ప్రచురింపబోవుచున్నాము. ఆసంఛికకు వ్యాసభూషణులను చిత్రపటాలంకారములను అనుగ్రహింప ఆంధ్రసోదరసోదరిమణులను ఆర్థించుచున్నాము. వ్యాసములును, చిత్రములును ప్రత్యేకము స్త్రీజనములకు సలబంధించినవిగా నుండవలయును. వ్యాసములు సంగ్రహముగనుండినమేలు. వ్యాసములును, చిత్రములును, ఆగస్టు 25 వ తేదీలోపుననే మాకు చేరునట్లు పంప ప్రార్థించుచున్నాము. దసరాసంఛికలో ప్రచురింపబడవండు వ్యాసములు చిత్రములును వారివారికి మావ్యయమున వాపసు చేసికొందును.

నంపాదకుడు.

‘గృహలక్ష్మి’ పోస్టుబాక్సు నెంబరు 752, ఎగ్మూరు, మద్రాసు.

చింతలపూడి

మాగ్రామమునకు సమీపములోని వెంగలపల్లి గ్రామము లో 5-వ తేదీ సాయంకాలము కొత్తవూరు డి ప్యూటి కలెక్టరుగాలైన ము|| రా|| శ్రీ కందుకూరి మల్లికార్జునంగారి యాధిపత్యమున నొక సహకారసభ జరుపబడెను. దినమంతయు ఎన్నించుచున్నను చట్టప్రకృల గ్రామములనుండి నుమారు 200 మంది రయితులు సభకు విచ్చేసిరి. ప్రస్తుతదేశీయందోశన ముచ్చటెరస్కరము మొదలయినవారివల్ల కలుగుచుండెడి కష్ట-నష్టములనుగుంచి శ్రీ డిప్యూటీకలెక్టరుగా రుపన్యసించిరి. సభ జయప్రథముగా జరిగెను.

బర్మా పాపారావు

శ్రీమతి పాదర్తి సుందరమ్మగారు
బెజవాడలో 144 నెక్లను ధిక్కరించినందు ఆరెస్టు చేయబడి విచార పబడిరి.

పోలవరపాటి వెంకటనాగభూషణంగారు
బెజవాడలో క్రిమినలు లా సవరణ చట్టము ప్రకారము 6 మాసములు కఠినశిక్ష, రూ 100 జరిమానా విధించబడిరి.

డాక్టర్ మహమ్మద్ ఆలంగారు

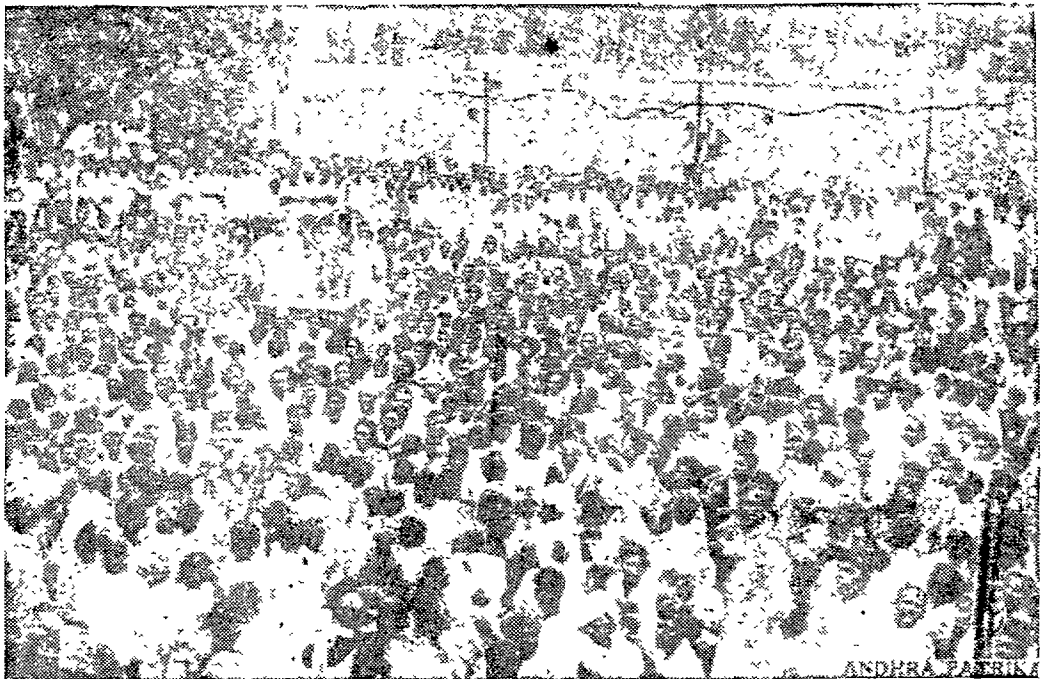
20 పానులు బరువు తగ్గుట

లాహోరు, ఆగస్టు 7:—డాక్టర్ మహమ్మద్ ఆలంగారు 2) పానుల బరువు తగ్గిరిని యూహించబడుచున్నది. ఆయన హృదయవ్యాధిచే బాధపడుచున్నాడు. ఈ కారణము వలన ఆయన నొక నెలరోజులకు ముందు గుజరాత్ స్పెషల్ ట్రైలునుండి లాహోరు ట్రైలుకు మార్చిరి. ఇచ్చట ఆయన యొకసారి మార్మవచ్చి పడిపోయెను. తన్ను చూడవచ్చిన బుధువు లాకరిగో ట్రైలు అధికారులు వారికి సాధ్యమైన యుక్త పనులేకుండ తప్పాదరించుచున్నారనియు, వైద్య యము చేయుచున్నారనియు ఆలంగారు చెప్పిరి. చికిత్సయినను ఆయన సంతోషముగనే యున్నాడు (ఫ్రీ ప్రె.)

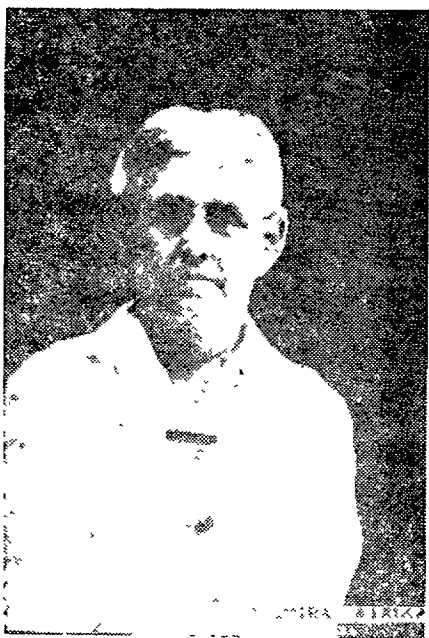
తెంపులు, పచ్చలు, మంచముత్యములు వగైరాలకు

శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ,

మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు జ్యాయెలర్సు అండ్
డ్రెస్సు మర్చంట్సు, బెజవాడ.

కాకినాడ చర కాపాతశాల:— కాకినాడలో నూతనముగ స్థాపింపబడిన చరకాపాతశాల ప్రారంభోత్సవమును మార్గరెటు ఇ. కజిన్సుగారు జరిపినపుడు బహిరంగసభ. కజిన్సునతిగారు పెద్దాడ కామేశ్వరమ్మగారు, వైడా జమీందారుగారు బల్లయొద్ద నిలిచియున్నారు. (టి. బసవరాజు.)

శ్రీ శే. డా॥ అన్నా ఎస్. కుగ్గరు గారు
గుంటూరులో క్రైస్తవ మతప్రచారకర్తలగు నుండి, గొప్పవైద్యసంస్థను స్థాపించి చాల నేపత్యము. ఈమె 47 ఏండ్లు గుంటూరుపురమునందు మానవ నేపత్యము పిమ్మట 74 ఏ ఏట మరణించెను. ప్రభుత్వమువారి మెకు కై జరిపించినతక్కుము నిచ్చి యుండిరి. (ప్రె. ఫో. నీ.)

ధిల్లీ పోలీసు సోదాలు

న్యూ డెల్లీ, ఆగస్టు 12:—నేడుదయం పోలీసువారు కాంగ్రెసుసంఘములోను, మాలావా అబ్దుల్లా లాలా శివకర్ణిల్లా లోగార్ల గృహములలోను, మరి నాల్గునొల్లను సోదాలు జరిపి నిషేధములను వ్రాతలకు స్వాధీనపరచుకొనుటకును వైఖ్యోన్మయలు యంత్రములను స్వాధీనపరచుకొనుటకును ఈ సోదాలు జరిగినట్లు తెలియుచున్నది. కాంగ్రెస్ బుల్లెటిన్ ప్రతులను కొన్నిటిని పోలీసువారు తీసికొనిపోయిరి.

ఎవరిని అరెస్టు చేయలేదు. (ఆ. ప్రె.)

ముజఫర్ నగర్ వాలంటీర్లకు శిక్షలు

ముజఫర్ నగర్, ఆగస్టు 8:—గవర్నమెంటు హై న్యూఢిల్లీ పి కెటింగు జరిపినందుకై కేంద్రకాశిప్ర, నహర్ సింగ్ అను నిరువురు వాలంటీర్లను 4 వ తేదీనాడు ఆరెస్టులు చేసిరి. గుప్తా గారికి రూ 50 ల జరిమానా విధింపబడినది. జరిమానా చెల్లించక పోయినచో 6 వారముల కఠినశిక్ష ననభవింపవలెను. సింగ్ గారికి 2 నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడినది. (ఫ్రీ ప్రె.)

ఉర్దూలో మహాత్ముని ఆత్మకథ

ధిల్లీ, ఆగ 8:—ధిల్లీ శేషన్ మున్సియూనిసిపల్టీ వారు ఉర్దూలో మహాత్ముని ఆత్మకథను ప్రకటించుచున్నారు. డాక్టర్ నయ్యద్ అబిద్ హుస్సేన్ యం. ఏ. పి. హెచ్. డి. గారు అనువాదకులు. రెండు సంపుటములలోను చిత్రపటము లెక్కువగా గలవు. ఒక్కొక్క సంపుటము వెల ఒక రూపాయి. (ఫ్రీ ప్రె.)

బెంగాల్ ఆరెస్టులు, శిక్షలు

కలకత్తా, ఆగస్టు 11:—నిన్న సాయంకాలము బల్లదుకాణములపై పి కెటింగు జరిపినందుకై బదాబజారులో విడుగురు శ్రీ చాలంటీర్లను ఆరెస్టుచేసిరి. కాని తరువాత వారిని విడిచిపెట్టిరి. బదాబజారు కాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయములో 80 మందిని కానిస్టేబులు సంఘ కార్యాలయములో 10 మందిని “ఇండియా టుమారో” పత్రికాకార్యాలయములో ముగ్గురిని పోలీసువారు నిన్న ఉదయం ఒకేసారి ఆరెస్టుచేసిరి. ఈ మూడు స్థలములలోను ఒకేసారి సోదాలు జరిగినవి.

జోరాబాగ్ మేజిస్ట్రేటుగారు అచ్చటి కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి శ్రీయుత హృషీ కేశింగుగారికి 157 నెక్లను క్రింద 6 నెలల కఠినశిక్ష విధించిరి.

ఎప్పటివలెనే మరల వం. రా. కాం. సంఘ కార్యాలయములో సోదా జరిగినది. అచ్చటి ఆఫీసు అధికారి ఆరెస్టు చేయబడెను. కాంగ్రెస్ బుల్లెటిన్ ప్రతులను పోలీసువారు కొనిపోయిరి. నేడు చాల మంది వాలంటీర్లు శ్రీలతో సహా, బదాబజారులో పి కెటింగు జరిపిరి. వారిలో విడుగురు శ్రీలను ఏడుగురు మగవారిని మాత్రము ఆరెస్టుచేసిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

కాంగ్రెసు కార్యాలయముల సోదాలు; ఆరెస్టుల మొత్తము

కలకత్తా, ఆగస్టు 12:—బదాబజార్ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయము, బెంగాల్ కానిస్టేబులు సంఘ కార్యాలయము వం. రా. కాం. సంఘ కార్యాలయము, “ఇండియా టుమారో” పత్రికా కార్యాలయములలో సోదాలు జరిపి మొత్తము 40 మందిని పోలీసువారు ఆరెస్టుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

వం. రా. కాం. సం. కార్యాలయము నిన్న

మూడుసార్లు సోదా చూడబడుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 11—నిన్న వం. రా. కాం. సంఘ కార్యాలయమును పోలీసువారు మూడుసార్లు సోదా చూచి ఆఫీసు ఉద్యోగిని ఆరెస్టు చేసిరి. నిన్న శ్రీయు 12 మందియు 28 మంది మగవాలంటీర్లకు బదాబజారులో పి కెటింగు జరిపిరి. వీరిలో 25 మంది మగవాలంటీర్లు మాత్రము ఆరెస్టు చేయబడిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

వంగరాష్ట్ర మహమ్మదీయ మహాసభ

సైదుకేకమిగన్ రిపోర్టువై తీర్మానము

కలకత్తా, ఆగస్టు 11:—నిన్నటి మహమ్మదీయ మహాసభ సమావేశములో గొడుగులును, కర్రలును స్వేచ్ఛగా ఎగిరినవి. అతి కష్టముచూడ నెట్లో కాంతి నెలకొల్పబడినది.

సైదుకే నివేదికను నిరసించుచు సభవారొక తీర్మానము గావించిరి.

“హిందూజేశ్వర రాజకీయ సభ్యులను పరిపాలనాసభ్యులను సైదుకే నివేదిక రవ్యంతయైన పరిష్కరింపలేదు. పశ్చిమోత్తరప్రాంతమునందును బెంగాలీసాసములోను బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును స్థాపింపవలెనని అది సూచింపలేదు. కేంద్రకాశిన్ సభలో అధిమహత్ము మూడవవంతు స్థానముల నైవను మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకింపలేదు. ప్రభుత్వోద్యోగములలో సాంఘిక సమత్వము నది ప్రత్యేకపెట్టకాలకపోయెను.” అని యీ తీర్మానములలో గలను. (ఫ్రీ ప్రె.)

గ్రంథవిమర్శలు

వ్యవసాయము : ద్వితీయభాగము

గ్రంథకర్త: పి. ఎం. మురుగేశ మొదలియ్యగారు.

ప్రకాశకులు: సుప్రసిద్ధులగు పి. కొమారస్వామి నాయుడు అండు సన్యు, పార్కుటవుక్ మద్రాసు. వెల 0-8-0. ఈ గ్రంథము మొదటి భాగమును ఇదివరలో విమర్శించియుంటిమి. ఇది రెండవభాగము. ఇందు మురుగేశ మొదలియ్యగారు చక్కగ వ్యవసాయమునకు సంబంధించిన విషయములన్నిటిని వీలైనంతవరకు సాకల్యముగ చర్చించిరి ఈ గ్రంథ మొత్తము పర్యవసానముగా నుండునట్లును సందియములేదు. ఇందు నేడ్యము ఎట్లు చేయునది, నేలలలో తారతమ్యములు, నేలను సుము చేయుట, మన్నుముక్క యుపయోగము, దున్నుట, ఎరువు, వర్షము, నీరు పెట్టుట, నాగలి, ధాన్యములు, అందలిరకములు, విత్తనముల నాటుకాలము, ఊర్పుట, కలుపుతీయుట, నీరు పెట్టుట, కోతకోయట, కళ్లమునుతీసిడి, బియ్యము, బియ్యము నందలిసత్తువపైదేవీడ, దాని కాపుదల, తోటపైరు, తెట్టు జాతి, తీగ జాతి దుంప దినుసులు సంబంధములు, పరిమళద్రవ్యములు, తాంబూలపువైరు, నూనెవిత్తులు, నారపైరు, రంగుపైరు, కంచెపైరు, పండ్లపైరు, పశువులు, వాటికి సామగ్గిగములు, తద్రోగములకు చికిత్స, సహకారసంఘములు మున్నగువిషయములను జనసామాన్యమున కెంతయు సుపయోగముగ నుండునట్లు మురుగేశ మొదలియ్యగారు విశదీకరించిరి. ఈ గ్రంథము ప్రతియింట నుండవలసింది. బ్రెయినింగు పాఠశాలకును, ప్రాథమిక మాధ్యమిక పాఠశాలకును పఠనీయగ్రంథముగ నియమించిన ఎంతయో లాభకరముగ నుండును. మురుగేశ మొదలియ్యగారు ఆంధ్రభాషామత్తలకి తేయుచున్న నేక కంఠయు వంద్యులు. ఇట్టి యుపయోగకరముగ గ్రంథమును వ్రాసినందులకు మురుగేశ మొదలియ్యగారును దానిని ప్రకటించినందులకు కుమారస్వామి నాయుడు అండు సన్యు వారును ఎంతయు ప్రశంసార్హులు. ఆయావిషయములకు సంబంధించిన చిత్రపటములగుడ ఇందు గలవు.

చక్రపాణి

గ్రంథకర్త: చెలికాని సత్యనారాయణగారు.

ఇదియుక చిన్న నిరూపకనవల. ఒకానొక ఆంగ్లకథ ననుసరించి వ్రాయబడినది. ఆపరాధిగాని, పరిశోధకుగాని అద్భుతమైన శ్రద్ధగలవారు కాదు. సాహసకార్యము లించేవియు లేవు.

ఇట్టి నవలలకు ఒకేరకమైన పాత్రలు పూర్వమే తయారైనట్లున్నది. అందుచే నిరూపకనవలలు పెల్లెగ నువ్వలెల్లు చున్నను పాత్రలందు వైచిత్ర్య ముచ్చునకైనను కానరాదు. గ్రంథకర్తలదృష్టి లోకముపై లేదు. ఏ ఆంగ్లేయుడో రచించిన నవలయందు నిమగ్నమై యుండును.

తెనుగున వెలువడు నిరూపకనవలలు పెక్కింటిలో కలకత్తా కార్యరంగము ఇది కలకత్తాదురదృష్ట మనవలయును. ఏలన, యిట్టివలలను ముఖ్యముగా చదువుచుండు కలకత్తా యన ఆపరాధములకు కేంద్రమని తోపకమానదు.

చక్రపాణికి పీఠిక వ్రాయుచూ, పూడిపెద్ది వెంకట రమణశర్మగారు, శ్రీకృష్ణుడు తిలకింపజేసెను గోపిక లా బృందావనంచారి నశ్వేషిండు భాగవతపు పట్టును పుస్తా వింపినాడు. వారి యుద్దేశ్యము స్పష్టముగాలేదు. దానకిని, నిరూపకనవలలకును ముడిపెట్టుటయని తలంపవచ్చును. ఇది విచిత్రములలో విచిత్రము. (గు. వెం. ను.)

చారుమతి మోహనము

శ్రీశంక లక్ష్మీనరసింహుగారు రచించిన అయిదంకముల సాంఘిక నాటకము. ఈ నాటకము వలన నాటకకళకు, సంఘమునకు, భావకు గలుగు మేలున కంటే కీడు అధికమునట సాహసము కాదు. ఎవరేని చదువు కొనవలసినదో గ్రంథములను రచించింపటానట కడుసాహసము. అందును నాటకముల విషయము చెప్పబనిలేదు.

ఈక్రిందిపద్యమును చూడుడు.
గీ "వసుధ విశ్వేశ్వరబుద్ధుర వాస్తవండు
తెల్వయి గోత్రమందును దీనజనుల
శ్రేయమునెగ్గరు లక్ష్మీనృసింహున కవి
నాటకం రచించె నీ నాటకంబు."

ఇది యానాటక ప్రస్తావనలోనిదే. ఈవిడి గల కవితాసామర్థ్యమునకు, పాండిత్యమునకు నీ యుదాహరణ మొకటియే చాలును. 'X'

శ్రీ ధవళేశ్వరచరిత్రము

శ్రావణ వైశాఖ ౨౮ పుటలు, వెల రు. ౦-౮-౦.

గ్రంథకర్త: వైద్యభూమణ, బొడ్డుపల్లి వెంకటరత్న శర్మగారు, ధవళేశ్వరము.

దృఢవిశ్వాసము

శ్రావణ, ౧౪ పుటలు. వెల రెలియరు. రచయిత: గురి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు, కొత్తూరు.

హిందుస్థాన్ టైముస్

కార్యాలయము

సోదావేయబడుట

పోలీసులు కాంగ్రెసు విహవరు విచారణ సంఘము వారి నివేదికను స్వాధీనపరచుకొన ప్రయత్నించుట ధీల్లి, ఆగ 18:— పోలీసువారు నేటిదినము హిందు స్థాన్ టైముస్ పత్రిక కార్యాలయమును పరీక్షమానే. దుకృష్ట దాను కొల్లిగారి గృహమును సోదాచేసిరి గాని నిషేధింపబడిన గ్రంథములు గాని కాకితములు గాని పోలీసువారికి దొరకలేదు. నేటిదినము పోలీసుగారి ఆధ్వర్యమున విచారణసమీప విహవరు విచారణసంఘమువారి నివేదిక ప్రకటించబడెను. ఈ నివేదిక ప్రతియొకటి ఈ కార్యాలయమున యుండుటచే పోలీసువారు దానిని స్వాధీనపరచుకొన ప్రయత్నించిరి. కాని ఆగ్రంథమును ప్రభుత్వమువారు నిషేధించి యుండలేదనియు పెర్సినాంటునందు ఈగ్రంథమును స్వాధీనపరచుకొనుటకుపోలీసువారికి అధికారము య్యుండలేదనియు పత్రికా కార్యాలయమువారు చెప్పిరి. అందుచే పోలీసువారు ఆగ్రంథమును స్వాధీనపరచుకొనుటకు పీలు లేకపోయెను. పోలీసువారు గ్రంథము ప్రకాశింపజేయు వ్రాసుకొనిపోయిరి. అరెస్టులేమియు జరుగలేదు. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ. శ్రీ. మాదిరెడ్డి సాంబశివరావు నాయుడు గారు

శ్రీమాదిరెడ్డి సాంబశివరావు నాయుడుగారు వారము దినములకు పూర్వము మదనపల్లిలో పరమపదించినరని తెలుసు కొనుటకు చాల విచారకరముగ నున్నది. వారు చాలకాలము నుండి అనారోగ్యముగా నుండి మదనపల్లికి సమావేశమైనప్పుడు ఆరోగ్యవరమున ఔషధసేవ చేయుచుండిరి. ఒకానొక మాస ప్రారంభమున వారిని ఆరోగ్యవరమున సందర్శించుటకు వాకవ కాళము గలిగినది. తమకు సంపూర్ణ ఆరోగ్యము కలుగు నాక లేదనియు యే విధముగ జీవించి యున్నంతవఱకు కాలము జరు పవలసియున్నది గాన దైవముమీద భారములేని ఆరోగ్యవర మునగాని మదనపల్లిలోగాని, తెలంగాణలోగాని నివాస మేర్పరచుకొనవలె ననుకోరిక కలదనిగూడ చెప్పిరి. కాని యంత త్వరలో నిట్టి ఘోరవార్త విసవలసి యుండునని మాత్రము నేననుకొనలేదు. వారుమాత్ర మందుకు పసిద్ధులగు చున్నట్లు కనబడిరి.

శ్రీ నాయుడుగారు సామాన్య కుటుంబీకులు. వారు చిన్నతనముండే గుంటూరు కలెక్టరు ఆఫీసులో గుమస్తాగా జేరి తమ సామర్థ్యములను, మంచితనములను, వైశిష్ట్యముల నుపయోగపరచుకొని తాలూకా ఆఫీసు మాజీజైలర్ తమ నిరాదార జీవితమును గడపిరి శ్రీ నాయుడుగారు గొప్పవేదాంతి. పంచములనబడు ఆదిత్యులయెడ వారికి అభిమానముమెండు. గోసంరక్షణ సంఘమునెడ, గుంటూరు కారదానికేతనమునెడ వారికి ఆదరణాభిమానములు కలవు. వైకార్యములగుగాను తమ స్వల్పఆదాయమునుండి కొన్నిధర్మములుగూడ తమ పీలనందు యేర్పాటుచేసిరి. గుంటూరునగూడ వారి కలిదండ్రుల భావకార్యము కొన్నిధర్మములు నెలకొల్పినట్లు యేర్పాటు చేసిరి. తమ సంఘముందుండు బాలబాలికల విద్యార్థిమయ మన యెక్కువశ్రద్ధ దీనుకొనుచు సంఘాభివృద్ధికికై సర్వదా పాటుపడుచుండిరి. వారి ఆకాలమరణము వారిస్వసంఘమునే గాక సోదరసంఘమున కమృతసంఘముగూడ విచారసాగర మున మంచినదనుటకుం దలికేయొక్కలేదు. వారికి కమృతసంఘ ములో పెక్కురు మిత్రులుగలరు. వారికి ప్రాణసమానులైన మిత్రులు, ఆదర్శప్రాయులయిన మిత్రులు కొందఱు యీసాంఘికములచే చిన్నప్పటినుండి వారు యీసంఘమునెడ అవ్యా జానురాగము జూపుచు సంఘాభివృద్ధికి తోడ్పడుచుండిరి. గుంటూరు కమ్యూనిస్టాల్ వనతిగృహమునకై తమకైసంతయు ఉపయోగించి దాని ఆభివృద్ధికి పాటుపడిరి శ్రీ శ్రీ విలుకూమిల్ల లక్ష్మీనారాయణప్రసాద్ బి. ఏ. గారి పట్టుదలచే కమ్యూనిస్టాల్ వనతిగృహ పరిధికి లభించిన దివ్యభవన పరిపాలకలో నొకరుగ వారిచే నియమింపబడి ఆధర్మమున చిరసాయక నొనర్చుట కెంతయు తోడ్పడిరి. గుంటూరు కమ్యూనిస్టాల్ వనతిగృహాభివృద్ధికి సర్వదా పాటుపడుచు మా బోంట్లకు మార్గదర్శకులైరి. కమ్యూనిజంపరంఘము అందు ముఖ్యముగా గుంటూరు విద్యార్థులవారికి సర్వదా కృతజ్ఞులై యుండవలసియున్నది. నేను వారిని చూచుటకు వెల్లిపల్లిను నాచేతికి రు 35 లు (ముప్పదిఅయిదు రూపాయ)లిచ్చి గుంటూరు కమ్యూనిస్టాల్ వనతిగృహ భాండారమునకుగాను వీరుచా చేయించి తమ తండ్రిగారిపేరుతో ధర్మము చేపవలసినదని నన్ను కోరిరి. వారి ఆకాలమరణమున కెంతయు విచారించుచు నా సాహసాత్మిని వారి కుటుంబమున కంజతేయుచున్నాను. దయాగుండను పరమేశ్వరుడు శ్రీ నాయుడుగారి ఆత్మకు కాంతి వోపంగుగా కలసి ప్రార్థించెను.

జంపాల సాంబయ్య.

గుంటూరులో 144 సెక్షను

12-వ తేది గజెటులో ప్రకటన

1930 ఆగస్టు 14 నుండి మరి రెండునెలల వరకును మరల అమలులో పెట్టబడుట

మద్రాసు, ఆగస్టు 12 — ఎలంటీరు లనబడువాడును యితర పాదయు నుంటూరు మ్యూనిసిపాలిటీ పరిపాలనలోను గుంటూరు కు 5 మైళ్ల లోపున నేచట నుగూడ సర్వోగ్రహములని విత్తము సభలను ఈ కేసింపులను జరుపగూడదు. 1929-30 హిస్ట్యునుండి సర్వోగ్రహము నిమిత్తము బహిరంగస్థలములలో నెలకొని చేరగూడదు" అని 14-6-1930 వ తేదీనీ గుంటూరుజిల్లా మేజిస్ట్రేటు చేసిన ఆర్డరు 14-8-1930 వ మొదలు మరి 2 నెలలవరకును గూడ అమలులో నుండునట్లు చెప్పి తిరిగివచ్చు యాక్టాన్సు లు శ్రీ ప్రా. కో. 144 వ సెక్షను 6 వ సబ్ సెక్షను క్రింద తనకు గల అధికారము ప్రకారము ఆజ్ఞాపించెను. (జి. జి. ఎమ్. ఎస్. నంబర ఎస్. 48-బిల్లిపు (జనరలు) ఫోర్మల్ గజెటు 11-8-1930.)

కొవ్వలి

వాలంటీరు ఆస్తి జప్తుచేయుట

కొవ్వలి ఆగస్టు 11:— ఏలూరుతాలూకా సర్వోగ్రహ వాలంటీరు కమిటీలో నొకరును, మాగ్రామవాసియునగు వడ్లపల్లి మాణిక్యాలరావుచాదరిగారు తాడిచెట్ల పీఠికింకు చేసిర ను నేరముక్తింద ఏలూరు డిప్యూటీకలెక్టరుగారిచే విచారింపబడి 18 మాసములు కఠినశిక్షయు, రు 500 లు జరిమానాయు, జరిమానా యీయకపోయినచో మరి 6 మాసములు కఠిన శిక్షను అనుభవించునట్లుగా తీర్పు చెప్పబడి, జరిమానా చెల్లించుట కంగీకరింపక పం. 2 లు కఠినశిక్ష ననుభవించుటకై సమ్మతించి కన్ననూరు చేరసాలయందు శిక్ష ననుభవించుచున్న వీరి చరాస్తిని నేడు ఏలూరుకేరి పోలీసు సబ్ డివిజన్ కు గారు జప్తుచేసి 5 పశువులు, మంచము పరుపు, ద్రాయరు, వర్షి, బల్లలు, ఇల్లడి సామాను మొదలుగాగల మరికొంత సామాను స్వాధీనము చేసుకొని నేలము వేయుటకై రెండుబండ్ల మీద ఏలూరు లవునుకు తీసికొనివెళ్లిరి.

వడ్లపల్లి వెంకట్రామయ్య చాదరి

భద్రుప్రచారము

ఆగస్టు 10-వ తారీఖున అంగలూరునుంచి బాలగిరి కోగంటి దుర్గామల్లి భాగ్యవరావుగారు చినపాలపర్రు, రెడ్డిపూడి పన్నాపగ్రామములకువచ్చి ప్రతియింటికి వెళ్లి విశేషబట్టలను విస్తరించువలెననియు భద్రుడు ప్రతివారుకట్టవలెననియు ప్రతియింటియందు రాటముపెట్టి నూలుపడకవలసినదనియు చక్కగా తోధించిరి.

పి. వెం.

బర్మాగవర్షుల మార్పు

రంగూను, ఆగస్టు, 12:— సర్ చార్లసు ఇన్ని మగాథ (గవర్నరు) నేడుదయము 9 గం. కలకత్తా మీదుగా ఇంగ్లాండు వకు 4 నెలలు నెలవుపై వెడలిరి.

సర్ జో నెఫ్ మాంగై గారు, (కాతాగ్రీతికపు గవర్నరు) 12 గం. కాసనభామందరమున ప్రధాన వ్యాఖ్యాత్రి యెదుట రాజభక్తి ప్రమాణమును వైకొనిరి. పిదప డి. కాపకు గారు హోమమెంబరుగ ప్రమాణము వైకొనిరి. నేడు నెలవు దినముగ నెంచబడెను. (ఆ. ప్రె.)

మోహినీతైలము

5 తు|| గూనగల నీనా 1-8 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమము కేయు విద్యార్థులు, స్త్రీలకు ఉద్యోగస్థులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును, నుందరల మోహలాస్యములకు ప్రాపనుకులను మనోనాశముగ పించి కాపాడును. ఈ తైలమునందుగల రమణీయము నువాపవ చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి చుప్పుకొనిన ఇగనువాడుకు వారలగుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండుచు పుట్ట నియ్యదు. దీనియందు మనోహరమును మనఃసంధ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి నేలకొని దీపాల విశ్రయించి మెత్త తలకొని యున్నాడు. నేలలో ఒకసారి వ్రకిరించిన నిమిష తేలికగాను, అమృతాంజనం వీధి, బాంబాయి . మదరాసు.

వ్యాయామ క్రీడలు క్రీకెట్టు

ఆభిరు తెస్తు పందెము

ఇంగ్లాండు జట్టు

లండన్, ఆగస్టు 11:—ఇంగ్లాండుకును ఆస్ట్రేలియాకును రాబోవు 16వ తేదీన జరుగుచున్న ఆభిరు తెస్తు పందెమును ఇంగ్లాండు జట్టునందు ఆడుటకు యాక్రంది ఆటగాండ్లలో 11 మంది ఎంపికయ్యారు. (1) ఎమర్సన్ గార్ల (కెప్టెను) (2) మలేన్ సింగ్ గార్ల (3) హబ్బు గార్ల (4) పట్ క్లిఫ్ గార్ల (5) వైసాల్ గార్ల (6) హేమింగ్ గార్ల (7) కేలెండు గార్ల (8) కేర్ గార్ల (9) లార్డుస్ గార్ల (10) డక్లర్ గార్ల (11) పి బుల్ గార్ల (12) ఎ మ్మి గార్ల (13) హార్ గార్ల (14) హెండ్రెక్ గార్ల

* * *

ఆస్ట్రేలియనులకును నార్తాంప్టను జట్టుకును పోటీ డ్రాయగుట

రిచర్డ్సు ఉడ్ ఫుల్ గార్ల చెరి 116 పరుగులు చేయుట

లండన్, ఆగస్టు 12:—ఆస్ట్రేలియనులకును నార్తాంప్టను జట్టుకును జరిగిన క్రికెట్ పోటీ డ్రాగా ముగిసెను. నార్తాంప్టను జట్టు మొదటి ఇన్నింగసునందు 249 పరుగులు తేసినందున ఆస్ట్రేలియనులు మొదటి ఇన్నింగసునందు 98 పరుగులు మాత్రమే తేసి, రెండవ ఇన్నింగసునందు ఆడవలసి వచ్చెనందున, రెండవ ఇన్నింగసునందు ఆస్ట్రేలియనులు 96 పరుగులు తేసినందున ఆస్ట్రేలియనుల ప్రయోజనము. 12 వ తేదీన ఆట సాగించెను. ఆస్ట్రేలియనుల జట్టువారు రెండవ ఇన్నింగసునందు 8 వేల 405 పరుగులు చేసిరి. డాం ముగియు కాలమునకు వీరలు ఆడును సాగించిరి. ఆందుచే ఫలితము డ్రాగా ముగియెను. రిచర్డ్సు, ఉడ్ ఫుల్ గార్ల చెరి 116 పరుగులు, బాక్స్సు, రు 52 పరుగులు, బ్రాడ్బాక్ గార్ల 52 పరుగులు చేసిరి.

* * *

గోకల్ న్యూస్, ఫుల్ ఫుల్ డెవలప్ మెంట్

గోకల్ న్యూస్, ఫుల్ ఫుల్ పందెము 16 వ వార్షిక పోటీలు రాబోవు సెప్టెంబరు 24 తేదీన దసరా నెలపుడనములందు జరుపబడును. ఈ పందెములందు విజయము గాంచు జట్టుకు వెండిగొప్ప బహుమతి నొసగబడును. ఆఖరు వార్షిక పందెమును ఆపజయము బడసిన జట్టుకు గూడ ఒక వెండిగొప్ప బహుమతి నొసగబడును. విజయము గాంచిన జట్టుకు చేరిన ప్రతి ఆటగాండ్లకును వెండితెరకములు నొసగబడును. ఈ తరగతివారు ధిల్లాలి నెల్లూరు జిల్లాలందు నుండు ఉన్నత పాఠశాలలకు సంబంధించిన జట్టులు యీ పందెములందు పోటుచేయు అర్హులు. పోటీ చేయుటలందు జట్టులు ప్రవేశమును రూ. 4 సెప్టెంబరు 10 వ తేదీ లోపుగా కార్యదర్శికి యాక్రంది విలాసమునకు పంపవలెను. బి. ఎస్. యస్. గౌరవరాజ్యదర్శి, గోకల్ న్యూస్ కు ఫుల్ ఫుల్ పంపించుట, ముద్దరిన పంపిండ్లు, బెడవడ.

చిటగాంగు ఆయుధముల దోపిడీకేసు

చిటగాంగు ఆగస్టు 12:—పోలీసు అసిస్టెంట్లు నూవ ర్మెంటు లెగిసు గారు నేడు కేసులో సాక్ష్యము పంపిరి. దోపిడీ గాండ్లు ఏప్రిల్ 18 వ తేదీ రాత్రి మూడు గంటల సేపు పోలీసు లైసుల స్వాధీన పరచుకొని యుండిరిని చెరిపిరి. గవర్న మెంటు రివాల్యూలు 12, రై ఫిల్స్ 81 దొంగిలించినవనియు, 186 రై ఫిల్స్ చెడగొట్టబడినవియు పేటు గారు సాక్ష్యమునందు చెరిపిరి. మరునాడు రై ఫిల్స్ పోలీసు లైసులో దొంగిలించి.

(ఆ. ప్రె.)

హాబ్ కో రంగులు

అన్ని పనులకు

సర్వసిద్ధముగ నున్నవి.

సరములకు క్రిందివాటి ప్రాయము:—

ఎల్లెక్ ట్రిక్స్ ఏకకన్

రైసు అండ్ టేప్ డింగ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

35, ఎర్ర గాలి, చెట్టి వీధి, మద్రాసు.

తెలి—వీరకన్. నెం. 1 తెలిఫోను నెం. 8558.

ఎరవాడ చెర సాలలో సంభాషణలు

మోతీలాలు జవహరలాలుగార్ల

గాంధీమహాత్మునితో

నేడు సంభాషించుట

నవ్రాజయకరుగార్ల పూనాకు వచ్చియుండుట పూనా, ఆగస్టు 12:—పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ పండిత జవహరలాలు నెహ్రూ డాక్టరు సహాయమునందు గార్ల యెరవాడ చెర సాలకు తీసికొని రాబడిరి. నేడు వీరు ముగ్గురు గాంధీమహాత్మునితో సంభాషించిరి.

సర్ తేజబహదరు సప్తా, ఎం. ఆర్. జయకరుగార్ల పూనాకు వచ్చిరి. నేడు రాత్రి ఎరవాడ చెర సాలనుండి తమకు వర్తమానము రాగలదని వీరిద్దరును నిశ్చయించుచున్నారు. కేపు ఉదయమున పూనాలో సప్తా జయకరుగార్ల ద్విద్వకలసి మాటలాడిన పిమ్మట నే వీరిద్దరును ఎరవాడ వెళునట్లు వీరి కేర్వాలు చేసికొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

పండిత మోతీలాలు జవహరులాలుగార్ల

ప్రయాణ విశేషములు

మొత్తముగా భార్య కుమార్తె కొడలు

ముగ్గురు వారు చెర సాలకు వెళ్లి సంభాషించుట

అలహాబాద్, ఆగస్టు 12:—ఈనెల 10 వ తేదీ రాత్రి 9 గంటలకు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ పండిత జవహరలాలు నెహ్రూ గార్లను పూనాకు పంపిరి. పూనాలో ఎరవాడ తీసుకొని వెళ్లెదరు సమాచారము 10 వ తేదీ ఉదయమున నే అలహాబాద్ పోలీసువారికి తెలిసినది. కాకి మోతీలాలు గారు కుటుంబసభానికి 10 వ తేదీ రాత్రి వెళ్లిరి. పూనా వెళ్లెదరు. ఆనాడు తెలియగానే వెంటనే మోతీలాలు గారి భార్య శ్రీమతి సురూపరాణి గారు కుమార్తెయును అల్లుడు ఆర్. ఎస్. పండిట్లు గారును జవహరలాలు గారి భార్య శ్రీమతి కమలా నెహ్రూ గారును కృష్ణకుమారి కన్య గారును మోటారుకారులో నయిటాలు చెర సాలకు వెళ్లిరి. వారు నెహ్రూ గార్లతో సంభాషించుటకు అధికారులు అనుమతి నిచ్చిరి. వారు మాటలాడి వెళ్లిన మరెయ్యక గంటకే యిక్రం హాస్పేసుగారి మోటారుకారులో మోతీలాలు జవహరలాలు డాక్టరు సహాయమునందు గార్ల నయిటాలు లైలు స్టేషనుకు వెళ్లిరి. ఈవార్త మోతీలాలుగారి కుటుంబము వారికిని మరి 80 మందికిని మాత్రమే తెలిసినందున వీరు మాత్రమే లైలు స్టేషనుకు వచ్చిరి.

మోతీలాలుగారిని తీసుకొని వెళ్లుచున్న పోలీసు డిప్టీ సూపరింటెండెంట్లు కారు వెంటనే స్వహాపరాణిగారి కారు గూడ స్టేషనుకు బయలుదేరెను.

సప్తాగారుగూడ యీ లైలునులోనే వచ్చెదరా అను ఒక్క ప్రశ్నను మాత్రమే మోతీలాలుగారు అడిగిరి. రాదు అని ప్రత్యుత్తర వియ్యబడెను. రాత్రి 8 క్కి గంటలకు రెండుకారులును స్టేషనుకు వచ్చెను. మోతీలాలుగారు కాకి ముగ్గురు భరించిరిగాని జవహరలాలుగారు తెల్లని దుస్తులనే ధరించి, వారు మోటారులో నుండి స్టేషను ప్లాట్ ఫారము మీదకి వచ్చిన నిమిషమునందే చంద్రుడు గూడ ముట్టులోనుండి వెలువడినట్లున్న. ఆ తరువాత 80 మంది యును జయధ్వజుల నొసరించిరి. ఆ 80 మందియును కొంతదూరములో నుండి, మోతీలాలుగారి కుటుంబము వారందరికొకటొకట నుండి, నెహ్రూగార్లతో పోలీసు డిప్టీ సూపరింటెండెంట్లు మహాత్మునిభానుగారును, సిగ్గువైటుగారును కూడ వెళ్లిరి.

సర్ తేజబహదరు సప్తాగారు నేడు 12 వ తేదీ ఉదయమునకు బొంబాయికి వచ్చిరి. జయకరుగారి కుమారుననే సప్తాగారు బసచేసిరి. నేడు సాయంకాలమున వీరిద్దరును పూనాకు బయలుదేరిరి. సర్ ఫిరోజ్ సెత్తా, నిల్సుసుగారు స్టేషనుకు వెళ్లి వీడ్కోలిపరి. సప్తాగారు మామూలు ప్రకారము చాల ఖుషాగానే మాటలాడిరి. శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు ఎరవాడ చెర సాలలో పండుచేసెదరు. ఆవిందుకు దేశీయులను మాత్రమే పిలిచిరి. ఆమె స్వయముగా తయారుచేసిన జీనె ఆందరికిని యిచ్చెదరు. ఆమె తనకొక ఉరుగుగ్రంథము కావలెనని

కోరివందన దానిని తీసుకొని వెళ్లుచున్నాను' అని సప్తాగారు నుడిపిరి. ఇప్పుడు మహాత్ముగాంధి మోతీలాలు జవహరులాలుగార్ల సంభాషించిన పిమ్మట పండిత మాలవ్యా వి. కె. పటేలు జి. డి. బిర్లాగార్లను మరి పెక్కుమందియును కలసి మరల మాటలాడెదరనిగూడ తెలియుచున్నది. బిర్లాగారుగూడ నేడు ఉదయమునకే బొంబాయి వచ్చిరి. (లైటు ఆఫ్ ఇం.)

సప్తాగారికి మాలానా అజదుగారి

ప్రత్యుత్తరము

నేను సప్తాగారినిగూర్చి యేమియును చెప్పియుండలేదు

డిల్లీ, ఆగస్టు 12:—నేను సర్ తేజబహదరు సప్తాగారిని గూర్చి యేమియును చెప్పియుండలేదు. ప్రతికలలో ప్రకటించబడిన వార్తలను నాకు చాల అశ్రద్ధయు కలిగినది. 'ప్రస్తుతా' సత్యమునందు దీరాయబారములు సఫలమగునను నమ్మకము నాకు లేదు. వీటినిగూర్చి ఆలోచించుచు ప్రజలు సత్యాగ్రహమును విరమింపగూడదని మాత్రమే నేను తెలిపితిని అని నేడు మాలానా అజదుగారి కలాం అజదుగారు ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్రె.)

సుక్కురులో

హిందూమహమ్మదీయ సంఘర్షణము

ఒక శాసనసభ్యుని ప్రకటన

కరాచి, ఆగస్టు 11:—సింధు మహమ్మదీయ మహాసభ ఉపాధ్యక్షులగు ఖాన్ బహదరు మహమ్మదు ఆయుజి కుహా గారు యం. యల్. సి. సుక్కురునందు జరిగిన అల్లరులను వివరించుచు ఈక్రింది ప్రకటనములు గాచించుచున్నారు.---

కాంగ్రెసువారు తత్వము జరుపు పండగ బాంగ్లాదేశ్ పోలీసు ఒక మహమ్మదీయ మహమ్మదీయ అధిల్లాహ్ మహమ్మదీయ కాంగ్రెసువారు కుటుంబానిని అడ్డుించి చావ గొట్టిరి. ఈవిధమున అల్లరి ప్రారంభమయ్యెను. ఆవిధియందు నడుచుచున్న మహమ్మదీయ బాలసారులు ఈఅల్లరిని చూచి అప్యక్తి వచ్చిరి. పిమ్మట ఆ ఉత్సవమునందున్న వారు మహమ్మదీయుల ఇండ్లమీదును నడిచుమీదను గాళ్లు వరువ్విరి. ఈలోపుగా హిందూవులందరు సాహసీవందరు సహాయమునని టమ టమ కీటము మామూలంబులను గగర వీధుల యందు కురిపిరి. అందుచే కలకొని హిందువులు ఆయుధములతో బాహుళీకునందరు సమీపాడి దొంగిన మహమ్మదీయుని చంపిరి. దాదాపు నూరుమంది మహమ్మదీయులకు గాయములు తగిలినవి. 20 మంది మరణించిరి. చంపబడిన మహమ్మదీయులు నది యందు పారవేయబడిరి.

మిలిటరీవారు నగరమును కాపలాకాయుట

కరాచి, ఆగస్టు 11:—పోలీసువారు మిలిటరీవారు నగరమును కాపలా కాయుచున్నారు. మొత్తముమీద నూరుమంది మహమ్మదీయులకు గాయములు తగిలినవి. మరణించిన వారి సంఖ్యను చెప్పటకు వీలులేకున్నది. చంపబడిన మహమ్మదీయుల కళేబరములు నదియందు పారవేయబడుటచే ఇంక మంది మరణించిరిని లెక్కచెప్పటకు వీలులేకున్నది.

సుక్కురు చుట్టుప్రక్కలను గ్రామములందు బండి పోటుదొంగతనములు అల్లరులు జరుగుచున్నట్లు వార్తలు వచ్చుచున్నవిగాని సుక్కురునగరము మాత్రము నేడు శాంతముగ నున్నది. మహమ్మదీయ పోలీసు కాన్స్టేబులు హిందువుల నెడరించి ఇరువురిని చంపిరినియు పదిమందికి గాయములు తగిలినవనియు సుక్కురు పంచాయితీ సంఘపు ఆగ్రహము రాజప్రతినిధికి తండ్రివార్త నంపిరి. (ఆ. ప్రె.)

సింధురాష్ట్రము

హైదరాబాదు అరెస్టులు

హైదరాబాద్, ఆగస్టు 12:—సత్యాగ్రహ సంఘాధ్యక్షుడగు డాక్టరు విష్ణుదాస్ గారిని దళనాయకుడగు శ్రీయుత లాల్పండ్ గారిని, మాన్య మహమ్మద్ కాసింగారిని నేడుదయము అరెస్టుచేసిరి. ఇంటిమీదేమకీ అరెస్టుక్రిందను ఓ|| కో|| 117 సెక్షనుక్రిందను వారిపై నేరములు మోపబడెను.

ప్రాధేమరు క్వామదాస్ వాస్తాకగారు విష్ణుదాస్ గారి స్థానే డిక్టేటర్ గా నుండురు. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా రేవులో నష్టము

కలకత్తా, ఆగస్టు 12:—కలకత్తా పోర్టుప్రస్తువానికి కాసు జలయి నెలలో రెండు లక్షలును, ఇండియను స్టేలు రైల్వేలకు జలయి వాసాంతముతో ముగియు 6 వారములకు కోటి 66 లక్షలు నష్టమువచ్చినట్లు అధ్యాప్తు పత్రక ప్రకటించుచున్నది. (ఫ్రీ. ప్రె.)

ఫారెస్టుపంచాయతులు

చిత్తూరు జిల్లా స్టాండింగు ఆర్డరు

గా. హరినర్సయ్య త్రిమరావు ఎం. ఏ. గారు

(పూర్వ మదరాసు శాసనసభ్యులు)

ఇంతకాలమునకు మృదాను ప్రభుత్వమువారు ఈ రాజధానిలోని అటవీ పంచాయతుల నిర్వహణ చక్కగా జరుగుటకుగాను ఒకబోర్డు స్టాండింగు ఆర్డరును సిద్ధముచేసి దానిని తాము నియమించినయొక యువసభ్యులువారి చేత ఆలోచించించి ప్రజాసామాన్యుల యభిప్రాయము తెలుసుకొనుటగాను ఆ యువసభ్యులువారి సలహాతో కూడ ప్రకటించినారు. ఈ ప్రకటన మీద యభిప్రాయములు తమకు చేరుటకు కడపటికిననుజూతలై ఆరంభమయి నిడుమించియుండిరి. కాని మార్గాభ్యంతరము తాలూకా రయితుల సమావేశమువారి తీర్మానముపైని జరిగిన ఉత్తరప్రభుత్వ తరముల ఫలితముగా అక్టోబరు మొదటి తేదీవరకును వ్యవధిని పొడిగించినారు. ఈ బోర్డు స్టాండింగు ఆర్డరును ఆలోచించి సలహానిచ్చిన యువసభ్యులు వందలి సభ్యుల వివరములను ప్రజల తెలుగుగదగినవియే. దానికి అధ్యక్షులు రివిన్యూబోర్డు మెంబరైన వెర్మరు వి. సి. ఎన్. గారు వారిలోగూడ మరి యొకవురు అధికారసభ్యులు గలరు. స్ట్రాటిగరు అప్పొడొరై పిల్లెగారు ప్రజాపతినిధులు ఆ. రంగనాథము మొదలగువారు, మునుస్వామి నాయుడుగారు, పంచాయతుల అధ్యక్షులను ఇతరులను ఉత్తరమునుండి యొకరిని దక్షిణమునుండి యొకరిని చేర్చినారు. ఉత్తరపు సభ్యులు కర్నూలు జిల్లా వెలగోడు పంచాయతీ అధ్యక్షుడు ఏ. నుబ్బారావుగారు ఇచ్చేర్పడిన ఈ సభ్యులువారి కెంతవరకు అధికార మీయబడెనో వీరేయే విషయములను గురించి సలహా చేయవలయునని కోరబడెనో తెలియుటకు ప్రభుత్వపు ట్యుట్రువులో ఆధారములలేవు ఇప్పటి యుత్తర్య రెండవపేజీలో రెండవపేజీలో ఈ సందర్భమున బోర్డువారి ఉత్తర్యులకు మాట యెత్తబడినది గాని ఆ యుత్తర్య లేమయినది లోకమెరుగదు. ఉపసంఘము వారు చేసిన సలహాలు ప్రకటితమయినవి. కాని వారి రిపోర్టుయొక్క లేదు. భేదాభిప్రాయ ప్రకటనము లేదు. చేసిన సలహాలు ఆందోళన వీకగ్రీనుగా చేసినట్లే యెంచవలసియున్నది.

అటవీశాసనము పిక్చరీ నిర్బంధశాసనము. ఇది నిర్మితమైనది 1882 వ సంవత్సరమున, దీని కిటీనల ఏర్పడిన మార్పులును కలుగలేదు. కాని అడవుల పరిపాలనయందలి నీతిమాత్రము ఎన్నియో మార్పులు పొందినది. 1913 వ సంవత్సరమునుండి పంచాయతుల లేర్పడినది. అడవులు ఇటీవల రైతుల యడవులని ప్రభుత్వపుటదవులని విభాగములైనవి. ప్రజలపంచాయతుల లేర్పడిన రైతుల యడవులను పరిపాలించుచున్నవి. అట్టి సందర్భములలో హయగ్రీవునికాలపు చట్టమును అమలులో పెట్టుటకంటె దానిని రెండుగాభాగించి రెండువిధములయిన యడవులను రెండు శాసనములు చేసేయవలెనుట సమంజసమయముండును. కమిటీవారుగా ని ప్రభుత్వము వారు గాని ఇట్టి మూచనవంకే పోలేరు. పోనిండు. ఇప్పటికవి నాతికతనయిన ఈ ఫారెస్టు (1882 వ సంవత్సరపు) శాసనములోనే రిజర్వ్ కౌన్సిల్ ప్రభుత్వమువారి స్వాధీనములో ఉండు భూముల విచారణనీ మూడవ ప్రకరణ మేర్పడియున్నది. దాని వనసరించి నిబంధనలు చేయుటకు ప్రభుత్వమునకు అధికారమున్నది. నేడు ప్రభుత్వమువారు వెలువరిచిన చిత్తులో రిజర్వ్ కౌన్సిల్ పంచాయతీల స్వాధీనమునకు ఇప్పడిచ్చినయడవులు ముఖ్యముగా మేతకు తప్ప ఎక్కువగా పనికిరావని వ్రాసినారు. అట్టి వానిని ఈమూడవ ప్రకరణముక్రింద పరిపాలించిన నేమి పుట్టిమునిగిపోవును? ఈ ప్రకరణముక్రింద నిబంధన లేచేయరాదు? ఈ విషయమును గూడ కమిటీవారుగాని ప్రభుత్వమువారు గాని ఆలోచించలేదు. ప్రభుత్వము వారు తయారు చేసిన చిత్తులోనైనను ప్రజాపయోగమయిన మార్పులు చాల యెక్కువగాగాని చాల ముఖ్యవిషయములలోగాని కమిటీలు కలిగింపజాలలేదు. ప్రజావిరోధమయిన మార్పులు కొన్ని శాసనవచ్చుచున్నవి. ఇతర డిపార్టుమెంటులకు లోకబోధకులను గ్రామస్థులకులేని హక్కులు కల్పించినారు. ఫారెస్టు రిజర్వ్ కౌన్సిల్ యెవ్వనిసాయమునకో యియ్యవలెనుట ప్రభుత్వములో ఇప్పుడొకచారమేకాదు. ఇప్పటికే యెన్నో ప్రతిబంధకములున్నవి. ఇకముందు ఫారెస్టు పంచాయతీ యొక్కదల యొకటి క్రొత్త ప్రతిబంధకము. పంచాయతీ అధ్యక్షులకు నవీనాధికారముకట్టి నూచితమైనది. ఎవ్వరైనను పర్యటించుట తీసికొనక ముందుకు తీసికొనేయడేముండి పకువులను ఉత్తరపు లేకుండా మేపుకొనుచుండియెడల మామూలు రేటు కంటె పాతిక హెచ్చుదేసి అధ్యక్షులకు పర్యటించుట వలె. ఇప్పటికిటిలో ఈ అధికార మెంతదూర్వినియోగము కానిచ్చునో అనుభవముకలవా రెరుంగుదురు. ఈ కమిటీ వారు మేలిమిపక్షమున చేయగలిగిన మార్పులు రెండుమాత్రము

కలవు. కాంపౌండింగు చేయవలసి వచ్చినప్పుడు అయినేరము నకు తగినట్లు వస్తువు యొక్క విలువకు మూడవ వంతు, వినియోగకంటె మించరాదని వారు. కల్లగీ ముటకు ఇబారాకేచ్చే చెట్లపైనే ముత్యాలున్నట్లు స్వంతగాగల గుత్తరమున్న పంచాయతీ భూమిలోని చెట్లకు చెందింకవరకు పంచాయతులకే చెందవలయు ననివారు. మేకిపుట్టి పంచాయతీలో ప్రభుత్వమువారి రిజర్వ్ లలో కేనే ముత్తమునకంటె ఎక్కువ వేయరాదని ఎక్కువ వేయవలసివచ్చేయెడల కల్లగీ అనుమతి పొందవలయుననియు మూచించినారు. ముఖ్యమైన ఈ యిద్దరి సలహాలను 1930 సం॥ము మార్చి 29 వ తేదీకే ప్రభుత్వమువారికి చేసినవి. రివిన్యూబోర్డువారు వీనిని విమర్శించుటకు స్వేచ్ఛాయొందినది. విమర్శించి యున్నయెడల అధికారుల ధోరితి తెలిసియుండును. ప్రజల విమర్శ అనుభవలో నుండుటకు ఆవకాశ ముండియుండును. ప్రభుత్వమువారి మూడవ లేనందున ఈ చిత్తుబోర్డు స్టాండింగు ఆర్డరుపైన కమిటీవారు చేసిన సలహాలను ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించినట్లును లేదు, నిరాకరించినట్లును లేదు. కాబట్టి విమర్శించునప్పుడు ప్రజలు ప్రతి విషయమునను తమ తయభిప్రాయము తెలుపవలసియుండును. ఈ బోర్డు స్టాండింగు ఆర్డరులో నయైన ననూత్నమోక్షముల వివరణము మరియొకపర్యాయము చేయవలసియున్నది. కాని ఇందులో నయదేకాని వాసనేలేని ముఖ్యమోక్షములెన్నియో కలవు స్థానికులకన్యాయముగా రెంటిని మూటిని పేర్కొనుచున్నాను. పంచాయతుల సభలు జరుగవలసిన క్రమ మెట్లుటగానవారు. పంచాయతులు నియమితమైనప్పుడు రద్దయినపుడు ఎట్లు ప్రకటింపవలయునో మూచనయే లేదు. ఫారెస్టు అధికారుల పలుకుబడిచేత నాజిల్లాలో ఇటీవల కొన్ని పంచాయతులు గవర్నమెంటుకును పంచాయతిదార్లకును మాత్రమే తెలిసి రూపుమాసినవి నేను ప్రవాసముపోయి కనుగొన్నప్పుడుగాని అచ్చటి ప్రజలకయినను సాంకేతికముగా తెలిసినదికాదు ఫారెస్టు ఇలాకావారికి పంచాయతులకు సన్నిహిత పంబంధము సమావేశమయ్యే కలిగెడుచోట్ల ఇతరపక్షములవారును మెలగవలసిన నూతనములు కంటికి పడవు. ఈ పై వ్రాసిన విషయములనుబట్టియే ప్రభుత్వపు ప్రకటన యంతలోప భూయిష్టమో తేటపడవలదు. పదునారు పదునేడేడ్లుగా పంచాయతులు పనిచేయుచున్నను తాడులేని బొంగరములె అసేవిగాని క్రమపథముల నడచుటకు నియమములు లేకపోయినవి. 1928 వ సం॥ము మార్చి 2 వ తేదీని ఈ విషయమున నాప్రశ్నకు ప్రభుత్వతరము చెప్పవలసివచ్చినపుడు పంచాయతులు వ్రాసియున్న ఆగ్రీమెంట్లు డిప్టీ కమిషనరులకు బోర్డువారిచ్చిన యుపదేశములు తారకము లని చెప్పవలసివచ్చినది. నాటికి నేటికీ చిత్తూరునది. నేటికినను మహాకష్టములను పోషించుకొన్న దృష్టిని నిరోధించుచున్నది. అని యట్లుండ శాసనసభల గంభీరగోళము ఈ ఆగస్టు సెప్టెంబరుమాసములలో చాలమందిని కష్టపెట్టగలదు. మాయద్వంద్యమైన నాబోటి కొందరము కాన్సెల్లో ప్రవేశించక నిలిచియున్నాము. ఈ ఫారెస్టు పంచాయతీలపర్యవసాని అక్టోబరు మొదటి తేదీ అంత్యదినముగా అధికారులు నియమించినారు. కాబట్టి ప్రముఖులను ప్రజలను బాగరూకులయి కార్యములు జరిపిన నేగాని ప్రాణగొడ్డులైన ఈ పంచాయతులపరిపాలన దాగుపడదు. పంచాయతులుగల ప్రాంతములలో సమావేశము లేర్పరచి చిత్తుబోర్డు స్టాండింగు ఆర్డరును ప్రజలకు నూత్నమోక్షముల వివరణతో విప్పి చెప్పి పిక్చరీ-కల్ల విషయమునను తీర్మానము చేయించి ప్రభుత్వమువారికి ప్రజాభిప్రాయముల జెల్పుట ప్రధమకర్తవ్యము. నేను మాజిల్లాలోనో మారాయలసీమ యితర భాగములలోనో క్వరలో ఆరంభింపగలను. ఇతర ప్రాంతములవారును కోరయెడల నాచేత నైన సహాయముచేయ సందిద్దడు. సమావేశము లేర్పరచగోరువారు నాకు సంన్యాసకు వ్రాయుదురగాక యని వేడుచున్నాను.

కలకత్తాలో ఖద్దరు ప్రదర్శనము

నిన్న మీరాబాయిగారు ప్రారంభించుట శ్రీమతి మీరాబాయి (నేడుకన్య గారు నిన్న సాయం కాల విచల ఖద్దరు ప్రదర్శనమును దెచ్చిరి. “ఇప్పుడు ఖద్దరుకట్టుచున్నవారి సంఖ్య మెండైనది. కాని ఖద్దరు నిర్మాణము పెరుగలేదు. కాన ఖద్దరు కట్టువారు బట్టలను చాల తక్కువగానే వాడవలెను. నేనిదివరకు మాడు బట్టలతో గడుపుకొనుచుంటిని. ఈ సంవత్సరము రెండు బట్టలతోనే గడుపుకొనవలసింది” అని మీరాబాయిగారు తెలిపిరి. ఆ సభలో నూలు విడికి మూపించిరి. విజ్ఞుబట్టలను ధరింపవలదని హెచ్చరించిరి. ప్రదర్శనమునకు చాలమంది వచ్చిరి. మహాత్మా గాంధీ ఆచార్య శ్రీ పుచ్చంధ్రయ్య, జి. డి. బిర్లాగారు వడకిన ముంగుడ ప్రదర్శనమునందు చూపించబడెను. (ప్ర. పే.)

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభ్యుల

డాక్టరు అన్నారీగారి, మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదుగారు నియమించుట

మృధాశ్రీ, ఆగస్టు 12:— మల్లారాయపేట, గాంధీ కను, జయరాంబాబు, మెగ్నానీగారు కేవలం పరిమితమున కార్యసంఘమున నాలుగుసానములు భాగీయమందున వాటిలో నొక స్థానమునకు డాక్టరు అన్నారీగారిని మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదుగారు రిపుడు నియమించిరి.

డాక్టరు అన్నారీగారు మాలానా అజదుగారికి

వ్రాసిన లేఖ

“మీరిపుడు భారత కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులుగా నుండుటచే ఆసంఘమున సభ్యుడగుగా పనిచేయుటకు నిదముగా నున్నానని మీ కిందుమూలముగా విన్నవించుచున్నాను. ఈ యుద్ధమునుపట్ల నాభావములు అందరికిని బాగుగా తెలిసియున్నవి గాని ప్రజలందరూగూడ నైకకంత్వముగా కఠినవిధానమును నిరసించుచుండినను గూడ దొరతనమువారు తక్కువచేయుచుండినపుడు నేను కాంతముగా నుండినాను ఒక వంక కాంగ్రెసు నాయకులతో రాయబారములు జరుగుచుండిననుగూడ మరియొక వంక దొరతనమువారు భారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్తమును స్తంభింపజేయుటకే నిశ్చయించిరి. భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘము ఆక్రమపంపుమని ప్రకటించి అలహాబాదులో పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగార్లు మున్నగువారిని అరెస్టుచేసిరి. ఇప్పుడు మరల యానెల 2 వ తేదీని బొంబాయిలో అత్యల్పమున కారణమును చెప్పి భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభ్యులను పిక్చరీ-కంటిరి అరెస్టుచేసిరి. ఇందుల ప్రభుత్వాభిప్రాయము వున్నముగా తెలియుచున్నది. కాంగ్రెసుపట్ల విభేదము నాకు నాప్రాణముతోపాటిదే యగుటచే కాంగ్రెసు రూపుమాపవలెనని దొరతనమువారు నిశ్చయించినపుడు నేను విన్నవండ బాగును. ఇప్పుడు కాంగ్రెసుకు తలసించిన మహా విప్లవయుమున కాంగ్రెసు వారందరూ ముఖ్యముగా నాయకులందరూ అన్ని విభేదములను విడనాడి కాంగ్రెసు నేపథ్యములయే ముఖ్యకర్తవ్యమని నేను నమ్ముచున్నాను. అటులేనే చేయుటవలన కలిగెడు ఫలితముల నశుభవింతుల కందరనుగూడ సందిద్దులు కావలెను. అని డాక్టరు అన్నారీగారు మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదుగారికి వ్రాసిరి. (ఆ. పే.)

విహార పరిస్థితులు

కంటోను మెంటుపై దాడివెనలిన అక్రిడీలను పోలీసువారు తరుమగొట్టుట

పిహార, ఆగస్టు 12:— నిన్నరాత్రి అక్రిడీ నైనుకులు కంటోను మెంటు ప్రవేశించిరి. కొన్ని తుపాకులను కాల్చిరి. పోలీసువారు వారిని తరుమగొట్టిరి. కంటోను మెంటులో ఎవ్వరికి అపాయము కలుగలేదు. పిహార విమనదగ్గమువారు పిహారకు యట్టుప్రక్కల గ్రామములందున్న అక్రిడీలపై బాంబులను వేయుచున్నారని, దీనిచే శత్రుసేన కెంతో నష్టముకలుగుచున్నది. పిందుపాక గ్రామమున నులేమాను భిల్ అను భూస్వామిని (రిజిస్ట్రేషన్ నైనుకులు అక్రిడీబాతికి చేరినవాడని తెలిచి కాల్చిచంపిరి.

నేటికినను ఈ ప్రదేశముంతయు కాంతముగనున్నది. రాత్రికి మరల అక్రిడీలు దండెత్తినవైదనను వదలకులు ప్రతి యున్నవి. లాహోరునుండి పిహారకు తంకివార్తలు ఇప్పుడు చేరుచున్నవి. హెచ్ కాదరు, చర్నాదలనుండి పిహారకు వార్తలు వచ్చుటకు వీలులేకున్నది. రైలుబండ్లు నోస్పేర్ చేయవలసిన మాత్రమే వచ్చుచున్నవి. ప్రయాణికులు నోస్పేర్ గుండి పిహారకు మోటారుబండ్లలో వచ్చుచున్నారని తపాలాశాఖ బట్వాడా నిలవిపోయినది. (ఆ. పే.)

రాయల సేనాధిపతులు

సిద్ధా, ఆగస్టు 12:— కార్మికవివాదం రాయలు సంఘమువారి సంచారక్రమము యాదిగువరిది ప్రకటింపబడెను:— వారు 1930 సెప్టెంబరు 29 వ తేదీని మార్చిలీసులో బయలుదేరి అక్టోబరు 11 వ తేదీని కొలంబో చేరెదరు. నాల్గోబాబునుండి 19 వ తేదీకి రంగూనుచేరి, నవంబరు 11 వరకు నుండురు. 15 వ తేదీకి డిల్లీచేరి 1931 మార్చి 21 వరకు ఆరబు మంగురు డిల్లీలో మరికొందఱు నాకు వివాదమును, మార్చి 20 వరకు పని మంగురుమంగురు డిల్లీలో నిలిచుచున్నాడు. (ఆ. పే.)

ఎఱ్ఱవాడా సమావేశము

ఎఱ్ఱవాడా జయిలులో గాంధీమహాత్మునకును, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూగార్లకును మధ్య సంభాషణ జరిగెనని, తెలియుచున్నది. నవ్రూగారు పూనాకు వచ్చిరి. వీరును జయకరుగారును, ఎఱ్ఱవాడానుండి పిలుపు రాగనే బయలుదేరెదరు. ఎఱ్ఱవాడా సమావేశ ఫల మేమగునో యెప్పటికీ పిలువలేదు. కాని, ఇయ్యది జయప్రదముగ ముగియుటకు పలయు వాతావరణమును ప్రభుత్వమువారు రింతవరకు కల్పింపకుండుట కోచనియము. ఇంకను అరెస్టులు జరుగుచునే యున్నవి. శిక్షలు విధింపబడుచునే యున్నవి. లాఠీ ప్రయోగము కొనసాగుచునే యున్నది. ఇట్టిస్థితిలో సమాధానమున కనుకూలవాతావరణము ఏర్పడకుండుట వింతగాదు. కాంగ్రెసు ఉద్యమముతో సంబంధము పెట్టుకొనని నాయకులు కొందరు ప్రస్తుత నిర్బంధ విధానమును తిలకించి, కాంగ్రెసు నందు జేరుట సంభవించుచున్నది. మితవాదులగు ఈశ్వర చరణగారు చేరుట కిదియే కారణము. ఇంతవరకు కాంగ్రెసు ఉద్యమమునకు వైదొలగి యున్న డాక్టరు అన్నాగారిని, కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు చాలానా అబ్దుల్ కలం అజద్ గారు, కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగ నియమించిరి. అన్నాగారి నీ నియామకము సంగీకరించుచు, తాము ప్రస్తుతోద్యమము నామోదింపక బోయినను, ఇప్పుడు జరుగుచున్న తీవ్రనిర్బంధముల గాంచి వైదొలగి యుండుటకు పిలువలేదని తమకు దోచె ననియు, కాంగ్రెసునాయకులను వరుసగ నిర్బంధించుచున్న పుడు వారిస్థానము నాక్రమించుట తమధర్మమని తోచె ననియు, ప్రచురించిరి.

నిర్బంధవిధానము సాగుచుండునంతవరకు, ప్రజలలో స్వాతంత్ర్యేచ్ఛ పెరుగుటయు, సమాధానావకాశములు లెక్కటయు దప్ప, ప్రభుత్వమునకు చేరు భాగము గలుగజాలదు. ఈసంగతినే బాంబాయిలో జరిగిన హైందవవాణిజ్యసంఘసభ కధ్యక్షత వహించిన హుస్సేనుభాయి లాల్జీగారు తమ ప్రసంగము నందు చెలిపిరి. ప్రజలు శాసనముల నుల్లంఘించుచున్నారని వారిని నిందించుచో, అధికారులు తమ శాసనములనే ఉల్లంఘించుచున్నట్లు విదిత మగుచున్నదని, హుస్సేనుభాయిగారు నుడివిరి. ప్రస్తుతోద్యమమును జనసామాన్య మభిమానించుచున్నారనియు, సాధ్యమగునంతవరకు ప్రజలతో సమాధానపడి వారిని సంతృప్తిపరచుట యవసరమనియు, హుస్సేనుభాయిగారు స్పష్టపరచిరి. నిర్బంధప్రయో

గమువలన, ప్రస్తుతపు ఇబ్బందులు మరింత విస్తరించునని, వీరు మందలించుచున్నారు. భారతీయుల స్వాతంత్ర్యపుకోర్కె న్యాయ మయిన దనియు, ఈ సంగతినీ ఇంగ్లండు ఎంత త్వరలో గ్రహించిన నంత మేలనియు, ప్రభుత్వపు కర్తవ్యపద్ధతివలన, హిందూ దేశవాణిజ్యము వరుసగ ఊణించి ప్రస్తుతదుస్థితి దావరించె ననియు, గాంధీమహాత్ముని యుద్యమము విరమింపబడవలయు ననుచో అందు కనుకూలమగు వాతావరణమును ప్రభుత్వము వారు కల్పింపవలయుననియు, హుస్సేనుభాయిగారి తలంపు. హైమను రిపోర్టును హైందవవాణిజ్య సంఘ మేమాత్ర మామోదింపజాలదని, వీరు నుడివిరి. భారతీయు లెల్లరును శాంతిసమాధానములను వాంఛించుచున్నారనియు, కాని గౌరవప్రద మగు సమాధానమును మాత్రము వారు కోరుచున్నారనియు, హుస్సేనుభాయిగారు తెలియజెప్పిరి. ఈ వణిక్కుంగపుడు రాజకీయదృష్టితో గాక, కేవల వ్యవహారదృష్టితోనే యిట్టి హిత వాసగుచున్నాడనుటకు నందియము లేదు. ఇట్టివారి హితవునయి నను అనుసరింపనిచో, పరిస్థితులు చక్కబడజాలవు. హైందవ వాణిజ్యసంఘమువారు రాజోపు శాసన సభల ఎన్నికలలో పాల్గొనకుండుటకు గూడ నిశ్చయించిరి. ఇదివరకు తమ అభ్యర్థిత్యమును ప్రకటించిన యిరువురును వదలుకొనిరి. దేశమేం దెక్కడను శాసనసభల ఎన్నికలపట్ల ఉత్సాహము గనుపింపదు. మదరాసు రాష్ట్రమున, జస్టిసుజుడ మొకవంకను, మంత్రులజుడ మింకొకవంకను కొంత కదలిక జూపుచున్నను, వీ రిరువురి వివాదము కృత్రిమముగ కప్పట్టకమానదు. ప్రస్తుతసంస్కరణములు నిలిచియుండునంతవరకు, శాసనసభలలో చేరి గాని, మంత్రపదవుల నాక్రమించి గాని చేయగల మేలు గనుపింపదు. మంత్రపదవులు ప్రస్తుత నిర్బంధవిధానమున కెటుల తోడ్పడుచున్నారో దెలుపనక్కరలేదు. రాజోపు మంత్రులయినను ఇంతకన్న నెక్కువ ఉదారముగ ప్రవర్తింపగలరనితోపదు. స్వరాజ్యసంపాదన శాసన సభలకు వెలుపలనే జరుగవలయునని, పండిత మాలవ్యాగారు గూడ చాటిరి. ప్రస్తుత పరిపాలన విధానము స్వపరిపాలనమునకు చోటియనంతవరకు, ఎట్టి మేధావులు శాసనసభలలో ప్రవేశించినను ఒక్కటే యగును. ఈ కారణముచేతనే పేర్నికగనిన నాయకులు శాసనసభలకు పోటీజేయుట లేదని గ్రహింపవచ్చును. స్వరాజ్యలబ్ధికి పిమ్మట, జరిగెడి ఎన్నికలలో ప్రజ లెట్టి యుత్సాహము జూపెదరో యూహించుట సులభము. ప్రస్తుతస్థితిలో యర్రవాడాసమావేశము ఫలప్రద మగు ననునాశ లంతగ లేకున్నను, అయ్యది జయప్రదముగ ముగిసి అనుకూలసమాధానమునకు దారి జూపుగాక యని మాత్రము కోరెదము.

పరిశ్రమలరక్షణము

హిందూదేశపరిశ్రమలు శైశవాస్థయందున్నవి. గ్రామపరిశ్రమ లడుగంటి, పాశ్చాత్య యంత్రపరిశ్రమల దాడి కివి యాగ జాలకున్నవి. ఇట్టిస్థితిలో పరిశ్రమల రక్షణము హిందూదేశమునందత్యవసరమనుటకు నందియము లేదు. అధినివేశరాజ్యములందు, రక్షణపద్ధతి యింకను అవలంబింపబడుచునే

యున్నది. పరిశ్రమలందు చాల నభివృద్ధి గాంచిన అమెరికాలో నయితము పరిశ్రమలరక్షణ కొనసాగుచున్నది. హిందూదేశమునందు చాలకాలమునైదటివరకు పరిశ్రమలరక్షణకు ప్రోత్సాహ మొనగబడలేదు. మీదుమిక్కిలి లాంకుమైరు వస్త్రముల లాభము నిమిత్తము, హిందూదేశమున తయారయిన వస్త్రములపై ఎత్తైనజాపన్న విధింపబడుచుండెడిది. ఇది తొలగి ఎంతకాలమో కాలేదు. మార్గ ప్రభువుగారి కాలమునకు పిమ్మట, హిందూదేశ పరిశ్రమలకు రక్షణ యవసరమని గుర్తింపబడినను, ఈ విషయమై తగిన కృషి జరుగలేదు. హిందూదేశక్షేమము ప్రధానమను విషయ మంగీకరింపబడలేదు. విచక్షణతో గూడుకొనిన రక్షణపద్ధతి ప్రతిపాదింపబడెను. ఈ పద్ధతికింద, ఎట్టి పరిశ్రమలకు రక్షణ యవసరమో, అట్టి పరిశ్రమలు రక్షింపబడవయ్యెను. కొన్నిటికి అవసరముగ రక్షణ యొనగబడెను. రక్షణ కవసరముగలదా లేదాయని కనుగొనుటకు, టారిఫ్ బోర్డు సంఘ మొకటి నియమింపబడెనుగాని, ఈబోర్డువారి సలహాలు పూర్తిగ కొనసాగింపబడవయ్యెను. టారిఫ్ బోర్డు కధ్యక్షులుగ పనిజేసి, అద్భుత సామర్థ్యము జూపిన గిన్వాలాగారి రీవిషయమై యాటరుప్రతినిధితో చెప్పిన విషయములు నిజస్థితిని గోచరింప జేయగలవు. ఇండియా ప్రభుత్వము భారత జాతీయక్షేమమును ప్రధానముగ నెంచలేదనియు, అందువలన రక్షణపద్ధతి యపజయము గాంచెననియు, గిన్వాలాగారు తేటపరచిరి. హిందూదేశ వస్త్రపరిశ్రమకు తగినరక్షణ యవసర మని తెలుపనక్కరలేదు. ఇట్టి పరిశ్రమకు రక్షణ మొనగక, ప్రభుత్వమువారు బాగుగ సాగుచున్న కిరసనాయలుకు రక్షణ నొనగిరి. కిరసనాయలు పరిశ్రమను సాగించుచున్నవి విశేషముగ పాశ్చాత్యపు కంపెనీలే. వస్త్ర పరిశ్రమకు తగిన రక్షణ యొనగకపోగ, బ్రిటీషు వస్త్రములపై ప్రత్యేకాభిమానము చూపబడెను. ఇటులనే బ్రిటీషు ఉక్కుపై గూడ నభిమానము చూపబడెను. ఇంపీరియల్ ప్రీఫరెన్సు పద్ధతి దొడ్డితోవను ప్రవేశపెట్టబడెను. ఇట్టిపద్ధతిపట్ల అనమ్మతి చూపుటకే, మాళవ్యా, బిర్లా, మున్నగు ప్రముఖులు భారతశాసన సభ్యత్వమును చాలించుకొని, తమ యనమ్మతిని చూపిరి. కెమికలు పరిశ్రమ కింతవరకు రక్షణ యొనగబడలేదని, గిన్వాలాగారు చాటిరి. పాలకు లింతవరకు రక్షణపద్ధతిని మనఃస్ఫూర్తిగ నభిమానింపక బోవుటచే ప్రస్తుత దుస్థితి నిలిచియున్నదనియు, రక్షణ నొనగిన సందర్భములలో నయినను తగినచర్యలు గైకొనబడ లేదనియు, గిన్వాలాగారు సూచించిరి. టారిఫ్ బోర్డువారు కెమికలు పరిశ్రమకు రక్షణ నొనగవలయునని తెలిపి నంపత్సరమయినను, ఇంతవర కెట్టిచర్య దీసికొనబడలేదని గిన్వాలాగారు దెలుపుట జూడ, టారిఫ్ బోర్డు విచారణ ఎటుల నిష్పల మగుచున్నదో గ్రహింపవచ్చును. పరిశ్రమలరక్షణము కొనసాగుటకు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము దేశమునకు లభింపవలయును. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము, స్వపరిపాలనస్వాతంత్ర్యమువలన గాని లభింపదు. దేశము స్వపరిపాలనము బడయువరకు, పరిశ్రమలరక్షణ పూర్తిగ కొనసాగుటకు సాధ్యపడు నని తోపదు.

కద్దరు నిషేధము

కద్దరు నిషేధము గూర్చి పల్లెకొండ రాజు గారు "హిందూ" పత్రికకు వ్రాసిన సమాధానము, విశ్వాసము గలిగించజాలదు. తాముగూడ స్వదేశీ వస్త్రప్రశ్రమకు అనుకూలములమే యనియు, పెక్కు తరములనుండియు తమ వంశమువారు చేతనూలుతో నేయబడిన వస్త్రములను వాడుచుండి రనియు, తమ సంస్థానము నేత నేర్పడి పారిశ్రామిక పాఠశాలను పోషించుచున్న దనియు, రాజుగారు చెలిపిరి. అటు లగుచో కద్దరునిషేధ మేలబడి గెను? కద్దరును స్వదేశీ వస్త్రమును తలంపుతో నెవ్వరయినను ధరించుచో, వారి కభ్యంతరము లేదట. కాని రాజద్రోహమును ప్రదర్శించు నిమిత్తము కద్దరువయోగింపబడుచో మాత్రము తాము నిరోధింపక తప్పదని, రాజు గారు చాటుచున్నారు. కద్దరును ధరించువా రే యుద్దేశ్యముతో ధరించిరో, కనుగొనుట కెటుల సాధ్యమగునో తెలియదు. కద్దరు ధరించిన విద్యార్థులను నిషేధించినపుడు, వారెందు నిమిత్తము కద్దరును ధరించిరో, విచారించి కనుగొనిరాయను ప్రశ్న యుదయించును. కద్దరుధారణ నేరము గానపుడు, ఒకరకపువారు దీనిని ధరించిన నొక ఫలితమును, వేరొక రకపువారు ధరించిన వేరొకఫలితమును గలుగునా? విదేశవస్త్రములను ధరించుచు గూడ విరుద్ధచింతల గల వారి విషయమున నెటుల మెలగవలయును? కద్దరు పరిశ్రమను ప్రోత్సహించుట న్యాయ మయినపుడు, దానిని సర్వకాలము లందును ప్రోత్సహపరచుట ధర్మమగును గాని, యితర కారణములను మది నెంచి, కద్దరు నిషేధ మనుట న్యాయము గాజాలదు. మైసూరు సంస్థానమువారు కద్దరుకు స్వయముగ ప్రోత్సాహ మొనగుచున్నారు. ఇటీవల దివాను గారు కద్దరు సంస్థకు స్వయముగ ధనసహాయము చేసి, తమ సానుభూతిని బహిరంగముగ వెల్లడించిరి. విశేషపు పలుకుబడి గల పల్లెకొండ రాజుగారు గూడ, వీరిమార్గము ననుసరించి, కద్దరు పరిశ్రమకును, కద్దరు ధారణమునకును తమ సంస్థానము నందు తగిన ప్రోత్సాహ మొనగుచో, దేశీయ పరిశ్రమను నిలువ బెట్టగలుగుటయ గాక, తమ వంశమునకు బీదల కువశాంతి గలిగించినవారగుదురు. కద్దరుధారులగు కొండల రాజకీయాభిప్రాయములు తమకు రుచింపని మాత్రాన కద్దరు ధారణమును నిషేధించుట ఎట్టి పరిస్థితులలో నయినను సమర్థనీయము గాజాలదు. ఇకనయినను, వీరు కద్దరు ధారణకు పూర్ణావకాశ మిచ్చి ప్రజల కృతజ్ఞత బడసెదరు గాక యని కోరెదము. ఇట్టి నిషేధములు కద్దరుపట్ల ప్రజలలో గల అభిమానమును మరింత పెంచుటకుమాత్రమే తోడ్పడగలవు. అంతియగాని, అనలు యుద్దేశ్యమును సఫలపరుపజాలవు.

ఫెడరల్ విధానము : శివస్వామి అయ్యరుగారు

నర్ శివస్వామి అయ్యరుగారిదివరకు సైమను కమిషనువారు సైనికసమస్య గూర్చి ఎట్టి నిరర్థక సూచనల గావించిరో తెలిపియుండిరి. నిన్నటిదినము ప్రెసిడెన్సీకళాశాలలో నుపన్యసించుచు, సైమను కమిషనువారు సూచించిన ఫెడరల్ విధానము, ఎటుల నిరర్థకమో సహేతుకముగ నిరూపించిరి. ఫెడరల్ విధానమును స్వాతంత్ర్యసిద్ధినిమిత్తముగాక,

హిందూదేశపరాధీనతను చాలకాలమువరకు పెంచు నిమిత్తమే సైమనుకమిషనువారు సాధనముగ నేర్పరచిరి. శివస్వామి అయ్యరుగారు చెలిపినటుల, స్వపరిపాలనము లభించకుండ జేయుటకే, సైమనుకమిషను వారు సైనికసమస్య నొకవంకను, సంస్థానసమస్యను వేరొకవంకను, ఫెడరల్ విధానమును మరి యొకవంకను అడ్డుగ బెట్టిరి. ఫెడరల్ విధానముప్రకారము, రాష్ట్రములు సర్వాధికారము వహించును. కేంద్ర ప్రభుత్వమునకును వీనికిని సంబంధము దొలగి, కేంద్రప్రభుత్వాధికారము నన్నగిల్లును. ఇట్టివిధాన మేర్పడుచో, హిందూదేశమున ఎవరికి వారే యనుభావము ప్రబలి, భారతీయుల ఐకమత్యమునకు తీరని భంగము కలుగకమానదు. ఏకపరిపాలనము నందు గూడ, రాష్ట్రప్రభుత్వము లుండును. కాని వీనిని నడిపించు బాధ్యత కేంద్రప్రభుత్వముపై నిలిచి యుండును. రాష్ట్రములకు సైనికాధికారముతో గూడిన సర్వాధికారము లుండుచో, వివిధ రాష్ట్రములును పరస్పరపు పోరాటములకు దిగుట కవకాశ మొత్తేని గలదు. బలమగు కేంద్ర ప్రభుత్వ మేర్పడినపిమ్మట, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములపై గల అధికారము సంతవరకు తగ్గింప వీలగునో యోచించవచ్చును. అంతియగాని, మొదటనే రాష్ట్రములకు సర్వాధికార మిచ్చి, కేంద్ర ప్రభుత్వమును బలహీనపరచుచో, పరిపాలనవిధానము భగ్న మగుట నహజము. ఫెడరల్ ఏర్పాటు నయినను మొదటనే ప్రవేశపెట్టుటకు సైమను కమిషనువారిచ్చగింపలేదు. ఎప్పటి కీ విధానము నమలులో బెట్టవీలగునో కూడ వీ రూహించజాలరు. అంతవరకు దేశస్వాతంత్ర్య సిద్ధి ఆగవలయు నని వీరి తలంపు. ఫెడరల్ ఏర్పాటు నిమిత్తము, కేంద్ర శాసనసభకు ప్రత్యక్షపు ఎన్నికలు పనికిరావనియు, పరోక్షపు ఎన్నికలు జరుగవలయు ననియు, కమిషను వారు కోరిరి. పరోక్షపు ఎన్నికలవలన, ఓటరుల బాధ్యత తొలగుట నహజము. సైమను కమిషను సూచనలు ఇదివర కున్న హాస్కులను గూడ తొలగించుచున్నవి. ఇట్టి సూచనలు శివస్వామి అయ్యరుగారి బోలు మితవాదులకు గూడ రోతపుట్టించుట వింత గాదు.

కారాగృహదుస్థితి

కారాగృహములలో రాజకీయనిర్బంధితులను భవించెడి కష్టములగూర్చి వార్తలు పెక్కులుచేరుచున్నవి. కాని, వీనిని నివారించు సాధనము గనుపించదు. ఈవిషయమై ఎంత యాందోళనము నలిపినను, ప్రయోజనము గనుపించదు. జతీంద్రనాథుని ఆత్మార్పణమునకు ఫలితముగ, రాజకీయనిర్బంధితుల సాకర్యము నిమిత్తము ఏ. బి. తరగతు తేర్పడినను, రాజకీయనిర్బంధితులలో నధికసంఖ్యాకులు సి. తరగతిలో జేర్పబడుచున్నారు. ఇట్టి దుస్థితిని దొలగింపవలెనని, కోరిన దరఖాస్తులు నిరాకరింపబడినవి. లాహోరు జైలులలో, రాజకీయనిర్బంధితులనుభవించు కష్టములు మెండుగ నున్నటుల, నిర్బంధితులలో నొకరగు బాబాసింగుగారు జిల్లామేజిస్ట్రేట్ గారియొడుట చెలిపిరి. తేల్లు, మున్నగు విషజంతువులు తమగదులలో నెటుల ప్రాకుచున్నవో, ఆహార పదార్థములలోని కెటుల ప్రవేశించుచున్నవో, వీరు తెలిపిరి. మేజిస్ట్రేట్ గారు వీరి మొరలను జెయిలు

కా శీ నా థు ని

నా గేశ్వరరావు పంతులుగారు

కారాగృహవాసము

నేటికి 115 దినములు

నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

అధికారులకు తెలియజేసిరి. కాని ఇందువలన విశేష ప్రయోజన ముండునని తోపదు. కారాగృహవిధానము, పరిపాలనమునకు మిగుల కళంకము చెచ్చుచున్నది. దేశసేవనిమిత్తమై, కారాగృహములకు బోయినవారియెడల జూపవలసిన మర్యాదను జూపకుండుటచే, కారాగృహపరిపాలనము మిగుల లోపభూయిష్టమై యుష్వట వింత గాదు.

వాయువిమానదళము : ఆఫ్రికీలు

సరిహద్దుప్రాంతములందు కొండజాతుల దాడి నాపుటకు బ్రిటీషు వాయువిమానదళము మిగుల పటిష్ఠ మని, ఇంత వరకు తలపబడుచుండెను. పిహావరు చేరువను ఆఫ్రికీజాతివా రిటీవల నలుపుచున్న దాడి నరికట్టుటకు, బ్రిటీషువాయువిమానములనుండి వేలకొలది అగ్నిగోళములు వినరబడినటుల, వార్తలు చెలిపెను. ఈ విషయముగూర్చి వ్యాఖ్యానముజేయుచు, లండను ప్రెస్సుపత్రికయును, డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రికయును వాయువిమానములవలన విశేషప్రయోజనము గలుగలేదనియు, ఇంత కన్నను ఫలప్రదమగు రక్షణసాధనను ఉపయోగింపవలయుననియు కోరుచున్నవి. ఈపత్రికల హితవుకు ఫలముగ, నూతనసాధన లేవి యుపయోగింపబడునో, మిలిటరీవ్యయము నివి ఎంతవరకు పెంచునో ముందుగాని తెలియదు.

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు : కార్పరేషను

మదరాసు కార్పరేషను సభ్యులగు గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారి నిర్బంధమునకు పిమ్మట, వారి సభిసందించుచు కార్పరేషనువారిదివరకు తీర్మానించి యుండిరి. నిర్బంధము మూలమున వారు మూడు సభలకు రాజాలకపోవుటచే, వారిస్థానము నహజముగ ఖాళీ యయ్యెను. కాని, నిన్నటిదినము మదరాసు కార్పరేషనుసభవారు నాయుడుగారిని మరల సభ్యులుగ నంగీకరించుటయ గాక, వారిని స్థాయిసంఘమునందు సభ్యులుగ జేర్చిరి. కార్పరేషనువారి విషయమున ఉదారభావముతో మెలగి రనుటకు నందియము లేదు. నిర్బంధముమూలమున నాయుడుగారిపై తమకు గల గౌరవమున కేమాత్రము కొరత వాటిల్లలేదని, వీరు తేటపరచి తమధర్మమును నెఱవేర్చిరి.

పోలీసు కాన్స్టేబుల్ ను కొట్టినందుకు కేసు
లాహోరు, ఆగస్టు 12:—“మిలాక్” దినపత్రిక సంపాదకులును యజమానులును శ్రీయ్యతయర్, పోలీసుగారిపై సమ, బాలభారత సభాసభ్యుడగు శ్రీయ్యత రోషకాలో గారిపైసమ బహిరంగసభలో పోలీసు కాన్స్టేబుల్ ను కొట్టినట్లు కేసు తీసికొనిరాబడినది. మద్రాసులో నేరము సంగీకరింపలేదు. (ఆ. ప్ర.)

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

పోలీసువారి చర్యను ఖండించు తీర్మానముపై చర్య
కలఃత్రా, ఆగస్టు 12:—నేటిదినము వంగరాష్ట్ర శాసన
సభలో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రమున పోలీసువారి జరిపిన
దౌర్జన్యమును ఖండించుటకు పోలీసు డిహండునందు శాసన
సభ సాదముఖ్యుగా రోక కొల నుపపాదించిరి. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రము
వల్ల పోలీసు శాఖ ఖర్చులు అధికమైనవి గా, హోంమెంబరు
గారు 878 వేలరూపాయల అదనపు గ్రాంటును కోరిరి. చిట్టగాంగు
నందు జరిగిన విషయములు దేశమున విప్లవోద్యమము ప్రబలి
యన్నదని స్పష్టముగ తెలుపుచున్నా రనియు రాజప్రతినిధి
గారు గావించిన ఆర్డినెన్సుల అవశ్యకతను నిరూపించుచున్న
విషయము చెప్పిరి. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రమునకు పోలీసు శాఖ
నకు ఖర్చు అధికమగుచున్న దనియు, అందుచే పోలీసు డిహండు
మొట్టమొత్తము ఖర్చు అధికమైన దనియు పేరు చెప్పిరి. కొంతమంది
పోలీసువారి చర్యలను ఖండించుచున్న ఈ సందర్భమున
కాంతిని కాపాడుచున్న పోలీసువారి భక్తివిశ్వాసములను
ప్రశంసించక తప్పదని హోంమెంబరుగారు చెప్పి తన తప
స్యవ్రతమును ముగించిరి.

పోలీసువారి దౌర్జన్యమును ఖండించుటకు శాసన
సభ సాదముఖ్యుగా రోక కొల నుపపాదించుచు శాసనోల్లంఘ
నోద్యమము సందర్భమున పోలీసువారు కలకత్తా, బెన్గాళు,
ఖుల్నా మున్నగు ప్రదేశములందు దౌర్జన్యము సలిపినందు,
బ్రిటిషు పరిపాలన మంతమొంది గూండా పరిపాలన ము
ప్రారంభమైయున్న తోచుచున్నదనియు పేరు చెప్పిరి. డక్టర్
కె.ఎం.జానండు అల్లరులు జరుగుచున్న ప్రజలను కాపాడు
విషయమై పోలీసువారు ఎట్టికడ చూపలేదని
ఎ. కె. ఫజ్లాల్ హక్ గారు తీర్మానమును బలపరచిరి.
ఆంగ్లేయ పథ్యాల నాయకు డగ్లస్ ట్రావర్సగారు కోతను
ఆక్షేపించుచు ఆదనపు గ్రాంటును సభవారు ఆమోదించవలయు
నని కోరిరి.

ప్రధాన కార్యదర్శి హోమ్స్ గారు తీర్మానముపై మా
ట్లాడుచు కిషోరింజనండు జరిగిన అల్లరులకు సాంఘికవైష
మ్యములు, ఆర్థికకాలాంతి కారణ మనియు, అందుచే ఈ అల్ల
రులకు ముఖ్యకారకములే ఆరెన్సుచేయవలయునని పోలీసువారు
ప్రయత్నించినందు చెప్పిరి.

గౌ. హోంమెంబరుగారు చర్యకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు
పోలీసువారి చర్యలను సమర్థించిరి.
కోతతీర్మానముపై సమ్యక్తులు పుచ్చుకొనడెను. రెండు
వోట్ల భేదముతో తీర్మానము పిగిపోయెను. మహమ్మ
దీయులు కోతతీర్మానమును బలపరచిరి.

ప్రైవీలసంఖ్య

ప్రశ్నోత్తరముల సమయమున ఒకసభ్యుని ప్రశ్నకు
ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు వంగరాష్ట్రమున శాసనోల్లంఘనోద్యమ
ము ననుసరించి జూలై నెల ఆంత్యమునకి 4008 మంది కారా
గృహములకు పంపబడినందు తెంగాలు ఆర్డి నెన్సుక్రింద 188
మంది నిర్బంధించబడినందు హోంమెంబరుగారు చెప్పిరి.

విజయనగరవిద్యార్థుల మారతాశము

దేశసేవాపరాయణులగు శ్రీ పండిత మదనమోహన
మాలవ్యా సర్దారు వల్ల భాయి పటేలు మున్నగు నాయకులు
లొంబాయి నగరము లోకమాన్యునిమహోత్సవము జరుపుచుం
డగా పోలీసువారిచే బంధించబడినవారై మాపురమున తెలి
యగనే మా విద్యార్థి బృంద మంతయు తమ విచారమును తెలి
యజేయుచు 4-8-1930 తేదీ సోమవారమునాడు పోలీసుల
ను పూర్తిగా మన్నివేసిరి. అంగ్లకళాశాల, సంస్కృత పాఠశాల
తదితరపాఠశాల లన్నియు విద్యార్థిభూస్వామై కళావిహీనమై
యుండెను. మారతాశము దౌర్జన్యరహితమై జయప్రదముగ నెర
వేరెను.

ఆశోజన సాయంత్రము ముహూర్త 4 గంటలసమయమున
విద్యార్థులు కొందరు బాటయగీతములు పాడుచు పార్కున
కరిగి వేడ్లసమావేశమును గావించిరి. వారు తిరిగివచ్చునపుడు
ముహూర్త 12 మంది పోలీసువారు బంధించి యేకారణముచేత
నో రాత్రి వదిలివేసిరి. న్యూనెస్సు కేసు వారలపై మోపుదురని
వదంతి కలదు.

న్యూనెస్సు కేసుయొక్క పర్యవసానమును ముందు
తెలుపుచున్నాము.

వేలూరి గోపాలకృష్ణమూర్తి.

పార్లమెంటుసభలకు బకింగుహోం మందిరమున బుధ
వారము వరకు ఆగి బాల్మీరులు పోవుటకుమందు కొంత
కాలము క్యాండ్రిగలో ఆగెదరు.

ఇరాకురాజు ఇంగ్లాండులో నన్నువును బ్రిటిషు ప్రభు
త్వము చూపిన అధికము పెంపొందు రాజుగారు రాంకే
మగో నాల్గవారికి కృతజ్ఞులను తెలుపుచు తండ్రి నంపిరి.

అహమదాబాదులో కాంగ్రెసువారము

నేడు 74 మంది వలంటీరులను ఆరెన్సుచేయుట
అహమదాబాదు, ఆగస్టు 12:—నేడు కాంగ్రెసు
వారము రెండవదినమునకు చే నేడుదినమున కాంగ్రెసు వలంటీ
రులు స్వరాజ్యలక్ష్యమును బండిశోవేసికొని త్రిశుకానికై
విక్రయింపసాగిరి. పోలీసువారువచ్చి నిరోధించిరి. వలంటీ
రులు బండికడముగా పండుకొనిరి. పోలీసువారు లా టీ ల ను
ప్రయోగించిరి. అందువలన 20 మందికి దెబ్బలు తగిలెను. అచ
టచట 500 మంది ప్రజలుండిరి. ఆశ్చర్యభలులుగూడ నుండిరి.
దెబ్బలు తగిలినవారిని వైద్యశాలకు గొనిపోయిరి.
నేడు వుదయమున 15 మంది
వలంటీరులను ఆరెన్సుచేసిరి. (శ్రీ. తె.)

పోలీసుస్టేషనువద్ద చాలమంది ప్రజలు చేరుట
నేడు దుకాణములన్నియును మూసివేయబడెను. ప్రజ
లు గుంపులుగుంపులుగా తిరుగుచున్నారు. ఖానుబాదు పోలీసు
స్టేషనువద్ద చాలమంది ప్రజలు చేరిరి. అచట ఆయుధపాణు
లగు పోలీసు కనిపేటలను పోలీసు అధీనమునకుగూడ సిద్ధము
గా నుండిరి.

చాలమంది వలంటీరులు వీధులలో తిరిగి స్వరాజ్యలక్ష్య
మును విక్రయించుచుండిరి. మరికొందరు పోలీసుకనిపేటల
కొరకు వ్రాయబడిన కరపత్రములను వారి కిచ్చుచుండిరి. ఈ
వలంటీరులలో కొందరిని పోలీసుస్టేషనుకు తీసికొనిపోయి
అచట కొంతసేపుంచి వారి చిరునామాలను వ్రాసికొని పంపి
వేసిరి.

గాంధీమహాత్ముని మొదటిదళములోని వలంటీరులను విడుదలచేయుట

గాంధీమహాత్ముని మొదటి దళములోని వలంటీరులను
కొందరిని నేడు విడుదలచేసినందున వారి గౌరవార్థము ఈ
రేగింపు జరుపుటకు నిశ్చయింపబడెను. గాని ఖానుబాదు పో
లీసుస్టేషనువద్ద వందలకొలది ప్రజలు చేరియుండుటచే డోరేగిం
పును మరియొకదారిని గొనిపోవుటకు కాంగ్రెసు నాయకులు
నిశ్చయించిరి. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి హరిప్ర
సాదమోహతాగారు దాదాభాయినారోజీగారి మనుమరాలగు
శ్రీమతి కుర్చుదబెతుగారును పోలీసుస్టేషను కడకు వెళ్లి
ప్రజలకు బోధించిన గూడ ప్రజలు వెడలిపోలేదు.

నేడు సాయంత్రము డోరేగింపును బహిరంగసభయును
జరిగిన పిమ్మట పోలీసు స్టేషనువద్ద జనసంఖ్య మరింత
అధికమైనది. ఆపును పోలీసువారు లాటేలను విసరిరి. కాని
ప్రజలలో చాలమంది అచటనే యుండిరి.

నేడు మధ్యాహ్నము పుష్పకు అమ్మినందుకు మరల 59
మంది వలంటీరులను ఆరెన్సుచేసిరి. నేడు మొత్తము 74 మందిని
ఆరెన్సుచేసిరి. నేడు ఉదయమున యెవరో పోలీసువారి పైని
రాళ్లు వేయగా పోలీసు నూపరింపెండెంబు ఆ రాళ్లను అచ
ట చేరియున్న ప్రజలకు చూపించెను. ఇది సి. ఐ. డీ ల పనియే
యని ప్రజలు తెలిసిరి. అంతలో నోడకు రాళ్లు విసరినట్లు అను
మానము కలగగా ప్రజలు వానిని పట్టుకొని కొట్టిరి. (ఆ. తె.)

గుజరాత్

సూరత్ లో ప్రతికాశాసనసభిక్తార్ము

సూరత్, ఆగస్టు 11:—వైజ్ఞానికపత్రికలు మున్నగువానిని
ప్రకటింపగూడదని నిషేధించు ఆర్డి నెన్సుకు విరుద్ధముగా
సూరత్ నుండి పోలీస్ పత్రికలు రెండు వెలువడినవి. అందొకటి
దినపత్రిక. రెండవది వారపత్రిక. దినపత్రికసంపాదకులకు
శ్రీయత జశుమానీ త్రివేదిగారిని ఆరెన్సుచేసిరి. (శ్రీ. తె.)

జైలుగురులలో తేళ్లు

లాహోరు, ఆగస్టు 12:—సర్దార్ బాచస్సింగ్ గారిని
మరికొందరు నాజవాకహింద్ సభాసభ్యులకు క్రిమినల్ లా
అమెండ్ మెంట్ చట్టముక్రింద కేసు విచారణ చేయుటకుగాను
మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట హాజరుపెట్టిరి. సింగుగారు రాజ
కీయ ప్రైవీటు జైలులో ఎక్కువ యన్యాయము జరుగుచున్న
దని చెప్పిరి. కొన్ని చపాటీలను, సెనగలను సింగుగారు తీసికొని
వచ్చి వానిని తడిద్రవదేశములో నుంచుచున్నారనియు అచ్చ
టికి వివజంతువులు వచ్చుచుండుననియు జెప్పిరి. ఒక లేబరు
గూడ వారు వెంట గొనివచ్చియుండిరి. ఒకనాడు తన్నొక
లేబరు కుప్పెననియు అక్కడకున్న వార్డరును అడియేమా కాం
చెను చూడవలసినదని సహాయముగగా అత డందుకు నితాక
రించెననియు జెప్పిరి. అందుపై వ్రాతమూలకమైన వాక్యాల్
ము దాఖలు చేయవలసినదిగా ముద్దాయి పక్షమున మేజిస్ట్రేటు
గారు కోరిరి. వెంటనే ఆయన దానిని వ్రాసియిచ్చెను. దానిని
మేజిస్ట్రేటుగారు జైలు అధికారులకు పంపి తగినయెర్పాట్లు
గావింపవలసినదని వ్రాసిరి. (ఆ. తె.)

సంయుక్తప్రాంతములు

కాన్పూరుజిల్లాలో పన్నుల ఆర్డినెన్సు

ఇప్పటికి బాకీయున్న భూమిపన్ను మొదలైనవన్నియు
పన్నుల ఆర్డి నెన్సుక్రింద బాకీలుగా
లెక్కచూడబడును

1930 సం॥ పు అక్టోబర్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆర్డి నెన్సు
ప్రకారము ప్రజలు ఇప్పటికి ప్రభుత్వమువారికి బాకీపడి
యన్న భూమిపన్ను మొదలైన మొత్తములు ఇటుపై పై
ఆర్డి నెన్సుప్రకారము ప్రభుత్వమువారికి చెందవలసినమొత్తము
లుగా లెక్కవేయబడునని సభాయుక్తులగు గవర్నరుగారు
నిర్ణయించినట్లు ప్రకటించబడినది.

సంయుక్తరాష్ట్రముల కాంగ్రెసుసంఘములవారి తీర్మానములు

అలహాబాదు, ఆగస్టు 12:—రాజ్ పు శాసనసభల
యెన్నికలను బహిష్కరింపవలయును. అ. భా. కాం. కార్య
నిర్వాహకవర్గమువారు గావించిన తీర్మానము నామోదించుచు,
జిల్లా పట్టణ కాంగ్రెసుసంఘములు అందులకు గావలసిన ప్రచా
రమునకై యేర్పాట్లు చేయవలయునని సం. రా. కాంగ్రెసు
సంఘము రోకతీర్మానము గావించిరి. విద్యార్థులు రాజకీయో
ద్యమములో చేరవలయుననియు అవసరమైనవో న్యూస్ పేర్లగు
పేకటింగు చేయవలయుననియు మరియొకతీర్మానము గావింప
బడెను.

విద్యాలయముల యధికారులు విద్యార్థుల తల్లిదండ్రుల
వద్దకును పోషకులయొద్దకును స్వయముగా వెళ్లి చెప్పియు, వారి
కుత్తరములను వ్రాసియు విద్యార్థులు ఈతీర్మానము ననుసరింప
కుండునట్లు చేయవలయునని ప్రయత్నించుచున్నారు. (ఆ. తె.)

ఎటావా మున్నగుచోట్ల కాంగ్రెసువారికి శిక్షలు

అలహాబాదు, ఆగస్టు 12:—దొమ్మి జరిపినను నేరము
క్రింద ఎటావాలో 8 మంది కాంగ్రెసువారికి చెరి మూడునెలల
విడితైదు విధింపబడెను.

పలేశాపూర్ లో ఉప్పుపట్టుకుక్రింద శ్రీయత గురుప్ర
సాద్ గారికి ఆరునెలల కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

గర్వాల్ లో గర్డీష్ వారపత్రిక సంపాదకులకు పండిత
కృపారాం మిశ్రగారికిని హరీరాంగారికిని 107 నెక్సనుక్రింద చెరి
ఆరునెలల విడితైదు విధింపబడెను.

144 నెక్సనును ధిక్కరించినందుకై శ్రీయత తాహర్
ప్రతాపసింగ్ (సత్యాగ్రహనాయకుడు) గారికి 6 నెలలును
శ్రీయత కేశానంద జోషీగారికి 3 నెలలును విడితైదు విధింప
బడెను.

శ్రీవాలంటీర్ల నరెన్సుచేసి విడిచిపెట్టుట

పోలీస్ పరిగారిని మరి 11 మంది శ్రీలను ఫిరోజా
బాదులో ఒకదేవాలయమువద్ద పేకటింగు చేసినందుకై ఆరెన్సు
చేసిరి. కాని వెంటనే ఏవరతును లేకుండగనే వారల వారిని విడి
చిపెట్టిరి. (ఆ. తె.)

మధ్యరాష్ట్రములు

నాగపురం కాంగ్రెసువలంటీర్లకు శిక్షలు
నాగపురం, ఆగస్టు 12:—వార్ కాన్స్టేబుల్ సభ్యులగు
శ్రీయత జి. డి. భవానీగారికి 4 నెలల కఠినశిక్షయును
రు 800 ల జరిమానాయును విధింపబడెను. జరిమానా యియ
కపోయినచో మరి మూడునెలలు కఠినశిక్షలో నుండవలెను.

జబీత్ అను కాంగ్రెసు ప్రచారకునికి 4 నెలల కఠి
శిక్షయును రు 200 ల జరిమానాయును విధింపబడెను. జరి
మానా యియకపోయినచో మరి రెండునెలల కఠిన శిక్ష
ననుభవించవలెను తాలేగాకలో అడవులశాసనము నల్లంఘించి
న శ్రీయత పొండురంగరావు మున్నగు 12 మంది వలంటీర్ల
పైను కేసులు బంపసంహరించుకొనబడినవి. వార్ధాలో వారిని
విడిచిపెట్టిరి. నేడు మొత్తము 48 మంది వలంటీర్లు ఆరెన్సు
యిరి. (ఆ. తె.)

ది. బి. టి. రాఘవయ్యగారు

కొచ్చిను, ఆగస్టు 12:—రెండుపేటలు సమావేశమున
మద్రాసు సంసానములకు సంబంధించిన విషయములను వివరిం
చుటకై ది. బి. రాఘవయ్యగారిని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు
నియమించిరి. ఇందులకు పేరు తిరువాన్కూరు జిల్లా అచ్చట
మంత్రిగారితో కలసి మాట్లాడిరి. నిన్నటిదినము పేరు తిరువనంత
పురమునుండి కొచ్చినుకు వచ్చిరి. కొచ్చిను దివానుగారితో
మాట్లాడి పేరు పురుకోల వెళ్లెదరు. (ఆ. తె.)

పల్నాటిమిడిలో ఖద్దరు నిషేధము

శ్రీ పల్నాటిమిడి రాజాగారి సమాధానము
హిందూ ప్రతికూల వ్రాసిన లేఖ

పల్నాటిమిడి, ఆగస్టు 9:—ఈ నెల 2వ తేదీన వెలువడిన హిందూ ప్రతికూల విశాఖపట్టణమునండి మీవిలేఖరి వ్రాసిన లేఖ ప్రకటించబడినది. నేను యీముదలమున నొకరూరలు నీటుకు ప్రతినిధిగా కాసనసభయొన్ని కలకు నిలచితినిగాని మీ విలేఖరి నా అభ్యర్థిత్యమునకు ప్రతికూలముగా ప్రచారమున రిందుట చాల చాకచక్యముతో మీకేలేఖను పంపెను. తుదకు న్యదేశబట్టలను ధరించుటకు నేను వ్యక్తిపరముగా ప్రతికూలమున నని నూచించుట యెంతమాత్రమును నిజమైన విషయముకాదు. నాసంస్థానములో నొకపరిశ్రామికపాఠశాలను నేను కొనసాగించుచున్నాను. ఈపాఠశాలలో శతపనియూను ప్రదర్శననియూను నిర్వహించుచున్నాను. నాకంటుబజారు రందిరును పైకప్పులు సంతకములనుండియును పల్నాటిమిడిలో పడుకున్నానాతో నేతనుగములపై నేయబడిన బట్టలనే కట్టుచున్నాను. తుదకా ర్యములలోగూడ మావారందరను యీబట్టలనే ధరించెదరు. కాన నేను న్యదేశ బట్టలను నిషేధించిననుట కేవలము ఊహా తీతమున విషయమేయగును. ఖద్దరు బట్టలుగూడ న్యదేశబట్టలే గాన ఆ వ్యక్తితో నెవరైన ఖద్దరును కట్టినయెడల నేనెంతమాత్రమును అభ్యంతరము చెప్పను. ప్రభుత్వముపట్ల అవిధేయతను తిరుగుబాటును ప్రకటించుట మున్నగు దురుద్దేశములతో నెవరైన ఖద్దరును కట్టునెడల రాజభక్తిని స్వాస్థ్యమును గల పొరుడనగు నేను దానిని నిరోధించుటకు కత్తికంచనలేకుండ పనిచేయుటయే నా కర్తవ్యముగను. మాఖ్యముగా చిన్న బిడ్డల కిట్టికత్తా ధనము చేయనలెడు నేను తగిన చర్యలు జరుపక తప్పదు. విద్యార్థులకు సరియైన విద్యను బోధించుట కేర్పరచబడిన ఒక గొప్ప సంస్థ నేను యజమానిని పూర్వస్థానమునకు నుంచుచు వారికి దుర్వర్తనము కలగకుండచేయుటకు సర్వాముతో ప్రయత్నముగా నాచేయుచున్నాను. నేను కొన్ని పద్ధతుల నెలబెట్టిచితిని. బయటివా ప్రాప్త హములనా నేనొక దుర్వర్తనలు చేయబడుచున్నానని నాను తలచినది. దేశీయ పరిశ్రమలు జనించుటకును వృద్ధినించుటకును నేనెంతమాత్రమును ప్రతికూలముడనాను. నేను కార్యములలో నెట్టిపనిగూడ చేయలేదు. తప్పనిసరి కలిగినందున విధేయతను రాజభక్తిని నెలకొల్పుట కత్తికంచనయును చర్యలు మాత్రమే నేను జరిపితిని. మీ విలేఖరి లేఖలోని తిక్కిన విషయములన్నియును కేవలము అపాకకల్పనములే. పల్నాటిమిడిలో జరిగిన కార్యములను గూర్చి విశాఖపట్టణమునండి ఒక విలేఖరి వ్రాయుటకు నను అదియును పని జరిగిన 20 రోజులపిమ్మట నెత్తు వ్రాయుటవలనను గూడ నతని ఉద్దేశము వెల్లడికాగలదు. ఆ లేఖలోని ప్రతి విషయమునకును దీవిడిగా ప్రత్యుత్తరమిచ్చుట అసంసర మనియే నేను తలంచెదను. (హిందు)

భారతశాసనసభ ఎన్నికలు

గోగినేని రంగనాయకులుగారు
గుంటూరు నెల్లూరుజిల్లాల నియోజకవర్గపు
అభ్యర్థిగ నిలచుట

(న్యకీయవిలేఖరి)

నెల్లూరు, ఆగస్టు 18:—నెల్లూరు గుంటూరుజిల్లాల మహమ్మదీయ నియోజకవర్గపు పక్షమున భారతశాసనసభకు గోగినేని రంగనాయకులుగారు అభ్యర్థిగ నిలచుచున్నారు. (తంతివార్త)

కొచ్చిను శాసనసభ

ప్రభుత్వమువారి ప్రథమవిజయము

కొచ్చిను, ఆగస్టు 12:—కొచ్చిను కాసనసభ నిన్నటిదినము దివానగారి అధ్యక్షతన జరిగినది. పట్టికు పక్కా డిమాండుపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. ఈ గ్రాంటును పూర్తిగ నిరాకరింపవలయునని ఎ. బి. సలేంగా రుపపాదించిరి. ఈ ఉపపాదన ముపై సమ్యక్తులు పుచ్చుకొనగా 14 మంది అనుకూలముగను 14 మంది ప్రతికూలముగను సమ్యక్తుల నొసగిరి. అధ్యక్షుడు తన కాష్టింగు వోటు నిచ్చి సలేంగా రు ఉపపాదనము వీగిపోయెనని చెప్పిరి. ఈవిధమున ఇల్లికు వెచ్చు డిమాండు అమోదింపబడినది. ఇంతవరకు అన్ని డిమాండులను సభవారు త్రోసివేచి యుండిరి. ప్రభుత్వమువారు ఈసమావేశమున విజయముగాంచుటయే మొదటిపర్యాయము. (ఆ. ప్రె.)

తిరుచునాపల్లి వైద్యశాలలో దుర్గాప్రసాదరావు, సుందరరావుగార్లు మృతినొందుట

వీరిద్దరును పైపాయిదు జ్వరమువలన మృతినొందిరి.
తిరుచునాపల్లి, ఆగస్టు 12:—తిరుచునాపల్లి చెరసాలలో శిక్ష ననుభవించుచున్న సుందరరావు, దుర్గాప్రసాదరావు గార్లు చెరసాలలో పైపాయిదు జ్వరము వచ్చుటచే వీరిద్దరిని ఈ నెల 8-వ తేదీన తిరుచునాపల్లి హెబుక్వాస్టర్స్ జనరలు హాస్పిటలుకు మార్చిరి. వీరిద్దరుకు హాస్పిటలులో మృతి నొందిరి. తిరుచునాపల్లి కాంగ్రెసు సంఘమువారు వీరిద్దరికిని అంత్యక్రియలు జరిపిరి.

200 మంది సిక్లస్సు ఖైదీలును బళ్లారికి పంపుట

ఈనెల 9 వ తేదీ కనివారమునాడు తిరుచునాపల్లి చెరసాలనుండి 200 మంది సి. క్లాసు ఖైదీలను బళ్లారి చెరసాలకు తీసికొనిపోయిరి.

ఆరుగురు వలంటీరులకు శిక్ష వేయుట

తిరుచునాపల్లి సబుడివిజనలు మేజిస్ట్రేటు యీకేసు విచారణచేసెను. పి. పి. రామకృష్ణయ్యగారు, దేవభామణి నెట్టిగార్లు చెరసాల నుండి 30 రోజుల కఠినశిక్ష విధించబడినది. నలుగురు బాలురు పాలకొట్టలో బోర్డర్స్ లు స్కూలులో రెండేసియేండ్లునుండి శిక్ష వేయబడినది. కే. ఎస్. వెంకటాచలంగారు తుమాపా కోరినందున విడుదలచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

ముసిములీగు, సర్వోత్తమనభ వాయిదా వేయుట

ముసిములీగు, ఆగస్టు 12:—భారత ముస్లిం లిగ్ట్ ఆగస్టు 15, 16 తేదీలందు జరుగవలసింది. ఆగస్టు 15నానా కోరికపైని యితరసభ్యు లందరి ఆక్షేపమున ప్రకారము వాయిదా వేయబడినదని కార్యదర్శి మాన్యుగ మున్ను యాకూబుగారు తెల్పుచున్నారు. సభ్యులు ఎన్నికల సందడివలన రాజాలకుందురు గాన ఆగ్నేయమున వాయిదా వేయబడినది. మహమ్మదీయ సర్వోత్తమ నభుగారు యిట్లే వాయిదా వేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

కృత్తిసమర్పణోత్సవసభ

నాయుడుపేట గ్రామపాస్తవ్యులను, సభ్యభాషా పాండితివినిపియును, సత్కృషిపిండును, సామంతేశ్వరి యాద్యనేక ప్రబంధనిర్మాణ దక్షులను సగు శ్రీయుత “ఉపాధి న్యునిపాతకర్మగారిచే (నార్యావృత్తములలో క్లి క్లి బ్ర) వట్టిపల్లి నరకతీరవ కాష్ట్రీగారు వ్రాసిన “అభినవపాసవ దత్త” ననుసరించి తెనిగింపబడిన “అభినవాంధ్రపాసవ దత్త” కృత్తిసమర్పణోత్సవము 10-8-30 ఆదివారమునాడు ఏతత్కృత్తి భిర్తలగు శ్రీయుత పాలయ్యారు రాఘవరెడ్డిగారిచే మహా వైభవముతో జరుపబడినది. అసందర్భమున నీపురక సందలి శ్రీమతోద్దండరామాలయమున నొక భి సమావేశమయెను. అనేకులు పారులును, పండితులును సభ నలంకరించిరి. ప్రప్రథమ మున దేవాలయమున బూజులు మొదలై నవి నిర్వర్తించబడినవి. అంతరము శ్రీయుత వేదము వేంకటకృష్ణకర్మగారు ఆగ్రా పసాధిపతులుగనుండ సభవారీచే నేక గ్రీయుగా నామోదింపబడిగా దైవప్రార్థనతో సభ ప్రారంభమయెను. అన్యతలు సభాక్షేపమును గూర్చి ముచ్చటించుచు గ్రంథమును పఠింపగోరిరి. అంతట శ్రీయుత దూలగుంట వేంకటకృష్ణయ్యగారు శ్రావ్యముగ “అభినవాంధ్రపాసవ దత్త” గ్రంథమును కాంతముగ బఠించిరి. తరువాత శ్రీయుత సభ్యవారాయణ గారు గ్రంథముపైవచ్చిన పండితాభిప్రాయములను ఒకించుచు, గ్రంథపాఠశ్రవ్యమును గూర్చియు, నేటికాలపు గవులను గూర్చియు స్పృశించుచు నుపన్యసించిరి. అంతరము కృత్తిభిర్తలగు శ్రీయుతులు రెడ్డిగారు, గ్రంథకర్తగారిని నూతన వస్త్రాదుల చేతను, కాలువలచేతను సత్కరించిన పిదప సభ్యులచే గృతి భిర్తగారు కవిగారి కొసగిన భూదానమును గూర్చిన పత్రము చదువబడియె. తదుపరి గ్రంథకర్త గారు “కృత్యుత్పత్తి పాత్య దిశములం గూర్చియు, భాషాంతరీకరణమునందలి కష్టములును లంగూర్చియు, గావ్యవిషయముం గూర్చియు నుపన్యసించిరి. అంత సభ్యులును, నేకజ్యోతిషముగ గవి యుపయోగించిన భాషా సోచిత శబ్దబాలములను, ఎంగ్లప్రాసములను బట్టులకు నెత్తిమాల్చుచు దము శుంత్యోపన్యాసమును ముగింపగనే, గ్రంథకర్తగారు శ్రీ రెడ్డిగారిని గొన్ని పద్యముల వాక్యరూపినించిరి. కడపటనధ్యక్షులును, పాఠకులును వస్త్రాదులను సభాకరించుటతోడను, సభాసత్కారములతోడను సభ ముగిసెను. (ఒకవిలేఖరి)

గుజరాతిలో సభలో మీరాబాయిగారు నుపన్యసించుట

మీరాబాయిగారు కలకత్తాలో నిచ్చిన
ఉపన్యాసములలోని ముఖ్యవిషయములు

కలకత్తా, ఆగస్టు 12:—మీరాబాయిగారు గూర్జా చారపరాయణ యగు భారతదేశపు విశేషములను యా న్నారు. ఖద్దరు అమెకు మూలమున మహాత్మా గావితు పద్ధతులు. ఈమె వారసురీజనుండి కలకత్తా లుద్దేశము గూర్చి యుపన్యసించుచున్నది. నిన్న కలకత్తాలో బహుభాషాలో అమృతలా వీధిలో 3 వ నంబరు గృహమున జరిగిన గుజరాతీలసభలో మీరాబాయిగారు ఉపన్యసించిరి. చాలమంది వర్తకులగు గుజరాతీప్రముఖు లాసభకు వచ్చిరి. బిడ్డలును యువకులును స్వర్ణమునుకూడా సభకు వచ్చిరి.

మీరాబాయిగారు తనచేతిలో నొక ఖద్దరుసంచిని పట్టుకొని అచటికివచ్చిరి. ఆమె ఒకమెల్లూద కూర్చుండెను. ఆమె తనసంచిలోనుండి ఒకతీకినీ తీసి నూలు వదులసాగెను.

“నేను గుజరాతీభాషలో గాక హిందూస్థానీభాషలో మాటలాడనన్నందులకు క్షమింపగోరెదను. హిందూస్థానీభాష భారతదేశమున సార్వభౌమిక భాష యగుట కక్షమ అవకాశము కలదుగాన మహాత్ములకు హిందూస్థానీభాషయందు దాదర మధికము. గుజరాతీ హిందూస్థానీ భాషలను రెండింటిని ఏకకాలమునందే అభ్యసించినచో కలగావులకు మనుకగాన నటుల చేయవలసి మహాత్ముడే హెచ్చరించెను.

ఖద్దరే ముఖ్య సమస్య

భారతదేశమునదియు ముఖ్యము మనుషుసభ్యు ఖద్దరు సమస్యయే. ఒక్క ఆచారముదాగాదులోనే కలకత్తా లిగ్ట్ గాబయు లును లక్షలకొలది తీకియును పనిచేయుచున్నవి. నేను గుండుగల మొదటను నొక్క కొట్ల ఒక ముగ్గురిని నొక్క కొట్లను ముగ్గురిని బట్టెను. ఈమె చెప్పెను. ఖద్దరుబట్ట ఒక ముగ్గురిని ముగ్గురిగా కావని యొక్క ఖద్దరు విస్తారముగా యువకుల చేయనిచో, న్యవేశిని ప్రాశస్త్యము పరుచుట కుత్సాహము యగును.

మిల్లులలోని సిద్ధి

ఖద్దరు పరగుపరేమము, మిల్లుబట్టలు విధియులు, నీవు నన్ను నొక బట్టల పట్టులోనికి వెళ్లితిని. అందు పాఠకులకు మెంలివాత్రిమును బాగుగా లేదు. అందులకు అంట పని చేయుచున్న కార్మికుల ఆరోగ్యము చెడిపోవును. వారు చాల వ్యాధులకు గరియగుచుండరు. అటుల గాక తమయింట్లలో రాట్టములను తేలిలను త్రొక్కుచుండువారు చాల ఆరోగ్యమును ఉత్సాహమును కలిగి యుండుదురు. ఇది కడు సులభమైన పనిగా న చిన్న బిడ్డలుగూడ చేయవచ్చును.

ఒక బట్టలమిల్లులో నెలకు 20 టన్నుల శ్రావ్య వాడుట

ఒక బట్టలమిల్లులో బట్టాను నైను కేయుటకు నెలకు 20 టన్నుల శ్రావ్యము వాడుచున్నార. ఈ కొవ్వంతయును అన్వేషించునండి నచ్చుచున్నది. ఖద్దరుకు కొవ్వ అవసరము లేదు. కొవ్వ అపరిశుద్ధము.

ఒక విచిత్రమైన విషయము

ఈరీతిగా మీరాబాయిగారు ఉపన్యసించు చుండగా తాను కూర్చుండిన మెల్లవైసెన్న బట్ట కద్దరుబట్ట కాదేమో అని ఆమెకు అనుమానము కలిగింది. వెంటనే ఆమె దానిమీద నుండి దిగిపోయెను. సభ్యు లందరును హర్షధ్వజులు గావించిరి. (ఆ. బ. ప.)

బందరు సభారినేటు కోర్టులో

I. P. 17 of 30
పిటిషనరు శ్రీడిటరు:—వడ్డమన్నాటి తుళాల్ రామయ్య.

రెస్పాండెంటు ఇఫసాల్ వెంటు:—దొంతపాటి వెంకయ్య.

వైన సమాచారముబడిన పిటిషనరు, రెస్పాండెంటు ఇఫసాల్ వెంటుగ డిక్లరుచేయుబట్టె ది 28-8-30 తేదీన పిటిషన్ దాఖలు చేసినారు. ఇందు పిటిషన్ 20-8-30 నాయుదా అయివున్నది. శ్రీడిటరు ఆక్షేపణ పన్నయెడల నుండు శిక్ష కోర్టుకు హాజరై ఆక్షేపణలను ప్య గా అగా గల విషయ ద్వారాగాని తెలియజేయవలెను. (ఆ. ప్రె.)

సానికవార్తలు

చెన్నపురియందు దీపములు వెలిగించుకాలము
గురువారము 14 వ తేదీ సాయం. 7-1 గం
కుక్రవారము 15 వ తేదీ సాయం. 7-0 గం

పి. డబ్ల్యూ. డి. పనివాడ సంఘసభ:—పి. డబ్ల్యూ. డి. పనివాడ సంఘసభ రేపు 14 వ తేదీని సాయంకాలము 4-15 గం. చాకలపేటయందలి దక్షిణామూర్తి దేవాలయపు ఆవరణయందు జరుగును. సంఘమునకు అవసరముగ కొన్ని ముఖ్యఅంశములు చర్చింపబడును. శ్రీ పి. ఆర్. కే. కర్పాపి. పి. గారు ఉపన్యసించెదరు.

రాజకీయలీగసభ:—ఈసంఘముయొజమాన్యమున నిన్న సాయంకాలము గోఖలేహాల్ నందు బహిరంగసభజరు గునని ప్రకటించబడినను ఆ హాల్లో వేరొకసభ జరుగుటచే నై సంఘమువారి సభ జరుగుటకు వీలు లేకపోయెను. ఈ సభ రేపుసాయంకాలము 6 గం|| గోకలేహాల్ నందు జరుపబడును.

రాకపోకలు:—ది|| బి|| బి. మునిస్వామినాయుడు గారు నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి. కలనల్ స్ట్రోస్కా, సర్జనజనరలుగారు నిన్నరాత్రి బళ్లారికిని, వెంకటగిరి మహారాజాగారు వెంకటగిరికిని, శ్రీ. శ్రీగారు కార్మికమిషనరు, సంతకల్లుకును, చా|| శుందరాజ్ గారు గుత్తిని వెళ్ళిరి.

మద్రాసునందలి మరణ సంఖ్య:—గత 9 వ తేదీకి అంతమైనవారములో మద్రాసునందు సంవత్సర సగటున కెయ్యింటికి 82. 2 మరణములు సంభవించెను. ఇందుకు వెనుకటి వారమున 41. 1 మరణములు సంభవించెను. పురుషులకు 12 గిరికి తగిలెను. వారిలో 6 గురు చనిపోయిరి. మలేరియావలన 1, యెంటెరికజ్వరమువలన 6, ఇతరజ్వరములవలన 36 మరణములు సంభవించెను.

చెన్నపురి సహకార కేంద్ర భూమితనఖాబ్యాంకు:—చెన్నపురి సహకార కేంద్ర భూమితనఖా బ్యాంకు యొక్క మాతనముగా ఏనుకొబడిన డిక్టేటర్ల సభ గత 11 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 8:30 గం. బ్యాంకుభవనమున కార్యనిర్వాహక వర్గము సమ్మేళనముగాను జరిగెను. ఈక్రింది కార్యనిర్వాహకులు ఎన్నుకొబడిరి. డి. బి. మోచర్ల రామచంద్రరావు గారు ఆధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొబడిరి. డి|| బి|| పి. సీతారామయ్య పంతులుగారు ఉపాధ్యక్షులుగను, శ్రీ. పి. గోపాలమినగారు కోశాధికారిగను, శ్రీయుతులు యన్. కామేశ్వరరావు, యన్. అబ్బాదురై అయ్యులుగారు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులుగను ఎన్నుకొబడిరి. సహకారసంఘముల రిజిస్ట్రార్ అధికారిత్వా కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగా నుండెదరు. బోర్డువారు పదవ కొన్ని అంశముల చర్చించిరి.

శ్రీమతి మీరాబాయిగారు చెన్నపురికి వచ్చుచుండుట

కలకత్తానుండి బయలుదేరుట
కలకత్తా, ఆగస్టు 12:—నేడు మధ్యాహ్నము మీరాబాయి (స్తేడుకన్య)గారు మదరాసుకు బయలుదేరిరి. ఆమెను పిట్టాల్లుటకు చాలమంది స్త్రీలును పురుషులును స్టేషనుకు వచ్చిరి.

చెన్నపురి శాసనసభకు

పోటీ లేక ఎన్నుకొబడిన జస్టిసుశ్రీ అభ్యర్థులు
మద్రాసు, ఆగస్టు 12:—ఈ క్రింది జస్టిసుశ్రీ అభ్యర్థులు చెన్నపురి శాసనసభకు సభ్యులుగ పోటీ లేక ఎన్నుకొబడిరి. డి. బి. బి. మునిస్వామినాయుడుగారు, జస్టిసుశ్రీ నాయకుడు (చిత్తూరు) పి. టి. రాజగోపాలం (మధురైగతర నియోజకవర్గము) చెట్టిసాడు మహారాజా, సి. యన్. రత్న సభాపతి మొదలియార్ గారు (కోయంబత్తూరు) కే. కేశవమూర్తి నాయుడుగారు (కాకినాడ) బి. బి. యం. యం. మరగప్ప చెట్టియ్యంగారు (రామ్మడు) పోచి. బి. అరియగొండగారు (నీలగిరి) జేనియర్ థామస్ గారు (కై) ప్రవనియోజకవర్గము) ఖా|| బి|| టి. యం. మాయిదూగారు (మహమ్మదీయులు) (వెంకటగిరి మహారాజా, కర్ణికోటరాజా, విద్వాత్తరం రాజాగారు భూస్వాముల నియోజకవర్గము) యన్. పి. అబ్బామరెట్టియార్ గారు (నగరత్తా) (శ్రీ. పి.)

ద్రవిడరాష్ట్రము

కల్లుదుకాణముల వేలంపాటవద్ద పికెటింగు
ఉడమల్పేట, ఆగస్టు 12:—ఒకవారముకోజాలు శిశు విధింపబడిన శ్రీయుత వెంకటరావునాచారిగారు నేడు విడుదలచేయబడిరి. ఆయనకు ప్రజలు గొప్ప స్వాగత మొసంగిరి. ఒకవారము కోజాలనుండియు శ్రీయుతులు వేలంపాటయందు, కృష్ణస్వామినాయుడు, కల్లుచెట్టియార్, వెంకటస్వామినాయుడు, కృష్ణమూర్తిగారు కల్లుదుకాణముల వేలంపాటవద్ద తీవ్రముగా పికెటింగుపాగిందిరి. ఈ యూరిలో పాటలు రేపు జరుగును. అందుచే రేపు వార్తాత్ జరుపవలయునని నిర్ణయింపబడినది. (శ్రీ. పి.)

పొల్లచీ కల్లుదుకాణముల పాటలు లాశీప్రయోగము

పొల్లచీ, ఆగస్టు 12:—కల్లుదుకాణముల వేలంపాటలు నిన్న జరుగనుండుటచే నిన్న పూర్తిగ హర్తాత్ జరుపబడెను. వేలంపాట నడిచిన తాలూకాకచ్చేరీకి బయట వేలకొలది ప్రజలు గుమికూడిరి. పోలీసువారు వారిని లాశీలతోకొట్టిరి. మొత్తముమీద 12 మంది మాత్రమే పాట దార్లు వచ్చిరి. సాయంకాలము బహిరంగసభ జరిగినది. శ్రీయుత పడివేలపిళ్లై మున్నగునా రుపన్యసించిరి. ఇచ్చట గూడ పోలీసువారు ప్రజలను లాశీలతో కొట్టిరి. (శ్రీ. పి.)

విరూప్ నగరం పికెటింగు - అరెస్టులు

విరూప్ నగర్, ఆగస్టు 12:—నిన్న సాయంకాలము నాలుగు గంటలకు శ్రీయుతులు కండస్వామినాయార్, శంకర పాండినాయార్, భావ్యంతయంగార్ గారు కల్లుదుకాణము వద్ద పికెటింగు జరిపి 144 సెక్సును స్వాంధీంచిరి. వెంటనే పోలీసువారు వచ్చి వారి నరెస్టుచేసిరి. అల్లరియేమియు జరుగలేదు. పోలీసువారు కల్లుదుకాణమును కాపాడుకొనుటకు సమాహములను చెదరగొట్టుచున్నారు (శ్రీ. పి.)

కలకత్తా కార్మికరేవను

కలకత్తా కార్మికరేవనువారు 11 వ తేదీ సాయంకాలము సమావేశమయి, సభకు ప్రేక్షకులను టిక్కెట్లుచై రానిచ్చుటకు తీర్మానించిరి. ప్రేక్షకుల రానిచ్చు యేర్పాటుజేయుటకు ప్రత్యేకముగ కొందరు ఉద్యోగులను నియమించుటకు గూడ నిశ్చయించిరి. ఇదివరకు అధ్యక్షుని యెన్నిక విషయమున సభలలో జరిగిన అల్లరి నివారించుట కిట్లు యేర్పాటు చేయబడెను. (శ్రీ. పి.)

మోదరాబాదు మునిసిపాలిటీ

మోదరాబాదు (కొండు), ఆగస్టు 12:—మునిసిపాలిటీవారు నాలుగుంటలనేపు చర్చించిపడప, నవవిధ్యాలయ మొగ్గులు మేనేజరును మునిసిపలు కౌన్సిలరు రా. బి. ప్రభదాసుగారు సంజాయిషీ చేప్పినపిదపగూడ, సదరుమొగ్గులలో జాతీయ పతాకమునెత్తిన సందర్భమున పోలీసువారు లాశీలతో కొట్టుటను, మేనేజరుగారి చర్యను ఖండించుచు తీర్మానించిరి. (శ్రీ. పి.)

కలకత్తాలో, దొంగతనము

కలకత్తా, ఆగస్టు 18:—శనివారమునాడు జరిగిన గుర్రపు పందెములు ముగిసినపిదప రేవకుబ్బు వారి కాడిసమువచ్చిన రాబడి నువారు 2 లక్షల రూపాయలు ఉక్కుపెట్టెలలోపెట్టి రిఫైల్తోషునకు బండిమీద పంపబడెను. సోమవారం తీయు సరికి పెట్టెలలో నీసముండెను. టోలుమేనేజరు జి. బి. డర్లము అనువానిని అరెస్టుచేసిరి. (శ్రీ. పి.)

ఒక సంశయము

చార్లెసు ఫీలిప్స్ బ్రాక్ దొరగారు 1857 సం||రమునఁ బ్రకటించిన తన "లెటరు వ్యాకరణము" (రెండవకూర్పు) లోని ఛండ్ ప్రకరణములో గందపద్యమునకు మహారాణములుగా నిచ్చిన వానిలో, నొక కందము "సుమితీతకము" నందలి దని యిచ్చియున్నాడు. ఆపద్యవిడి:—
"అనఘ! విను ముద్యోగి
ధనముండెం, గీర్తియుండె-దగుఁ జావొండె
ధనరంగ నిరుద్యోగి
ధనకీర్తులు లేవు చావు-తప్తము మునుతీ."
కాని, యీ పద్యము, నేఁజూచినంతవఱకు నేక ప్రతులలోఁ గానరాలేదు. మఱియు నీ పద్యమునందలి యెత్తుగడయు నిందలి మొదటి సంబుదియుఁ జూడ నిది సుమితీతకకాదనిది కాదేమోయనియు శంక గలుగుచున్నది. కావున విమర్శకాగ్రే సరు తిందలి సత్యముం దెలుపుటయకాక, యిది సుమితీతకమునందలి దైనచో, నింకను బ్రక్షిప్తములగు పద్యము లేనచి కల నేమో తెలుపఁ బ్రార్థితులు.
నేడము వేంకటకృష్ణశర్మ.

శ్రీ లీ రాష్ట్రము

అడివనల్ జిల్లామేజస్ట్రేటుగారి కొక పిస్తోలును పంపుట

మ్యాన్టీ, ఆగస్టు 12:—అడివనల్ జిల్లామేజస్ట్రేటు యఫ్. బి. పూల్ గారికి ఒక చిన్నపార్శ్వలు వచ్చినది. దానిని విప్పిచూడగా అందొక నిండు పిస్తోలును ఒక కుపాకిగుండును ఉండెను. ఒక ఉత్తముగూడ అందున్నది అదిహిందూస్తాన్ సోవల్స్ రిఫర్మిక్ ఆర్మీవారిచే వ్రాయబడినది. పూల్ గారు దీనిని విడిచిపోవలయుననియు లేనిచో విషమపరిస్థితి యేర్పడగలదనియు నందు గలదు. దత్తుభగత్ సింగుగారు ను సేవకుకొద్దు య పంపినసందర్భమున పూల్ గారికి వెనుక నొకసారిగూడ నిట్టి యుత్తరముకటి వచ్చియుండెను. (అ. పి.)

మ్యాడ్వెల్లో సోదాలు

మ్యాడ్వెల్, ఆగస్టు 12:—నేడుదయం ఎనిమిది యిండ్లను పోలీసువారు సోదాచూచిరి ఇవికాక మరినాలు గిండ్లను గూడ వారు సోదాచూచిరి. నేవనల్ మున్సియూనిసిపల్టీ ప్రొసెక్యూటరుగారు డాక్టరు షఫీక్ గారియిల్లుగూడ నిండుగలదు. అచ్చటనుండి కాంగ్రెసు బుల్లెటికాపత్రిక ఎక్కొంటు పుస్తకములను పోలీసువారు తీసికొని పోయిరి. ఆయనతో నివసించు ముగ్గురు విద్యార్థుల సామానులుగూడ సోదాచూడబడెను. మరియొక హిందూవిద్యార్థిని సోదాచూచుచుండగా అతనిదగ్గర కృపాణముకటి యుండెననియు పోలీసువారు దానిని లాగుకొని యతని నరెస్టుచేసిరినియు తెలియుచున్నది. (అ. పి.)

వాలంటీరు దళనాయకునికి శిక్ష

మ్యాడ్వెల్, ఆగస్టు 12:—వాలంటీర్ దళనాయకుడగు శ్రీయుత పారిశ్వేంద్రగారికి పోలీసువారిని తిరుగుబాటుచేయు డని ప్రాత్యహించినందుకుగాను 6 నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడెను. (అ. పి.)

శ్రీలీలో ఒక్కనాడు 54 మంది వాలంటీర్లను అరెస్టు

శ్రీలీ, ఆగస్టు 12:—రాజకీయశైలిల స్వార్థకదినము సందర్భమున బహిరంగసభ జరుగునని ప్రకటించుచుండగా జరు యత్-ఉత్-ఉలేనా వాలంటీర్లను 12 మందిని అరెస్టుచేసిరి. అందుచే కాంగ్రెసువారు మరల 12 మంది అకాలీవాలంటీర్లను పంపిరి. వీరినిగూడ పోలీసువారు రెస్టుచేసిరి.

తరువాత మరల మరుసగా విదేసిమందిగల మూడు వాలంటీర్ దళములు అరెస్టుచేయబడినవి. ఇదంతయు తెలియగానే చాన్సీచాక్ పోలీస్ స్టేషన్ వద్ద చాలమంది ప్రజలు గుడిడి ఇంతలో కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు బోవుచున్న మరల 15 మంది వాలంటీర్లగూడ అరెస్టుచేయబడిరి. ఇది నగరములో చాల అలజడి గావించెను. చాన్సీచాక్ లోని దుకాణములు కొన్ని మూసినేయబడినవి. కాని అల్లరులేమియు జరుగలేదు. ప్రజలందరూ బహిరంగసభకు వెడలి పోయిరి. (అ. పి.)

తిక్కనరపు రామిరెడ్డిగారికి 150 రూపముల జరిమాన

(న్యకీయలిఖిరి)

నెల్లూరు, ఆగస్టు 18:—15 దినములక్రింద మునిసిపలు అధ్యక్షులపనికి రాజీనామా నిచ్చిన తిక్కనరపు రామిరెడ్డిగారి పై పోలీసువారు ఉత్పవట్టును నడుసరించి కేసుతెచ్చిరి. నాలుగునెలల క్రిందట వీరు నిషేధలహమును కొనిరని ఛార్జిపెట్టబడెను. నెల్లూరు స్టేషనరీ సబ్ మాజిస్ట్రేటుగారు కేసు విచారించి వీరికి 150 రూపముల జరిమానా లేక 6 వారముల శిక్ష విధించిరి (తంతివార్త)

పుష్పముల పెంచుసంఘము:—చైసంఘముయొక్క

95 వార్షికసమావేశము రాబోవు 20 వ తేదీ బుధవారము కోజా ఉడయము 8 గం సంఘముయొక్క లోటయందు జరుగును. మద్రాసు గవర్నరుగారు యీ సభకు అధ్యక్షుత్వ వహించుటకు దయతో అంగీకరించియున్నారు (అ. పి.)

దొరకినది

2 11-8-80 తేదీని ఉడయం 11 గంటలకు తెజవాడలో బయలుదేరి నర్సారావుపేటకు మధ్యాహ్నం 2-30 గంటలకు వచ్చు ప్యాకేంజరు రైలులో ఒక బ్రంకుపెట్టె దొరకెనది. దానిని నర్సారావుపేట రైలుస్టేషనులో పట్టించిరి. కనుక ఆ బ్రంకుపెట్టె స్వంతదారు వచ్చి సరకుస్టేషనుమేష్టరుగారిని అడిగి తీసుకొన గోరుచున్నాను.
గుడివాడ పాసకాలురావు.

కర్నూలులో సారాదుకాణములవద్ద

పికెటింగు

చాలామంది వలంటీరులకు శిక్ష వేయబడుట

కర్నూలు, ఆగస్టు 11:—ఇరవీది సారాదుకాణములవద్ద పికెటింగుచేయుటకు చాలామంది వలంటీరులను చేర్చి వారిని జేరువేరు దళములుగా విభజించిరి. ఆ దళములకు జనవారములు దళము, బహుదళము, త్యాగదళము అని కేర్లు పెట్టిరి. బహుదళములోని శివరామలింగంపేళ్లు, గులామూర్తీజా, ముత్తుసామిగార్లు తిరునవమాడులో 8 వ నెంబరు సారాదుకాణమువద్ద పికెటింగుచేయగా వీరి ముగ్గురిని అరెస్టుచేసిరి.

7 వ తేదీ గురువారమునాటి సాయంకాలమున జనవారలూలు దళములోని ఏ.పి. తిలగవేలు, ఆర్. గోపాలచెట్టి, ఎం. మాణిక్యచెట్టిగార్లు రైల్వేస్టేషనువద్దనున్న సారాదుకాణమువద్ద పికెటింగుచేయగా వీరిని ముగ్గురిని అరెస్టుచేసిరి. స్టేషనరీ సబ్ డివిజన్లోని కోర్టుగా విచారణ జరిగినది. మాణిక్యచెట్టిగారికి 6 నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెను. తిలగవేలు గొడ్డగును తుమాపణ తెలిపిరి.

నిన్న 10 వ తేదీసాయంకాలమున యీరెండు సారాదుకాణములవద్దకు మరకతజా, బన్నశివ, ఎం. ఆర్. వేంకటరామచెట్టి, క. సంగంధముదలి, సి.కే. వెంకటాచలనాయకులతో కలిసిగార్లు పికెటింగు చేసినందులకు వీరి కందరికిని చెరి 6 నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెను. వీరిని పులియూరు రైల్వేస్టేషనుకు తీసికొనిపోయిరి. అటనుండి తిరుచనాపల్లి చెరసాలకు తీసికొనిపోయెదరు.

ఎం. రంగస్వామినాయుడు, కే. జెల్లండ్రిపేళ్లు, ప. అది నారాయణ, ఎస్. ఎం. శివరాస్వామి పిళ్ళగార్లు నిన్న 10 వ తేదీ సాయంకాలమున రైల్వేస్టేషనువద్దనున్న సారాదుకాణము వద్ద పికెటింగుచేసిరి. వీరినందరిని అరెస్టుచేసి నడిపించియే పోలీసుస్టేషనుకు తీసికొని వెళ్లిరి. 5000 మంది ప్రజలు వీరివంటు వెళ్ళిరి. వీరిలో శివరాస్వామిగారికి తప్ప తక్కిన ముగ్గురికిని చెరి 6 నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెను. (ఫీ. ప్రె.)

మధురలో సారాదుకాణమువద్ద

పికెటింగు చేయుట

నిన్న ముగ్గురిని అరెస్టుచేయుట

మధుర, ఆగస్టు 10:—వై.గై.నడికి ఆవలి ప్రక్కను నెల్లూరులోనున్న సారాదుకాణమువద్ద పికెటింగు చేసినందులకు నిన్నను పోలీసువారు ముగ్గురు వలంటీరులను అరెస్టుచేసిరి. (ఫీ. ప్రె.)

చెట్టినాడులో కాంగ్రెసు

ప్రచారము

144 క్రింద ఆర్డరు పంపుట

చెవకోట, ఆగస్టు 11:—చెట్టినాడులో కాంగ్రెసు ప్రచారము చేయుచున్న పి. రామస్వామిఅయ్యంగారు, నటరాజుదాసి, పక్షిరాజును, రామయ్యగార్లను 144 క్రింద ఆర్డరు వంపబడెను.

అమరావతి పురము కాంగ్రెసు వర్కరు వి. పరమశివమగారిపై పీల్ కోర్ 117 ఉపవి 74 క్రింద తేబడిన కేసులో నేడు చెవకోట డివిజను మేజిస్ట్రేటు తీర్పు చెప్పెను. మద్రాసుని రెండేండ్ల పాటు తంజావూరు జోర్ ఫస్టు మ్యూలులో ఖంవలెనని ఆజ్ఞాపించెను. (ఆ. ప్రె.)

Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd.

Head Office: Bangalore City

The Pioneer Life Office of a Premier Indian State Offering Generous Policy Contracts at the Lowest Cost.

Wanted District Agents in all unrepresented Areas.

Write for Agency terms & other particulars: **V. RANGASAMY Esq.,**

B.A.B.L., F.C.I.,

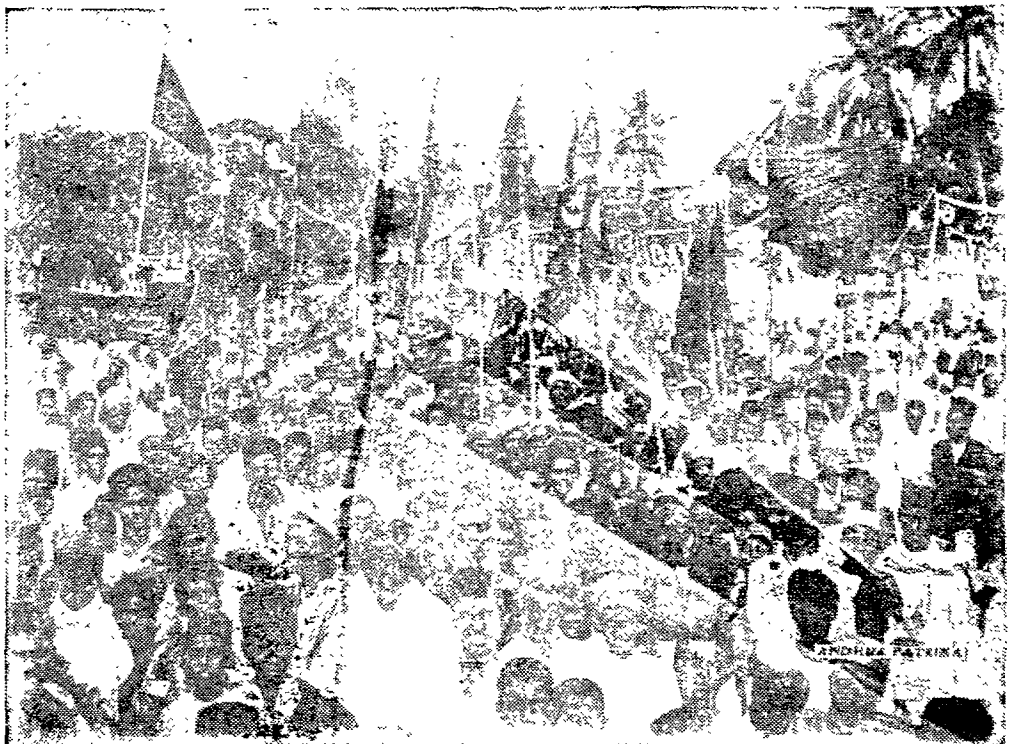
General Secretary, & Legal Adviser, Bangalore

Messrs. P. K. RAU & Sons, Ltd.

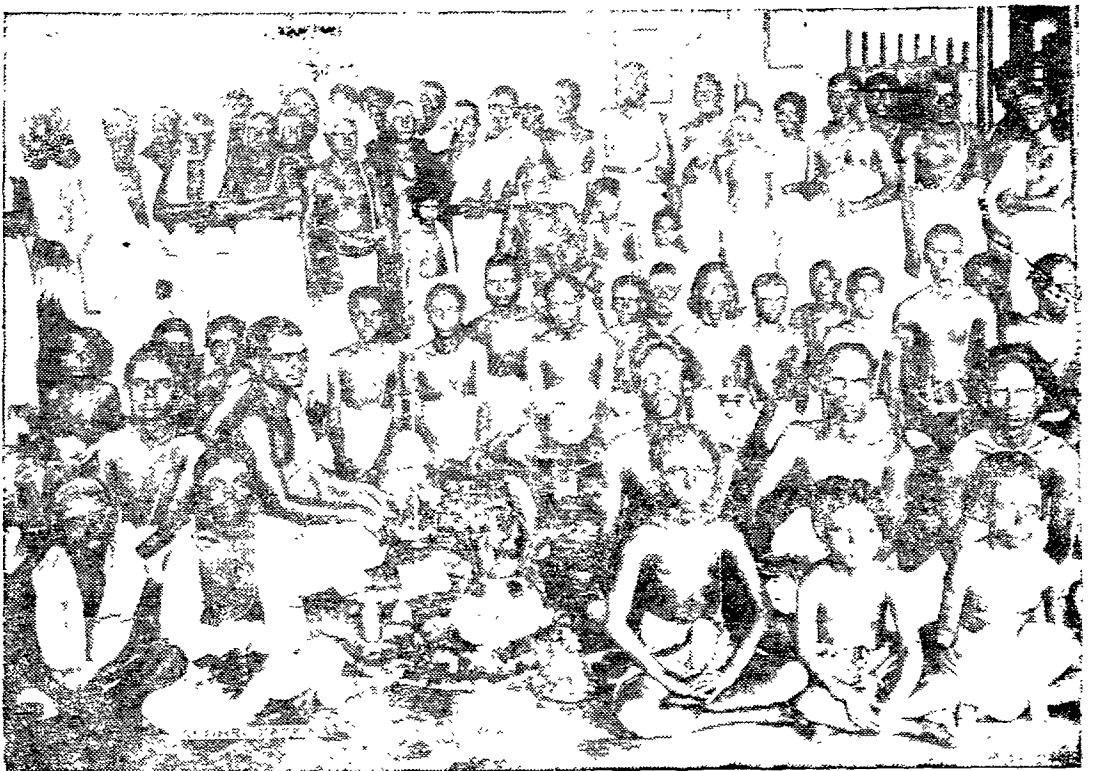
Chief Agents, Madras Presidency &c.

24, Veeraswamy Pillai St., Egmore, MADRAS

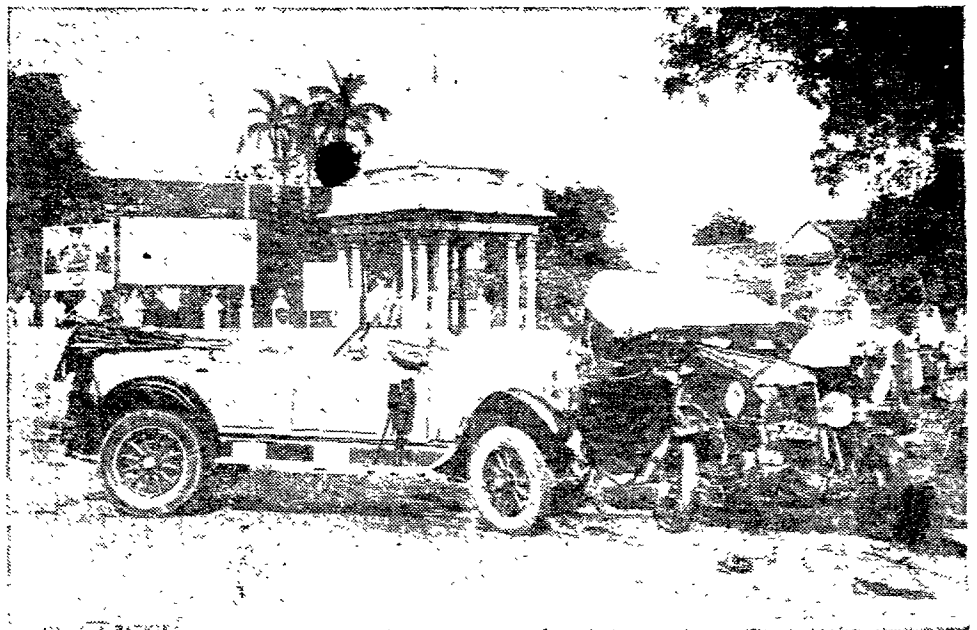
Phone:—2190

మహమ్మదు జన్మదినము:— తిరువళ్ళిక్కేణి మసీదునొద్ద మహమ్మదీయుల ఘోరేగింపు బయలుదేరుట. (ప్రె. ఫో. బీ.)

ఆవణి అవిట్రం (శ్రావణపార్వతునాడు) మదరాసు విశ్వవిద్యాలయలో ధారణమహాజననభవారు చింతాద్రి పేటలో జరిపిన సభ. (పి. ఎఫ్. ఎ.)

మోటారుప్రమాదము:—ఆదివారము ఉదయము మదరాసు మాంటూరోడునందు నీలువిగ్రహము సమీపమున ఒక యూరోపీయను మోటారుబండియు, అద్దెమోటారుబండియు డీకొనెను. రెండింటికి చాల నష్టము కలిగెను. (ప్రె. ఫో. బీ.)

బెజవాడలో ఇండ్లస్థలములు

బెజవాడ రైల్వేస్టేషనుకు అతి దాపున పూర్ణానందం పేటలో పదిపానువేల గజముల విశేష స్థలములు ప్లాట్లు అమ్మబడును. చక్కనిరోడ్డు, నీటిపంపులు, ఎలెక్ట్రిక్ టీపములు మున్నగు సకల సౌకర్యములుగలవు. త్వరపడు. గవర్నరుపేట, బెజవాడ. బచ్చు శేషయ్య, అముదాల ఫ్యాక్టరీ.

విదేశవాస్తులు

చీనాకల్లోలము

(నూరుగురు)

హ్యంగుపే, ఆగస్టు 12:—చాంగ్ నాన్ రెడ్డు పట్టణం నుండి వారు అధిమము 1000 మందిని జంపియించారు. ఇందులో 500 మంది ఇదివరకే తమిళనాడు ప్రాంతానికి వెళ్ళిపోయింది. 'రెడ్డు' తిరిగివచ్చి ఇంకొకరిని పదిలము ఎక్కువగా తమ దిని జంపుకునే మోటును భయపడతూనే ఉన్నారని కంప్లెక్స్ దయ్యముపట్టణ వారివలె భయపడతూనే ఉన్నారని తెలుసుకున్నాం. విదేశ నుండి వచ్చినవారి 60 భవములను తమలచెట్టి నా కేవలమేనన్నారు. ఇందులో ఒక భవము పాతకాల గూడ గలవు. అందు దేవతలను 8 పాతకాలను దోచుకున్నారు. పాలకేసి నీరి. అందు వైద్యులును మును సాకనముకొని చాంగ్ నాన్ ది వాయువార్త లభ్యమైనది. దీనివలన మరల పట్టణమును కమ్యూనిస్టులు పట్టుకోవడంకే మోయి భయపడుతున్నారు. కమ్యూనిస్టులు మామూలుగానుతో కొందరిని ఆ ప్రదేశమును చెట్టివచ్చిరని, జాతీయ సైనికులు ముఖ్యమగు రెడ్డి భవమును వెంటాడినపుడు, వీరు తిరుగబడిరని.

కుర్దులతిరుగబాటు

తురుష్క ప్రభుత్వమువారి చర్య

(నూరుగురు)

అంగోరా ఆగ 12:—కుర్దుల తిరుగబాటునుగూర్చి తురుష్క ప్రభుత్వమువారు స్వతంత్రముగ గట్టిచర్యను దీని కొన దలంచిరి. అరబ్బి పర్యవేక్షణనున్న కుర్దులపై దాడి వెడలు డని సలహాని నాటావించిరి. తురుష్క సేనలు సరి వాడును దాటినవి. అగ్రిదాగు నూతికి తూర్పున మంచిస్థానము నాక్రమించుకొనిరి. ఇది పెరియషియను రాష్ట్రమున నున్నది. పెరిషియా ప్రభుత్వము నెదుర్కొన్నట్లున్నది.

పెషావరు వృత్తాంతము

(వైరస్)

హ్యంగు, ఆగస్టు 12:—వీ సమయమున కెయ్యది వచ్చి నను, దానిని నిర్వహించుటకు తగినంత వైరస్ మందులులే పెషావరు నగరమునున్న ప్రజలు కలవరపడుతున్నారు. వైరస్ వలన తీసుకొన్న చర్యచేత ప్రజలు ఒకే చోటును కేంద్రీకరణ మగుటకు వీలులేకున్నది. బ్రిటిషు రాష్ట్రము నున్న వాదించిన భాగములుగా విడిపోయి నగరమునకాల సంచరించుచున్నారు. వీరిని కనుగొన్న వెంటనే అచ్చుల రక్షణార్థమును సైనికులు పారద్రోలుచున్నారు. 8 తేది రాత్రి ఈ తెగలవారు పెషావరును మట్టించి దలచిరి. ఇదివరకే జిల్లాలోనున్న పటాల ములు వేరొకవంకకు తిరుగుతుంటే నెను. నగరములో గాని సైనికులను ప్రదేశములోగాని మట్టించేదు. ఆఫ్రిడీలను చాల మంది చనిపోయిరనియు తుతగాత్రులై రనియు అనుకొను చున్నాను. సరిగా ఇంతకుండు అని చెప్ప వీలులేకున్నది. బ్రిటి షు సైన్యములో ఎవరికిని గాయములు తగలలేదు. నష్టములేదు. భారత సైనికులలో కొంచెము నష్టము గల్గెను. సింధులో తీవ్ర ముగ అయా తెగలవారు కలియబడిరి.

కుక్కారలో ఆల్ల రి ప్రారంభమైనది. కోరీ, ఆరుట్టు ప్రక్క గ్రామములకు ప్రాకెను. స్వరాజ్య వారులు ఊరేగుచుండ మహమ్మదీయ బండివానితో డికోనుట చే ఈ ఆల్లరులు గల్గెనట్లు. వీనిని అనగా మహ్మదీయబండివాని చరిత్రను కొండంతగ జెప్పటచే భయంకరముగ ఎడంతులు ప్రబలెను. దానిననుసరించి తీవ్రముగ హిందువులుమహమ్మదీయులు కలియబడి కొట్టుకొనిరి. తీవ్రముగ జెబ్బలు తగిలెను. ఇంకను పరిస్థితులు ఘర్షణలేడట. జూలైలో బాగానే యున్నదని రాష్ట్రీయాధికారు లనుచున్నారు. మద్రాసులో కాసనాధికారము తగ్గిపోయినది.

బర్మి-కాపెడ్ ప్రభువు రాత్రి బాగానే గడపెను గాని బలహీనముగ నున్నారు.

ఆర్ 100 విమానము మౌంట్లైలు కేరినది.

కనడా ప్రభుత్వమువారు ఆర్ 600 విమానమును మెచ్చునని అంతకంటే పెద్ద విమానమును నిర్మించెదరట.

మెట్రాగుబండి డికోనుటచే తగిలిన చెబ్బలచే సర్వ హాళినన్నియు నేనాని లండను ఆస్పత్రిలో చనిపోయెను.

పెనుగొండ

సహకారసభ

ది 6 ఆగస్టు 1980 సం॥ రం తేదిని తిలుగు తాలూకా పెనుగొండ గ్రామములో జిల్లావిభాగములో మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు సరసాపురం 'బు కెల్వరు టి.ఎస్. స్వామినాధన్' గారి అధిపత్యమున సహకారసభ జరిగి ప్రదముగా జరుపబడినది. ఈ సభకు తిలుగు తాలూకా తహశీలుదారు పెమ్మరాజు నారాయణమూర్తి పంతులుగారు, ఫిర్యా రినిస్ట్రు యిస్ పెక్కురు గ్రామోద్యోగియులు, రయితులు, సహకారు, పోలీసు ఇన్స్పెక్టర్ యిల్, తదితరులు కలసి సుమారు 400 మంది సభకు వచ్చియుండిరి. పెనుగొండ పి. వి. వి. రత్నంకంపెనేమేనే జరుగారు వచ్చియుండిరి. పెనుగొండ యూనియను చైరువను జవ్వాది లక్ష్మయ్య నాయుడి గారిని స్వాగతంపెన్వాయుచును వెడలినది. ఆ వెంటనే యీ సభకు అన్ని సమర్థులు గల వరాన పురం సమకల్వరు టి. ఎస్. స్వామినాధన్ గారే తగియున్నారని శ్రీయుత అయ్యగారి తిరుపతిపంతులుగారిని ప్రహజ చేయబడి పెనుగొండ పరకాళ సూర్యనారాయణగారిని వెంకం కు కాబడి సభ అంగీకార మయిన పిదప ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు లను జవ్వాది లక్ష్మయ్యగారు ప్రసిడెంటుగారి మెడలోపూజాహార మువేసిరి. ఇంతట శ్రీయుత అయ్యగారి తిరుపతిరాజుపంతులుగారు సమకల్వరుగారి నుగడంప తినినదిని చూచుచుండి వారి గౌరవాధి మైన పద్మములు వదిలిరి. తాలూకా తహశీలుదారు పెమ్మరాజు నారాయణమూర్తిగారును, పరకాళ సూర్యనారాయణ మూర్తిగారును, ఎస్. వి. రత్నంగారును మరి నలుగురు ఇతిరులు ప్రభుపరిపాలనమును పొగడుచు ఉపన్యసింపిరి. ఉపన్యాసములు యిచ్చిన వారిలో శ్రీయుత అయ్యగారి తిరు పతి రాజుగారు బ్రిటిషు పరిపాలనయొక్క సదుపాయములను వారు యిదివరకు యిండియా ప్రజలకు చేసిన మహోపకారము లను చరిత్రాచర్యముగా వ్రాసి వినిపించిరి. జను లందరు విశమత్వముగా నుండవలసినదని వక్కాణించిరి. రాజభక్తిని కను బరచుచు పద్మములను చదివి సభికుల నానందపరచిరి. ప్రసిడెం టుగారైన శ్రీ సమకల్వరుగారు కూడ అయ్యగారి తిరు పతిరాజు పంతులుగారి రాజభక్తికి మెచ్చుకొంటున్నది కూడ వారి ఉపన్యాసములో చెప్పిరి. నాయుత్తము 6 గంటలకు జాబ్బి చక్రవర్తిగారిమీద జయజయధ్వనులతో సభ ముగిసినది. ఈ సహకార సభను పెనుగొండ గ్రామములో పెట్టుటకు తిలుగు తాలూకా తహశీలుదారు మహారాజశ్రీ పెమ్మరాజు నారాయణమూర్తిగారును, శ్రీయుత అయ్యగారి తిరుపతి రాజు గారును పెనుగొండ యూనియను చైరువను జవ్వాది లక్ష్మయ్య నాయుడుగారిని ప్రోత్సహించిరి సభ జయప్రదముగా జరిగింతుటకు కారకులుగా నుండి పని నెరవేర్చిరి.

పరకాళ సూర్యనారాయణమూర్తి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

కాకినాడ, ఆగస్టు 9:—ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘములో ఇప్పటికి ఏబది మంది సభ్యులు చేరిరి.

తాత్కాలిక కార్యదర్శి,

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము, కాకినాడ.

భట్లపెనుమట్టు, (దివితాలూకా)

7 ఆగస్టు 1980:—మా గ్రామములో 1-8-1980 తారీఖు మొదలు 6-8-1980 తారీఖు ఆఖరువరకు ఆరోగ్య వారపు టుత్సవము జరుపబడెను.

బాబరు జెండాలో గ్రామమంతయు ఊరేగిరి. అంటు వ్యాధులు, గ్రామభ్రష్టశరీరవ్యాధులను మొదలగు విషయ ములను గురించి బాబరు పాతకాలోపాధ్యాయులచే బహిరంగో పన్యాసము లి య్య బ డె ను. 6-8-80 తారీఖున బాలబాలి కలకు బహుమతులును, మితాయియును పంచిపెట్టబడినవి.

భట్లపెనుమట్టు సీతారామశర్మ.

పి కెటింగు అరెస్టులు

నాగపురం, ఆగస్టు 12:—నేటి మధ్యాహ్నమువరకును జిల్లా దుకాణములపద్ద పి కెటింగు జరిపినందుకుగాను 31 మంది వాలంటీర్లు అరెస్టుచేయబడిరి. ఇదివరలో అరెస్టుయిన వాలం టీర్లకు చేరి అరునెలల కఠినశిక్ష విధింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు

లాహోరు జామీనుకేసు

లాహోరు, ఆగస్టు 12:—శ్రీయుత హరిమోహన్ చట్టర్జీ (ప్రతికా సంపాదకుడు) మహమ్మద్ షాఫీ (వాలంటీర్ నాయకుడు) గార్లపై తేబడిన జామీను కేసులో తీర్పు నేడు చెప్పబడినది. చేరి పదివేల రూపాయల జామీను చెల్లింపవలయు ననియు, ఆ మొత్తమునకే మరి రెండు బాండ్లనుగూడ. వ్రాసి యీయవలయుననియు, తేకపోయినచో వారు చెరియొక యేడాది కఠినశిక్ష ననభవింపవలయునని మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పు లో గలదు. (ఆ. ప్రె.)

మణిబెను పటేలుగారు

మున్నగు ప్రీలను గూడ

వదలివేయుట

ఎవరో యొకరు వీరి జాల్మానాలను గూడ చెల్లింతుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 12:—

శ్రీమతులు మణిబెను పటేలు, రత్నాబెను, హరూం కౌర, అమృతకౌరగార్లు నలుగురికిని గూడ పండిత మదన మోహనమాలవ్యాగారితోపాటు చేరి 110 రూపాయలు జాల్మా నాయును చెల్లింపనిచో 15 కోట్ల విడి ఖైదును విధింపబడెను. మాలవ్యాగారును యీ నలుగురు సోదరీమణులును గూడ జాల్మానాను చెల్లింతుటకు నిరాకరించి చెరసాలకు పోయిరి. పిమ్మట నెహరో మాలవ్యాగారి జాల్మానా చెల్లింపనినందున మాల వ్యాగారిని విడుదల చేసిరి.

ఒక గుజరాతీ హిందూ ఆనామకుడుగు బనియా నేడు ఉదయమున యీనలుగురు శ్రీలపతులనును జాల్మానా చెల్లింతు టకు రాజధానిమేజిస్ట్రేటు కోర్టుకు వెళ్లి 400 రూపాయలను చెల్లింపెను. నీపేరేమని అడుగుగా నతడు తెలుపలేదు. ఒక శ్రేయోభిలాషి చెల్లింపెననియే రేసిదులోగూడ వ్రాయబడెను. వెంటనే వీరిని నలుగురిని నేడు ఆర్ధరహితు చెరసాలనుండి విడుదలచేసిరి. (ఆ. ప్రె. స్పె.)

పటేల్ కమిటీ నివేదిక

నేడు వెలువడును

అలహాబాదు, ఆగస్టు 12:—కాంగ్రెస్ పెషావరు విచారణసంఘకార్యదర్శి శ్రీయుత ఆర్. యస్. పండిట్ గారు ఇల్లు తెలియజేయుచున్నారు.

“పెషావరు విచారణసంఘమువారి నివేదిక రేపు (18 వ తేదీనాడు) వెలువడును. దానితో బాటుగ లిఖితరూపకమైన సాక్ష్యమును వాగ్రూపకమైన సాక్ష్యమునుగూడ ప్రకటింపబడును. గవర్న మెంటువారి ప్రకటనలను నులేమన్ కమిటీ వారియొడట వచ్చిన సాక్ష్యములనుగూర్చి ప్రతికలలో వెలువడిన రిపోర్టులు గూడ ప్రకటింపబడును. అలహాబాదు స్వరాజ్య భవనములోని కాంగ్రెసుసంఘకార్యాలయములో నివేదిక ప్రతులు అమృతమునకు దొరకును. ఒక్కొక్క ప్రతివల ఒకరూపాయి” (ఆ. ప్రె.)

పెక్కుజిల్లాలందు ఈ ప్రయత్నములు మనసార జరుగుటలేదు. ప్రయత్నించియు వెంటనే మానుకొనుచున్నారు.

రేపుదయము 10 గంటలకు మాంట్లైలునుండి ఆర్ 100 విమానము ఇంగ్లాండుకు బయలుదేరును.

కోబ్రావలన సుఖపుగ మీ పాదరక్షలు

ప్రకాశముగ నుండగలవు.

కొలదిప ర్యాయములు కోబ్రా తో తుడిచిన మీ పాదరక్షలు కాంతిగ నుండును. దినమంతయు కూడ ఇట్టికాంతియే యుండును. కోబ్రా చర్యమును పగలనీయక, మెత్తగ నుంచగలరు. కోబ్రా చేయన జ్ఞప్తి యుంచుకొనుడు.

మీ ధనమును గాపాడును

నలుపు, గోధుమపచ్చ, చార్కోటాక్ (వైయిస్) రంగులో నుండును. ఏజంట్లు—

విల్సన్ అండు కో., మద్రాస్.

7 632-218

పత్రికాంజులు

పత్రికాంజులు విస్తారముగా కావలెననియు ప్రజాసౌకర్యము పత్రికాముఖమున ప్రకటించవలెననియు కోరియున్నాము. మా పత్రిక స్థానమునందు ఎల్లప్పుడును చేరాలముల మీదటియబడిన శ్రేష్ఠమైన పత్రికాంజులు సమృద్ధిగా తయారుగా నుండును ధర కంటకూడ డెలివరీ ఫుట్టి 1 రూ 14 ల వంతున యిచ్చుచున్నామా. సింగపూరుకొండ స్టేషనుకు చేర ఫుట్టి 1 రూ 2-18-0 లు ఖర్చులగును. పత్రికాంజులనేగాక దూది నాణ్యమైన ఏనుగు కడుపు కడుక్కడిండ్లు రాబువుచెవులు వగైరాలు స్వంతముగా వడుకుకొనువారికిని వ్యాపారులకును కూడ విరివిగా సప్లయ చేయగలము. ఎలయువారు తమ ఆర్డరుతో పూర్తి చిరునామా, స్టేషను తెలుపుచు కొంత అడ్వాన్సును పంపుచు యాదిరవ చిరునామాకు వ్రాయ కోరెదము.

ఆంధ్ర సరసిహం

మేనేజరు: ఆఫీసు భారత చరఖాసంఘం, ఆంధ్రకాళి, కందుకూరు, నెల్లూరుజిల్లా.

* * * *

9-8-80 తేదీ ఆంధ్రపత్రికలో పత్రికాంజులు సప్లయచేయగలవారు మీకు తెలియపర్చవలెనని వ్రాసినారు. మీకు కావలసిన గింజులు ఇచ్చటనుండి సప్లయ చేయగలము. పశ్చిమగోదావరి వేలివెన్నుగ్రామములో పత్రికాంజులు విరివిగా దొరకును. కాబట్టి కావలసినవారికి ఖరీదుకుగాని కమిషనుకు గాని సప్లయ చేయగలము.

జయవరపు శ్రీరామమూర్తి కమిషను ముచ్చెంటు. వేలివెన్ను,

పశ్చిమగోదావరి, నిడదవోలు పోస్టు.

* * * *

1980 సం॥రం ఆగష్టునెల 8వ తేదీ ఆంధ్రపత్రిక 17 వ పేజీలో తిరుత్తణికి సమీపమున నుండు బుచ్చినాయుడి కండ్రిగి శ్రీయుత సాయబుసేని వెంకటేశ్వర్లుగారు వ్రాసిన లేఖను చూచితిని. నేనిటీవల నాలుగు బొరుసలు కంబోడియా మొదలీడు ప్రతిని ఖర్చు ఉత్పత్తికిగాను తీసినాను. నుమారు 8 బొరుసల విత్తనములను కావలసినవారలకు సప్లయ చేయగలను. ధర పేజీ 1కి రూ 0-8-0. కావలసినవారు నాకు వ్రాసిన యెడల నేను సప్లయ చేయగలవాడను.

కలకడ } సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠి,
10-8-80 } గౌరవ కార్యనియంత, చిత్తూరుజిల్లా ఖర్చు ఉత్పత్తి సంఘము.

* * * *

తూర్పుగోదావరిజిల్లా పెద్దాపురం తాలూకాలో రంగంపేట, వడివీలేరు మురారి వగయిరా గ్రామములలో దొరకును. ధర మ. 1కి రూ. 0-12-0లు ఉండును. య 1కి 6 పీసెలలు పట్టును. దూరములయిన రయితులు రాకపోకల న్యయప్రయాసలకు భయపడువారు యాదినవ అడ్రస్సుకు వ్రాసినచో సప్లయ చేసెదము. యంతా యితర వివరములు తెలిసికొన గోరువారు రయితుపత్రిక ఆఫీసు, రాజసండ్రివారికి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

జం. వీరన్న చౌదరి,

రయితు పత్రికాఫీసు, రాజసండ్రి.

* * * *

ది 8-8-80 తేదీ ఆంధ్ర దినపత్రికయందు ప్రతినిధులు దొరకునో పెద్దయని తిరుతివా రొకరు ప్రశ్నించినారు. ప్రతినిధులు మానగ్ల యెనిమిదిఫుట్టులు వున్నవి. ఈ సంవత్సరము వండిన ప్రతినిధుల తీసుబడినవి. విత్తనములకొరకే శుభ్రముగాను ప్రశస్తమైనవిన్ని తీయించి బాగ్రతచేసినాము. 960 కులములు గల మణుగుల 20 అయినచో ఒకఫుట్టి అగును. అట్టి ఫుట్టి ఒక్కటికి ఇచ్చట వినుదలఖరీదు యిరువదిరూపాయలు. ఫుట్టుడు విత్తులున్న 5 బస్తాలలో పట్టును. కాబీబస్తా 1-కి రూ. 0-6-0 చొ॥న ఖరీదువున్నది. ఇచ్చటకు 16 మైళ్లలో నిడదవోలు అనే రైలుస్టేషనుగలదు. అది మద్రాసుకుంచి కలకత్తాకు వెళ్లు రైలు మార్గములో మద్రాసుకు నుమారు 850 మైళ్లదూరమునవున్నది. ఈగ్రామముంచి స్టేషనుకు చేరుటకుండి అద్దెబడి 1 కి రూ 8-8-0 లు పుచ్చుకొందురు. బండిబాడ 12 బస్తాలపరుకు వెళ్లగలదు. అంతకుతక్కువ అయినను అద్దె పూర్తిగానే తీసికొందురు. వై చాట్టియ, ఇచ్చట వినుదలఖరీదుచేర్చి, నిడదవోలు రైలుస్టేషనుకు సరుకును మేముపూర్తిచగలము. అవుపరమైనవారు ఆర్డర్లను పంపకోరెదము.

పాలకోడేటి వెంకటనరసింహము.

దేవరపల్లి, కొత్తూరుద్వారా,

11-8-1930. పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.

WINCHESTER TRADE MARK

పొగలేక మధ్యనుండి కాల్చుదగిన తోటాలు

పూర్వకాలము విన్ చెస్టర్ వాటితో సరిగాకాల్చుతగి దీర్ఘ కాలమున్న గలిగియున్నవి. ప్రత్యేకముగ మాచేతయారుచేయబడిన లోహముల కలియకవలన కుపాకికి ప్రస్తుతపట్టుట గాని లేక రంగ్రములు పడుటగాని జరుగదు. దీనివలన ప్రతిదినము కుండ్రపరుచుట యనెడు శ్రమతప్పిపోయి, కాల్చుటయందు సరిగా వనిచేయగలదు

విన్ చెస్టర్ రిపీటింగ్ ఆరమ్స్ కంపెనీ, న్యూ హావెస్, కాన్, యూ. ఎస్. ఏ.

H. 3

{ సర్వకాలములందును విన్ చెస్టర్ల మందుసామానులను విన్ చెస్టర్ల ఆయుధములతో నుపయోగించును. ఇవి యొకదానికొకరకొకటి చేయబడినవి. }

శరభవరం

9-8-80 తేదీ మధ్యాహ్నము గం 3 కు పెద్దాపురం తాలూకా, ప్రతిపాడు సబ్ తాలూకా శరభవరం గ్రామములో శరభవరం మొఖాసాదారు ముల్ల రాల్ రాల్ శ్రీ సింహాద్రి చంద్రయ్య దొరగారి అధ్యక్షతక్రింద పీఠిజ్ఞపాత్రి మీటింసు జను ప్రదముగా జరిగినది. అందుకు నుమారు 800 జనులు విచ్చేసిరి. సదరు సభకు శ్రీ ప్రతిపాడు డిప్యూటీ కమిషనరీగారుకూ, గజ్జవలూడి, చింతలూరు, వాకపల్లి, వెంకటనగరం మొఖాసాదారులు కూడ దయచేసిరి. అందు ముల్ల రాల్ రాల్ వై. యస్. రామయ్యనాయుడుగారు, ముల్ల రాల్ రాల్ దాక్షర వై. యస్. వారాయారావుగారు, ముల్ల రాల్ రాల్ ఎ. సుబ్బారావుగారు, ముల్ల రాల్ రాల్ బి. నూర్యనారాయణ గారు ఇంకను మరికొందరు సహాయరాకరణోద్యమము దేశమునకు శ్రేయకరముకావని స్పష్టపరచుచు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునలని లాభములు ఎక్కుగా పండిత పానురుకు తెలియునట్లు ముచ్చటించిరి. సభ బార్డి చక్రవర్తికి తెచ్చి, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు జయ అను జయజయధ్వనములతో కరతాలములతో మిక్కిలి జయప్రదముగా ముగిసినది.

దం శ్రీ సింహాద్రి చంద్రయ్య దొరగారు, పెసి డెంటు

భారత శాసనసభ

పోటీ లేకుండ ఎన్నుకొనబడినవారు కలకత్తా, ఆగష్టు 12:—నిన్న ప్రకటించినవారు గాక యాదిగవనారు గూడ భారత శాసనసభకు పోటీలేకుండ ఎన్నుకొనబడిన:—కె. సి. నియోగిగారు, వీరికి పోటీగా నిలిచినవారు నేడు విరమించిరి. ఆరునాడు దత్తుగారు, టి. ఆర్. పూకనుగారు, అబ్దుల్ మజిదు చౌదరిగారు (ఆ. ప్రె.) నాగపూరు ఆగష్టు 12:— సర్ పారిసింగుగౌరుగారు భారత శాసనసభకు మధ్యరాష్ట్రముల హిందీ దివిజనుండి పోటీలేకుండ ఎన్నుకొనబడిరి. రెండవసానమునకు హాల్యాయిగారు (రొట్టెలవ రైతుడు) ఎన్నుకొనబడిన. ప్రత్యక్షుల నామినేషనుకాగితములు రద్దవుటచే నాగపూరు దివిజనుండి ఎంపీకి రా. బి. ఎస్. ఆర్. పండిటుగారు (చారిస్తరు) పోటీలేకుండ ఎన్నుకొనబడిరి. మహమ్మదీయసానమునకు అబ్దుల్ కాదరు గారి నామినేషను కాగితము నిరాకరించబ డెను. ఖా. బి. వల య తుల్లా గారు, మువులాఖా ఎ, వాటిగుగారు పోటీలేయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

సర్ ఇబ్రహీం రహింతుల్లాగారు

బెంగా, ఆగష్టు:—బొంబాయి రాష్ట్రములోని టక్లి దివిజను మహమ్మదీయ నియోజకవర్గమునుండి భారత శాసనసభకు గల ఒక స్థానమునకు విరుగుడు పోటీలేయుచుండి, వాటిలో న్యాయ నేమ ఉపసంహరించుకొనుటచే సర్ ఇబ్రహీం రహింతుల్లా గారు ఎన్నుకొనబడినట్లు ప్రకటించబడినది. (ఆ. ప్రె.)

ప్రశ్న

భీమవ్యక్తున సరించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయ కోరెదము. 1-0-0, ప్ర ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0, ప్రశ్న ప్రశ్న కాలమును తెలుపవలెను. సి. సి. 0-4-0 అవును. గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి, P. O.

WANTED

15 Dy. Supervisors in Madras on a salary of Rs. 100-110-10-250 p.m. Applicants must have a genuine love for country-life and be able to purchase 30 shares of Rs. 10/- each of the company of which Rs. 151/- is payable before appointment. From those unwilling to purchase shares a security of Rs. 1000/- is also accepted. Apply with an anna stamp.

ALL-INDIA FISHERY & POULTRY Ltd., 20-A, Gopal Box Lane, Calcutta.

మద్రాసు మార్కెట్టు రిపోర్టు

(13-7-1930)

"స్వదేశీ మిల్లునూలు ధరలు"

40 నెం॥ నూలు (5 పౌనుల కట్ట) మధుర మిల్లు	రూ 4-2-0
" " " టి. ప్రేమ్ మిల్లు	రూ 4-2-0
" " " లాయల్ మిల్లు	రూ 4-2-0
80 నెం॥ నూలు (5 పౌనుల కట్ట) మధుర మిల్లు	రూ 8-10-0
" " " లాయల్ మిల్లు	రూ 8- 9-0
" " " మిర్యాల మిల్లు	రూ 8- 9-0
20 1/2 నెం॥ నూలు (10 పౌనుల కట్ట) మధుర మిల్లు	రూ 5-14-0
20 నెం॥ నూలు (10 పౌనుల కట్ట) మధుర మిల్లు	రూ 5-14-0
" " " బకింగ్ హం, కర్మాటిక్ మిల్లు	రూ 6-1-0
" " " టి. ప్రేమ్ మిల్లు	రూ 5-12-0
" " " లాయల్ మిల్లు	రూ 5-14-0
" " " గోకాక్ మిల్లు	రూ 5- 4-0

ఇత్తడి, రాగి రేకుల ధరలు

ఇత్తడి రేకులు (బారవ 1-కి) "డిబ్ మాన్"	రూ 205-0-0
" " " క్లాసర్"	రూ 208-0-0
రాగి రేకులు (బారవ 1-కి)	రూ 265-0-0

సిమెంటు ధరలు

గిలింగుహం ("చెయ్యి" బ్రాండు) పీపా 1-కి	రూ 10-10-0
" " " బస్తా 1-కి	రూ 8-2-0
ఇటాలియన్ ("సలొనాటవర్" బ్రాండు) పీపా 1-కి	రూ 9-4-0
" " " బస్తా 1-కి	రూ 2-6-0
జేనిమ్ (జి. కే.) బ్రాండు) పీపా 1-కి	రూ 9-6-0

చక్కెర ధరలు

కావా చక్కెర (రెడీరేటు) బస్తా 1-కి	రూ 24-0-0
" (ఫార్వర్డ్ రేటు) " ఆగస్టు	రూ 28-14-0
" సెప్టెంబరు	రూ 28-14-0

వేరుశనగనూనె ధరలు

"ఎక్స్ ప్లెయిర్" (1-వ రకము) బారవ 1-కి	రూ 80-0-0
" " (2-వ రకము) " "	రూ 78-0-0
"గానూ" " " "	రూ 92-0-0
అముదము (మిల్ డెలివరీ) " "	రూ 94-0-0 టూ 96 0 0

వదును చేసిన తొల్ల ధరలు

అవుతోలు (8-8 1/2) అవ్ కంట్రిన్	రూ 0-10-0 టూ 0-10-6
" " (తేలిక) " "	రూ 0-12-0 టూ 0-12-9
" " (8-8 1/2) టెంగురూరు	రూ 0-10-0 టూ 0-10-6
" " (7-7 1/2) " "	రూ 0-10-9 టూ 0-11-8
" " (తేలిక) " "	రూ 0-12-8 టూ 0-13-8
" " (8-8 1/2) బెజవాడ	రూ 0-10-8 టూ 0-10-9
" " (6 1/2-7) " "	రూ 0-11-0 టూ 0-11-6
" " (7-7 1/2) విజయనగరం	రూ 0-10-9 టూ 0-11-8
" " (6-6 1/2) " "	రూ 0-11-8 టూ 0-11-9
" " (7-7 1/2) ఏలూరు	రూ 0-11-8 టూ 0-11-9
" " (5-5 1/2) " "	రూ 0-12-8 టూ 0-13-0
గోదోలు	రూ 0-8-0 టూ 0-9-0
గోదూడతోలు	రూ 0-13-0 టూ 0-13-6
అవుమాడతోలు	రూ 1-4-0 టూ 1-5-0

వేరుశనగపప్పు ధరలు

మిక్స్ రకము (క్రాంచి బారవ 1-కి)	రూ 88-0-0
పూర్ణ రకము " "	రూ 88-0-0

వెండిబంగారముల ధరలు

సవరణ 1-కి (ట్రాఫర్) " "	రూ 18-9-4
" " (బిల్ల రఫర్) " "	రూ 18-9-6
బంగారము కులం 1-కి (ఇంగ్లీషు బార్) " "	రూ 21-12-0
" " (మింటు బార్) " "	రూ 21-8-0
వెండి 100 కులముల బార్ 1-కి	రూ 47-8-0
" " కులం 1-కి	* 0 8-0

మదన లీలా ఫోటో

64 యందమైన బాలికలు సంతుల యొక్క బరిజనల్ స్టేజి ఫోటోలు ఆల్బమ్ 1 కి వెల రూ 5, 3 ఫోటోస్ ఫోటోస్టాక్, వేమర్, మద్రాసు.

రాజమండ్రి

(స్వకీయ విలేఖరి)

రాజమండ్రి, ఆగస్టు 10:

ఈనెల 6 వ తేదీని కజినీసతిగారు కాకినాడనుండి కట్టెలు ముచ్చి మధ్యస్థము 8 గంటలకు హిందూసమాజములో రజమండ్రి ప్రాంతంలో స్వదేశీ యుద్ధమును గూర్చియు మఖ్యముగా శిబిరమునుండియు, బాల్యవివాహములపై ప్రతిపక్షము గలుగుచున్న నష్టములను గురించియు విపులముగా సుపన్యసిందిరి. ప్రత్యేక శిబిరములలో చాలకృషి చేయగలరని, ప్రత్యేక యుద్ధములలో కృషిచేసినయెడల విదేశీవస్తువుల బహిష్కరణోద్యమము పూర్తిగా జయమొందునని చెప్పిరి.

ఆ తేదీనే కజినీ సతిగారు గవర్నమెంటు ఆర్డరు కేజి విద్యార్థులకు జీవితపరమాధిని గురించి యుపన్యసిందిరి.

వహమ్యును-జన్మదినము

వహమ్యును జన్మదినము ఈ పురముందు ఈనెల 8 వ తేదీని ఉత్సాహముగా జరుపబడెను. ఆ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు మ్యూజియములో పోలీసు డిప్యూటీ మాజిం టెం డెంటుగారి ఆధిపత్యము క్రింద బహిరంగరీతి జరిగెను. ఆ సభలో వహమ్యును గురించియు ఆయనయొక్క సిద్ధాంతముల గురించి పలువురు రుపన్యసిందిరి.

మద్రాసు శాసనసభ యెన్నికలు

9 వ సెప్టెంబరు తేదీని జరుగబోవు యెన్నికలలో ఈ జిల్లానుండి మద్రాసు శాసనసభకు యెన్నికొనవలసిన రెండు స్థానములకు వల్లూరు జిల్లాకు పోటీచేయుచున్నారు. దామెర నరసింహస్వామి గారున్న అద్దేపల్లి పోటీకొందుగాకన్నూ రావుబాద్దర్ పోకల-గోవిందరావు నాయుడుగారున్న జస్తి నుపతుమయొక్క అద్దేపల్లి. రంధి అప్పలస్వామిగారు స్వతంత్ర పక్ష అభ్యర్థిగా పోటీచేయుచున్నారు. స్వతంత్ర పక్ష అభ్యర్థులుగా నామినేషనులు దాఖలుచేసిన చల్లా నుబ్బారాయుడు, సత్తిరామన్న గార్లు తమ అభ్యర్థిత్వమును ఉపసంహరించుకొనిరి. ఈ అభ్యర్థులందరూ గట్టిగా కృషిచేయుచున్నారు. కాంగ్రెస్ పక్షమువారు ఈ ఎన్నికలలో పాల్గొనుటలేదు. రంధి అప్పలస్వామిగారికి కొందరు జాతీయవాదులు సహాయముచేయుచున్నారు.

144 సెక్షను నిషేధపు టుత్తరువు

10-6-1930నా తేదీని తూర్పుగోదావరిజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారిచే పాఠ్యముచేయబడిన నిషేధపు టుత్తరువు మద్రాసు గవర్నమెంటువారిచే 10-8-1930 తేదీ మొదలుకొని మూడు మాసములవరకు అమలులో ఉండుట్లు పాఠ్యముచేయబడిన ఆర్డరు నిన్నటిదిన్నయ 9-8-1930 నా తేదీని ఈపురముం దేశికవారికి విదా అమలు జరుపబడెను.

హిందూసమాజము

పండిత మాలవ్యా గారినిన్ని, వల్ల భాయి పక్షేలుగారి నిన్ని అరెస్టుచేసినందులకు హిందూసమాజము ఈ నెల 4-వ తేదీని

దిని మూయబడెను. రాజకీయములలో హిందూసమాజము పాల్గొనరాదు గనుక ఈవిధముగా మూయుటనుంచి గాదని కొందరు సభ్యులు తమ యభిప్రాయము తెలియచేయుగా హిందూసమాజ కార్యనిర్వాహకసర్గమువారు ఈరోజునమాత్రేమై ఇకముందు హిందూసమాజము రాజకీయవిషయములలో ఎన్నడు మూయకూడదని తీర్మానము చేసిరి.

కృతినమర్చునమోత్సవము-కడప

బ్రహ్మశ్రీయంత కావ్యస్మృతిశీర్ష జనమంచి శేషాద్రి శర్మగారిచే రచియింపబడిన బ్రహ్మపురాణ, శ్రీ కృష్ణావతార తత్త్వముల కృతినమర్చునమోత్సవము స్వస్తి శ్రీ ప్రమాద నామసంవత్సర శ్రావణ బహుళ 8, 9, 10 యందు (17-18 ఆగస్టు 1930) కడప పురంబున జరపబడును.

శ్రీ బ్రహ్మపురాణ కృతినమర్చునమో, కవిసారస్వతము విరుదాంకితులను స్వర్ణాభిషేకమును బొంది శ్రీ కృష్ణభారతాది కథాధిక గ్రంథకర్తలును నగు బ్రహ్మశ్రీ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిలుగారి యగ్రాసనాధిపత్యమునను.

శ్రీకృష్ణావతార తత్త్వకృతినమర్చునమో సరసకవులయి, పారిజాతాపహరణ కావ్యమునకు బరిమళోల్లాసమును వాఖ్యానమును రచియించిన బ్రహ్మశ్రీ నాగపూడి కుమ్యస్వామయ్య వి. ఏ. గారి యగ్రాసనాధిపత్యమునను జరుగగలవు.

కామారు శ్రీనివాసరావు, విరూరు పిచ్చయ్య, కే. గుండూరావు, వి. పి. దేవరాజులనాయుడు, పుల్లగూర శేషయ్య శ్రేష్ఠి, కే. లక్ష్మణరావు, భోగనాథం వేంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్ఠి, పత్తి రాఘవయ్య శ్రేష్ఠి, ఆర్కాటు పరకురామరావు * * * * *

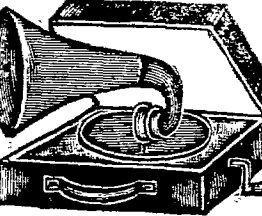
కార్యక్రమము

శ్రావణ కృష్ణ అష్టమి (17-8-1930) ఉదయము 7 గంటలకు దేవునికడపలో శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి సన్నిధానమ్యు గృతిద్వయ సమర్పణము.

సాయంత్రము 8 గంటలకు పురసాధమున బహిరంగ సభ శ్రావణ కృష్ణ నవమి (18-8-30) ఉదయము 7 గంటలకు పురసాధమున బహిరంగ సభ. పండితగోష్ఠి. మధ్యాహ్నము లీదలకు అన్నప్రదానము. శ్రీ శ్రీ శ్రీ.

ట్రావెలింగ్ ఫోనగ్రాఫ్ వెటై

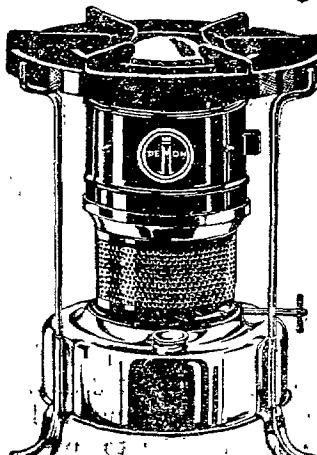
బీదవారం, ధనవంతులు సహితము కొనదగిన స్వల్ప ధర. మీకు సంగీతము యందు కుతూహలము గలుగును. రెండువైపులను పాడగలిగిన స్టేటు ఒకటి, ఒక నూడులడబ్బా, హోర్స్ మొదలగు యావత్తు సామానులతో గ్రామఫోన్ వెటై యొక్కటికి ధర 5-12-0 పోస్టుకర్చులు ప్రత్యేకము. మహారాజపురకళాళయ, 18 లీటు, సాకార్ పేట మద్రాసు.

డి ట్ మార్కు

డె మన్

అద్భుతమైన వంట కుపయోగపడు "స్టవ్"

సామాన్య కిరణనాయిలు అవిరిగా మారి, స్వచ్ఛమైన ఉదారంగుల మంటలు ఎక్కువ వేడికొనుండును. ఈ వెచ్చదనము వృధాబోక, సరిగా పాత్ర కొండనే యుండగలదు. కొద్దిధరలో కుద్రమైన, చక్కనిభోజనము, ఒక పింటు నూనెతో 6 గంటలకాలము కాచుటలేక వంటచేసుకొనవచ్చును. కష్టములేదు. పంపుకొట్ట యవసరములేదు. మసిలేదు. పొగలేదు.

సామాన్య ల్యాంపు మాదిరి ఉపయోగించవచ్చును. సులభముగ తీసికొని వెళ్లదగియున్నది. క్రిందివారివద్ద దొరక గలదు:—

నం. 48:—గట్టియి త్తడిపాత్రగారి, ప్రకాశమైన ఎనామెల్ బాడిగలది. మనర్సు. పోస్టుల్ జమార్ అండ్ బ్రదర్స్, గ్లాస్ వేర్ వర్తకులు, బ్రాడ్వే, మద్రాసు, బ్రాంచి:—11, ఈవింగ్ బజార్ కోడ్లు.

రత్నపురుష లేహ్యం

ఏ కారణమునను వచ్చిన శుక్లవస్త్రమైనను తగ్గించి వలద
 వసిన బిడ్డయిన గట్టపరయను. జీర్ణించిన కుశువ్యాదులును
 వచ్చిన బలహీనతను తగ్గించును. రక్తమును బాగుచేయుటల
 శుభ పొందినది. (శక లేహ్యం) శకలుకు రు 1-8-0.
 నెలరోజుల మందు ఖరీదు రు, 8—4—0.

శ్రీ పట్టాభిరామ వైద్యశాల,
రాయవరము, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

ప్రపంచ మా ర్కెట్టు లో

యాశ్చర్యము కలుగజేసిన
ఈ కలము

బహుత్వరీతముగ వ్రాయును
ఈ చిత్రములోని కలమును చూచి
యెట్టి యదృశమైనదో మీరే యో
చించుకొనుడు.

ఒక రూపాయకు యీ యండమగు
కలమును కొనుడు దీనిగొప్పయమృతము
లవలన ప్రపంచ మార్కెటులో యాశ్చ
ర్యమును పుగొల్పియున్నది. ఒకరూపా
యకు యింతకుమించిన గొప్ప వస్తువెన్న
నుడును యిచ్చియుండలేదు.

చిరకాలము పనిచేయగలుగునంతటి
దృఢముగ తయారుచేయబడినది. దీని
కొత్తి యమ్మకములుందుటకు గారణము
దీనియొక్క వాళియే. బంగారంతటి కాంతి
ఉక్కుయంతటి బిరుసుదనము, యినుము
మాదిరి గట్టిదనము కలిగియున్నది.
త్రుప్తపట్టక యెట్టి నీరాతోనైనను, యెట్టి
దేశమందైన నుపయోగించనగును.

నీరాపోయు గొట్టము సౌకర్యముగను,
చూచుటకు యందముగను, ఫిల్లింగ్
లివర్, ప్రమాదమునుండి తప్పించుటకు
మరయూత, శ్రేష్ఠమైనక్లిప్, తగిలించి
యూడును.

 దీ. కొరకై నేడే యార్దగునిమ్ము.
 ధర ఒకరూపాయ మాత్రమే.
 ప్యాకింగ్, పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.
రిచ్ మన్ అండ్ కంపెనీ,
 హనువాళ్ళు. నెం. 255, మద్రాసు.

జాతకము

జాతకము నకలుగాని జననకాల ఘడియలు లేక
 ఘంటలు నాని ఈ త్రకము వ్రాయుకాలముగాని మాకు నంపి
 న దో జాతక నియోక్త రూపము, స్వభావము, భవము, ధూమి,
 విద్య, సంతానము, కర్మత్రము, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము,
 జీవనము మొదలుగాగల 28 విషయములు వ్రాసి రూ. 2-4-0
 లం. చి. పి. గా పంపెదము. క్యాల్క్యులే రీడింగుతో జక
 పంపెద ఫలం. 1-4-0.

అక్షర పరివర్తనము,
అక్షరములు. అక్షరములు. అక్షరములు.

ಲಾಕ್ಷ ಸಸ್ಯವೃಂದನ

మదరాసు ముక్కు-పొడి
 గాల్గు కమ్మదనం నువాదన అన్నిటిలో శుభ
 కానిది. ధర నెం 1. పీకె 1-కి 4-0-0
 నెం 2. 8-4-0. (120 గులం)

ఆర్. ఎన్. సుగంధ ముక్కుపాడి
కాటెన్స్ దశా 1-3 2-4-0 24 రులం దిన్న 1-3 1-12-0
రైలుచార్జి పాస్తేజి ప్రత్యేకము.
విలాసము:—పి. వి. రాజన్ అండ్ కో,
44, గోవిందప్పనాయుడన్ విధి, మదరాసు

రైలువార్డు పట్టణ ప్రక్షాళనము.
విలాసము:—పి. వి. రాజన్ అండ్ కో
44, గోవిందపునెయ్యన విధి, మదరాసు

44, గోవిందప్పనాయకస్ విధి, మదరాసు

“ఉచితభీమా”

సగటున రు. 9-8-0 మాత్రమే చెల్లించి చనిపోయిన పాలసీదారుల వారసుల బిక్సొక్కిరికి రు. 500 ల చొప్పున ఇప్పటికి ఇచ్చినది

రు 14,500 లు

పై పద్ధతిలో చేరువారికి డాక్టరుపరీక్ష లేదు. కాని, ఆరోగ్యవశ్యతలో ఉండి, 55 సంవత్సరముల వయస్సుకు మించరాదు. నెల 1-కి ఒకరూపాయచొప్పున చెల్లించవలసినది పండ్లెండు సంవత్సరములు మాత్రమే. ప్రవేశదారును రు. 5-8-0 లు. బీదలకు కడు అనుమతియు. పూర్తి వివరములకు హెడ్డు ఆఫీసునునుగాని, లేక సమీపమందుండు బ్రాంచిగాని వ్రాయవలయును.

ప్లార్ ఆఫ్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జెనరల్ అప్యారెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్.

హెడ్డు ఆఫీసు:—23, సెకండులైనుబీచి, మద్రాసు.

N. B.—పై పద్ధతిలో చనిపోయిన పాలసీదారుల వారసులకు ప్రతి ఒక్కరికి రు. 500 లు కాని, లేక సగముమొత్త మయినను ఇచ్చినదియు, మరియు, మద్రాసు కలెక్టరుగారి అభిప్రాయానుసారముగ ప్లాంపు ఆర్డర్ ననుసరించి పాలసీ దారి చేయకంపెనీ మరియొకటి లేదు.

నెల 1-కి రు. 40 ల జీతమువైనను లేక కమిషనువద్దతివైనను పనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలెను. వివరములకు హెడ్ ఆఫీసుకు వ్రాయవలెను.

మీ ముఖము, చర్మములపై కామినియా స్క్వే (రిజిస్టర్డ్) నుపయోగించుటకు మునుపకును.

ఇది చెమటకాయలు, మొటిమలు మొదలైనవాటిని తొలగించి చర్మముయొక్క సహజసౌందర్యమును ప్రకాశింపజేయును. నెల: సీసా 1-కి రు. 12. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

వెండుకలకు శ్రేష్ఠమైన యాహోరము

మీ శరీరమునకు బలమునిచ్చుటకు మంచి యాహోర మెంతయోవశ్యకమో వెండుకలకు గూడ నట్లే యాహోర మావశ్యకమై యున్నది. మీ శరీరాలోగ్యము మీరు భుజించు నాహోర ముపై నాధారపడి యున్నది. ఆ లాగుననే వెండుకల యభివృద్ధి మీరు పయోగించు తల నూనెపై యాధారపడియున్నది.

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టర్డ్)

స్వస్థమగు ననేకవస్తువులచే మితిమై, మెదడునకు నేద దీర్చి, వెండుకల యభివృద్ధికి తోడ్పడగలదు. వెండుకల మొదలగు బలమును కలుగజేయుటయేగాక పొడు గెరుగు నటుల చేయును. ఇది తలపై మొలచు చుండును తొలగించి, వెండుకలు రాలిపోవుట నాపును.

వేలకొలది మంది యీ కామినియా నూనె నుపయోగించి, మిక్కిలి పొగడియున్నారు. నేడే యుపయోగించిన మీకే స్వయముగ తెలియగలదు. అన్ని స్టోర్సులో యమ్మబడును.

ధరలు:— సీసా 1-కి రు. 1. వి. పి. అ. 6. ప్రత్యేకము. సీసా 3-కి రు. 2-10-0. వి. పి. అ. 0-12-0. ,,

ఓటో దిల్ బహార్ (రిజిస్టర్డ్)

అనాదినండి వాడబడు నుగంధద్రవ్యము. గొప్ప పుష్పములనుండి తయారుచేయబడిన యాకర్షణీయమగు నువాసన మాడిరిబుడ్డి నొక దాని నుపయోగించిన మీరే తృప్తినింపగలరు.

ధరలు:— 1/2 ఔన్సు సీసా రు. 2-0-0. 1/2 ఔన్సు ,, రు. 1-4-0. 1 డ్రాము ,, రు. 0-12-0. 1/2 డ్రాము ,, రు. 0-8-0.

వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

కాంటోబుడ్డి ఖరీదు చెండు అజాబు. అన్ని చోట్లను అమ్మబడును

సోల్ ఏజెంట్లు:—

ఆంగ్లో-ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

285, జమ్మామసీదు, మార్కెట్టు, బొంబాయి, నెం. 2.

RUB IT IN

బుడ్డి 1-కి నెల 0-10-0 అణాలు

అమృతాంజనము డిపో

మ ద రా ను, బొం బాయి.

జ్యోతిషము:— జాతకఫలములు కోరువారు

పొయిన జన్మకాల జన్మదేశమును తెలిపిన జాతకమును స్ఫుటముగ తయారుచేసి, 10 ఫంట్ల దశాభ్యుక్తిఫలములు రు. 2-4-0 కోరిన ఒకభాషమునకు రు. 1-4-0 వి. పి. గా పంపబడును. సిద్ధాంతి, తిప్పావర్ణుల గౌరీనాథశర్మ, తిరువతి.

దుర్గా మెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ

గనేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

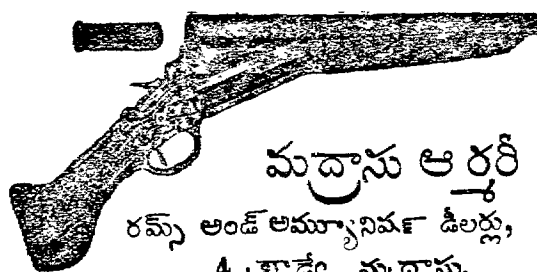
(1) ఈ మందు నెగరోగములను నివారించి మాత్రము నిడుచుచున్న ప్లెగు గలుగు పోటు, మంట, చురుకును యింజక్షన్ లతోను పిచ్చికారీలతోను నిమిత్తములేకుండ తప్పక వుదార్చును. సీసా 1-కి రు. 3-0-0.

మూర్ఖారిప్టుము

(2) ఈ మందు ఎటువంటి మూర్ఖనైనను యెన్నిసంఖ్యరములనుండియున్న మూర్ఖులనైనను గ్యారంటీగా వుదార్చును. నెలకు పరిపూర్ణ మందు రు. 3-0-0.

పొడలకు తైలము

(3) ఈ తైలము తెల్లపొడలనేగాక యితరవిధములైన పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పాశి మొదలుగాగల అన్నివిధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మమును మామూలు కిరికి మార్చును. డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0. ఏజెంట్లు కావలెను. 3

మద్రాసు ఆర్మరీ

రమ్స్ అండ్ అమ్మూనిషన్ డిలర్స్, 4 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

పలువిధ ఆయుధములు, వాటి మందుసాముగ్ని, చౌకగ వొరకును, లైసెన్సు పొందినవారమగుటచే యితరచోట్లనుండువారు. మాదిరి యార్ధరులంపెసిన లాభకరముగ మందును. ఆయుధములు మరమ్మత్తు చేయబడును. గాలికుపాకులుగూడ అమ్మబడును.

క్రొత్తగా కనిపెట్టిన జర్మనీ గనేరియా కాపుయెల్లు

భయంకరమైన నెగరోగములను ప్రపంచములో అంతరింపజేయుటకు సిద్ధపరచబడినది. ఎంతకాలమునుండి కాపురమున్న కోగముయినను 9 ట్యూబులతో ఆరోగ్యవంతులుగా చేసి యెక్కువబలమును గలిగించి రక్తమును శుభ్రపరచును. మాత్రనాశమునుండి వెలుపడు ప్రాణమును నిలిపివేయును. మంటను తగ్గించును. స్త్రీలకు గర్భము చెడి తెలుపు విస్తారముగా పడుట, మూత్రసంబంధమును నికరబాధ్యములు బర్మాగనేరియా, అనభివంచలేని నెగరోగములవల్లగా మాయమగుచున్నవి. సందేహించిన నారోగ్యవంతులు కాలేరు. విస్తార 30 కాపుయెల్లు అమరియుండు పెట్టె రు. 2-9-0 3 పెట్టెలు రు. 6-12-0. రమించుటకు బలము మాత్రము 20, ప్యాకెట్లు రు. 2. మగు పొగ డ్ర లనవచ్చును.

Dr. A. S. MURTY, Chicacole City, Ganjam Dt.